

Filozofická fakulta Univerzity Palackého
Katedra anglistiky a amerikanistiky

**Charakteristické rysy právních dokumentů a problémy při jejich překladu z angličtiny
do češtiny**

(komentovaný překlad vybraných pasáží smluvních dokumentů)

**Typical features of legal documents and problems with the translation from English into
Czech**

(translation and commentary of chosen parts of contractual documents)

(diplomová práce)

Autor: Eva Staňková, anglická filologie a česká filologie

Vedoucí práce: Mgr. Jitka Zehnalová, PhD.

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla úplný seznam citované literatury.

V Ostravě dne 27. 12. 2011

.....

Poděkování

Děkuji Mgr. Jitce Zehnalové, Ph.D. za vedení práce, její připomínky a trpělivost. Dále děkuji Mgr. Pavle Čichoňové za konzultaci právních záležitostí. Poděkování patří i mé rodině a přátelům za podporu při psaní této práce.

Seznam zkratek a vysvětlivky

- S1 ..... Smlouva o dílo 1
- S2 ..... Smlouva o dílo 2
- S3 ..... Smlouva o dílo 3
- D1 ..... Dodatek číslo 1 ke Smlouvě o dílo
- D2 ..... Dodatek číslo 1 ke Smlouvě o dílo (odlišný od D1)
- D3 ..... Dohoda o narovnání a postoupení pohledávky

Obsah

Úvod	7
Teoretická část	10
1. Charakteristika a rozdělení stylů	10
1.1 Prostěsdělovací styl	12
1.2 Publicistický styl	12
1.3 Rétorický styl	13
1.4 Umělecký styl	14
1.5 Odborný styl	14
1.6 Administrativní styl	15
2. Odborný překlad	18
2.1 Překlad právních textů	19
3. Jazyk v právních textech	22
3.1 Právní jazyk	22
3.2 Právní angličtina a její vývoj	24
4. Typické rysy právních textů	26
4.1 Grafická podoba a struktura právních textů	26
4.1.1 Úvodní část smlouvy	27
4.2 Morfosyntaktické znaky právních textů	27
4.2.1 Čas	28
4.2.2 Modální slovesa, jejich význam a použití	28
4.2.3 Příslovečná určení	29
4.2.4 Ostatní znaky právních textů	30
4.3 Slovní zásoba právních dokumentů	32
4.3.1 Odborné termíny	33
4.3.2 Párové a víceslovné složeniny, synonyma	36
4.3.3 Archaismy	38
4.3.4 Ustrnulá spojení a formální fráze	38
Praktická část	39
5. Použité texty	39
5.1 Smlouva o dílo 1 = S1	39
5.2 Smlouva o dílo 2 = S2	40

5.3 Smlouva o dílo 3 = S3	40
5.4 Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo = D1	40
5.5 Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo = D2	41
5.6 Dohoda o narovnání a postoupení pohledávky = D3	41
5.7 Struktura praktické části	41
5.8 Grafická úprava	42
6. Morfosyntaktické znaky právních textů	43
7. Slovní zásoba právních dokumentů	61
7.1 Definice	61
7.2 Odborné termíny	63
7.3 Párové a víceslovné složeniny, synonyma	65
7.4 Archaismy	72
7.5 Ustrnulá spojení a formální fráze	73
7.5.1 Úvodní část smlouvy	73
7.5.2 Závěrečné ustrnulé fráze	77
7.6 Latinská spojení	80
8. Závěr	86
Přílohy	
Summary	
Seznam použité literatury	
Anotace	
Annotation	

Úvod

Ve své diplomové práci se zabývám charakteristickými rysy právnických textů a možnými problémy, které vznikají při překladu smluvních dokumentů z angličtiny do češtiny. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části se nejdříve zaměřuji na stylistickou rovinu textu. Obecně pojednávám o funkčních stylech, vymezuji pojem styl a nabízím stručný pohled na vývoj teorie funkčních stylů a stručně charakterizuji jednotlivé funkční styly. Následně zařazuji právníké texty z hlediska současného pojetí teorie funkčních stylů. Shrnuji základní charakteristické rysy administrativně-právního stylu a vzhledem k přesahům také stylu odborného.

Stylistikou se v češtině dlouhodobě zabývá Marie Čechová, která je hlavní autorkou kolektivních prací *Současná česká stylistika* (2003) a *Současná stylistika* (2008). Ty vycházejí ze starších publikací *Stylistika češtiny* (1991) a *Stylistika současné češtiny* (1997). Právě zmiňovaná publikace *Současná stylistika* (2008) se mi stala základním zdrojem při charakteristice stylu. Dalším zdrojem mi potom byla např. publikace Evy Minářové *Stylistika češtiny* (2009), pro srovnání jsem použila např. i publikaci Josefa V. Bečky *Česká stylistika* (1992) a nahlédla jsem rovněž na pojetí funkčních stylů slovenštiny u Jozefa Mistríka (*Štylistika*, 1989).

V angličtině se stylistikou z funkčního hlediska zabýval např. ruský jazykovědec I. R. Galperin (*Stylistics*, 1971), dále se stylistice věnoval např. i český anglista Josef Vachek (*Chapters from Modern English Lexicology and Stylistics*, 1974) nebo Ludmila Urbanová (*Stylistika anglického jazyka*, 2008). O funkčních stylech v angličtině a češtině pojednává Dagmar Knittlová (*Funkční styly v angličtině a češtině*, 1977).

V další části své práce se zaměřuji na odborný překlad a překlad právních textů. Stručně pojednávám o právním jazyce, charakterizuji právní angličtinu, její vývoj. Udávám výčet typických znaků právních textů, které poté dokládám na konkrétních případech v praktické části.

Z publikací, které se obecně zabývají překladem a které mi posloužily jako zdroj cenných informací bych zmínila *K teorii i praxi překladu* Dagmar Knittlové (2003) a *Překládání a čeština* (2003) Zlaty Kufnerové. Informace o odborném překladu jsem čerpala z *Antologie teorie odborného překladu* Edity Gromové

(2007). U právnických textů jsem čerpala např. z různých článků Renaty Vystrčilové a také z publikace *Překlad v právní praxi* Michala Tomáška (2003).

Právníckou angličtinou a překladem právnických textů se zabývá publikace Deborah Cao *Translating Law*. V části pojednávající o jednotlivých gramatických strukturách v právnických textech, jsem se nechala inspirovat strukturou dizertační práce Renaty Vystrčilové *Legal Language* (2000). Pro část o slovní zásobě jsem vyšla ze stejné publikace, ale přihlédla jsem také k publikaci Marty Chromé *Legal Translation and the Dictionary* (2004), která se výhradně věnuje slovní zásobě.

Ze široké škály právnických textů jsem se v praktické části zaměřila na překlad a problematických pasáží smluvních dokumentů. Zde demonstruji teoretické poznatky na vybraných pasážích Smluv o dílo, dodatků ke Smlouvám o dílo a Dohodě o narovnání a postoupení pohledávky.

Věnuji se především specifickým případům, k jejichž správnému překladu je třeba znát odbornou literaturu a které proto mohou „laikovi“ tedy člověku nevzdělaném v překladu právních textů zpočátku působit značné problémy – např. používání synonym v anglickém originále a jejich automatický a velmi často chybný překlad synonymy do češtiny. Zde pro názornost uvádím své vlastní chyby, kterých jsem se dopustila v překladech právnických textů při prvních setkáních s nimi, komentuji je a uvádím správnou variantu. Na druhé straně jsem se při výběru příkladů zaměřila na pasáže, které mi působily (a dodnes) působí problémy z hlediska pochopení významu, popř. gramatických a syntaktických vazeb. Zde se soustředím zejména o nastínění možné varianty s ohledem na odborné teoretické znalosti.

Má diplomová práce vychází z osobních zkušeností při překládání smluvních dokumentů. Nastíňuje složitou a dlouhou cestu od častých základních chyb k pochopení celé složité problematiky právního překladu. Cílem této práce je nabídnout čtenáři základní informace o překladu právních textů s odkazem na další studijní literaturu. Analýza si klade za cíl ukázat dílčí problémy při překladu právních textů v praxi. Umožňuje nahlédnout na právníké texty jako na předmět případného dalšího studia v rámci specializace. Vzhledem k výskytu

různých chyb a nepřesností může rovněž nabádat k dalšímu studiu a ukázat cestu k pochopení struktur a složitostí, které s sebou právní texty nesou.

Teoretická část

1. Charakteristika a rozdělení stylů

Teoretickým východiskem mé práce je charakteristika a vymezení stylu a následné zařazení právnických textů z hlediska jazykových stylů.

Jazykový styl definuje Jozef Mistrík jako „spôsob prejavu, ktorý vzniká cieľavedomým výberom, zákonitým usporiadaním a využitím jazykových i mimojazykových prostriedkov so zreteľom na tematiku, situáciu, funkciu, zámer autora a na obsahové zložky prejavu“.¹ Někteří jazykovědci považují stylistiku za součást teorie textu, jiní o ní mluví jako o disciplíně, která doplňuje lingvistiku. Marie Čechová staví textovou lingvistiku a stylistiku do vztahu komplementárního a obě řadí do jazykovědné teorie a do teorie jazykové komunikace.² Jak píše Eva Minářová, stylistika je dílčí jazykovědnou disciplínou, která se zabývá studiem stylu a na základě analýzy textu zobecňuje a vytváří soubor zákonitostí.³

Pohled na dělení stylů se u každého lingvisty liší. Někteří vycházejí ze starších tradic (např. vertikální členění na styly vysoký – střední – nízký), jiní nabízejí zcela nové řešení. Rozdíl samozřejmě panuje i mezi pojetím stylu v české a v angloamerické tradici. Nicméně, jak píše Ludmila Urbanová, „pro obě uvedené tradice existuje v nedávné minulosti i v současnosti společný funkční přístup ke studiu jazykových prostředků, které jsou stylisticky relevantní“.⁴

Na základě funkčního přístupu k jazyku potom mluvíme o tzv. funkčních stylech. Eva Minářová funkční styl charakterizuje jako „záměrný a uvědomělý výběr výrazových prostředků (zvláště jazykových ale i tematických a textových) a jejich stylizační a kompoziční uspořádání, které odpovídá určité funkci komunikátu a všem dalším faktorům“.⁵

V české tradici dává základ stylistickým teoriím už Pražská lingvistická škola a funkční přístup k jazyku se objevuje v pracích Bohuslava Havránka. Jako synonymum k dnešnímu termínu funkční styl najdeme u Bohuslava Havránka

¹ Mistrík, J., *Stylistika*, s. 419.

² Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 20.

³ Minářová, E., *Stylistika češtiny*, s. 7.

⁴ Urbanová, L., *Stylistika anglického jazyka*, s. 12.

⁵ Minářová, E., *Stylistika češtiny*, s. 12.

termín funkční jazyk. Za funkční styl pak považoval jevy, které se dnes označují jako slohové útvary nebo slohové postupy. Bohuslav Havránek pak vyčleňoval styl hovorový (konverzační), pracovní (věcný), vědecký a básnický.⁶ Tato klasifikace byla později upravena a začalo se mluvit o stylu hovorovém, odborném, uměleckém a publicistickém. Stejně dělení se potom objevuje i v pracích Aloise Jedličky.

Josef V. Bečka na základě funkcí jazyka vydělil dva základní funkční styly – styl umělecký a styl odborný. Vedle nich potom mluví o pragmatických funkčních stylech, v nichž rozeznává styl publicistický, normativní, jednací a hospodářský.⁷

Karel Hausenblas a jeho pojetí funkčních stylů, které je dnes v české lingvistice běžně přijímáno, vychází z rozdělení na funkční styly simplexní, ty jsou vyděleny na základě jedné funkce, a funkční styly komplexní, které jsou založeny na dvou, popř. více funkcích, čímž vnesl do dělení vyšší řád.⁸

Současná česká stylistika vychází z tradice čtyř funkčních stylů Aloise Jedličky, který navázal na Bohuslava Havránka. To znamená, že mluvíme o funkčním stylu prostěsdělovacím / běžnědorozumivacím, odborném, administrativním a publicistickém. K tomu se potom přidává styl umělecký a řečnický.⁹

Z hlediska funkčních stylů anglický jazyk analyzoval ruský jazykovědec I. R. Galperin.¹⁰ Ten vymezuje pět funkčních stylů (styl beletristický, styl publicistický, styl novinový, styl vědecké prózy, styl oficiálních dokumentů), v rámci každého stylu potom několik dílčích stylů, např. styl právních dokumentů nebo obchodních dokumentů řadí do stylu oficiálních dokumentů, atd.¹¹

Ludmila Urbanová¹² mluví o společném funkčním přístupu ke studiu jazyka jak v českém, tak v angloamerickém prostředí. Dále podává stručný přehled různých pojetí stylu. Z české tradice uvádí již zmiňovanou Pražskou

⁶ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 28-29.

⁷ Bečka, J. V., *Česká stylistika*, s. 31.

⁸ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 30.

⁹ *tamtéž* s. 97.

¹⁰ Galperin, I. R., *Stylistics*.

¹¹ Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 12 – 13.

¹² Urbanová, L., *Stylistika anglického jazyka*, s. 13 – 14.

školu. Co se týče anglického pojetí, nastiňuje Hallidayovo pojetí stylu, mluví o stylistické orientaci Crystala a Davyho a zmiňuje Fowlera.

V těchto pojetích se setkáváme s pojmem *varianta* (angl. *variety*), který Fowler používá místo termínu styl. Tento termín má stejně jako jiný užívaný termín - *rejstřík* (angl. *register*) – sociolingvistický podtext. Rejstřík je potom v rámci těchto teorií stavěn do kontrastu ke stylu a je vázán na varianty jazyka.¹³

Svou charakteristiku funkčních stylů a následné zařazení právnických textů z hlediska stylu jsem založila na současné tradici dělení funkčních stylů v české stylistice. Stručně pojednám o každém jednotlivém stylu, podrobněji se potom budu zabývat administrativním stylem, k němuž jsou právníké texty řazeny, a odborným stylem pro jeho přesahy do stylu administrativního a zřetelné vlivy na právníké texty. Oba uvedené styly budu charakterizovat jako poslední.

1.1 Prostěsdělovací styl

Prostěsdělovací styl je stylem každodenní komunikace. Bývá označován také jako hovorový nebo běžně dorozumivací. Až na výjimky se jedná o texty převážně mluvené, nepřipravené, soukromé, většinou se jedná o dialog. Texty jsou vázané na konkrétní komunikační situaci. Základní funkcí je funkce komunikační, důležitou roli hraje funkce kontaktní, tzn. bere se ohled na roli příjemce textu. Velkou roli hrají pragmatické složky sdělení, uplatňuje se i složka emotivní.

Tento styl je charakteristický vlastními normami. Použité jazykové prostředky jsou hovorové, objevují se fráze, prvky nářečí, slangové výrazy atd.

1.2 Publicistický styl

S publicistickým stylem se setkáváme v hromadných sdělovacích prostředcích. V psané podobě v novinách a časopisech, v mluvené podobě se

---

¹³ Urbanová, L., Stylistika anglického jazyka, s. 13 – 15.

s ním setkáváme např. v rádiu nebo televizi. Hlavní funkcí tohoto stylu je informovat, ale rovněž plní funkci přesvědčovací nebo ovlivňovací, popř. působící.

Celkový charakter textů publicistického stylu je podmíněn jejich širokým společenským posláním: rychle, výstižně a co nejúčinněji informovat adresáty nejrůznějšího sociálního zařazení, věku a vzdělání.¹⁴

Publicistický styl je založen na spisovném jazyce. Prostředky z jiných vrstev jazyka jsou považovány za příznakové, v psaném projevu uvedené v uvozovkách. Výjimku mohou tvořit slangové výrazy nebo profesní mluva např. ve sportovním zpravodajství.

V rámci publicistického stylu se může vydělovat např. styl reklamy a inzerce. Za pozornost rozhodně stojí i oblast titulku.

Knittlová vyděluje ze stylu publicistického ještě styl žurnalistický.¹⁵

1.3 Rétorický styl

Rétorický styl je stylem mluvených veřejných projevů, které se obracejí ke kolektivnímu vnímateli a snaží se ovlivnit jeho postoje a názory (persvazivní funkce). Je to styl komplexní, ve kterém je důležitá nejen volba jazykových prostředků, ale svou roli hraje i volba prostředků nejazykových (např. vzhled mluvčího). Tento styl je ovlivněn kulturními tradicemi, aktuálními i dobovými normami.

Klade se důraz na spisovnost, občas se vyskytují knižní výrazy, některé výrazy zase mohou být na pomezí spisovnost – nespisovnost. Důležitou roli v řečnictví hraje intertextovost prostřednictvím citací, parafrází. Objevuje se aluze, frazémy, přísloví, rčení.

Rétorika na rozdíl od publicistiky předává informaci zvukově, ale rovněž v bezprostředním kontaktu s adresáty. Proto jsou rétorický a publicistický styl odlišovány.¹⁶

---

¹⁴ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 246.

¹⁵ Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 71.

¹⁶ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 287.

1.4 Umělecký styl

V uměleckém stylu se kromě funkce komunikativní objevuje i funkce estetická, proto se o tomto stylu mluví jako o estetickysdělném. Estetická funkce se podle Čechové „promítá v celé výstavbě výsledného textu od tématu a jeho uspořádání až po nejmenší jazykový prvek, a dokonce se odráží i ve vnější úpravě“.¹⁷

Estetická funkce působí v literárním textu na čtenáře a vyvolává v něm pocity a představy popisovaných jevů. Kladen je rovněž důraz na originalitu. Text bývá expresivní, mnohoznačný, smyšlený. Frekvence opakování slov je nižší, text může porušovat zavedenou formu. Setkáváme se s metaforou, metonymií, přirovnáním atd.

Umělecký styl jako takový je velmi specifickou kategorií stylu a díky estetické funkci může stát v opozici stylům ostatním (objektivním).¹⁸

1.5 Odborný styl

Odborný styl bývá často rovněž označován jako vědecký styl nebo naučný styl. U Dagmar Knittlové najdeme označení styl vědy a techniky. Kromě funkce sdělné a odborné se v něm objevuje i funkce vzdělávací. V rámci tohoto stylu můžeme dále mluvit o stylu vědeckém, stylu prakticky odborném, populárně naučném a dále pak učebním, esejistickým atd.¹⁹ K odbornému stylu „se úzce přimykají také komunikáty sféry administrativní a jednací“.²⁰ A to zejména ty, které slouží určité odbornosti, jak píše Minářová dále.

Odborný styl je typickým stylem veřejné jazykové komunikace. Většinou se jedná o texty psané, z mluvených je typický referát, koreferát, přednáška. Jsou to předpřipravené písemné texty, které bývají předčítány. Typický je monolog. Texty odborného stylu jsou jasné, zřetelné, jednoznačné. Kompozice je promyšlená, úplná a celistvá. Informace jsou uspořádány a důležitou roli hraje

---

¹⁷ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 296.

¹⁸ *tamtéž*, s. 296.

¹⁹ *tamtéž* s. 210.

²⁰ Minářová, E., *Stylistika češtiny*, s. 49.

forma. Výsledný text má vytvořit jednoznačnou a úplnou představu o předmětu sdělení.

V odborném stylu se vyskytují neutrální jazykové prostředky, které vychází ze spisovného jazyka. Absolutně zde není místo pro expresivitu či emocionalitu. Ve slovní zásobě hraje důležitou roli termín, který je „v rámci oboru ustálený a je buď definován, nebo fixován konvencí oboru, jeho význam je tedy ostřeji ohraničený než u jiných vrstev slovní zásoby a bývá přesně identifikovatelný nezávisle na kontextu. Význam termínu se vyvíjí a upřesňuje spolu s vývojem oboru.“²¹

Z hlediska syntaktického jsou texty složeny z uzavřených logických celků, vyjadřování je hutné, používají se kondenzory, neosobní konstrukce, pasivum. Velkou roli hraje hierarchizace textu s použitím konektorů, odkazovacích a ukazovacích výrazů a podřadných spojek.²² Jak píše Marie Čechová „syntaktická stavba odborných textů je odrazem složitosti hierarchie myšlenek a vztahů, které texty vyjadřují, proto se častěji mohou objevit delší věty a složitá souvětí“.²³

1.6 Administrativní styl

Administrativní styl je nejmladším funkčním stylem.²⁴ Někdy se o něm mluví jako o stylu jednacím nebo je uváděn styl jako úřední, styl úředních dokumentů atd. Josef V. Bečka²⁵ používá termín normativní styl a označení administrativní považuje za nepřesné. Jozef Mistrík²⁶ mluví o administrativním stylu jako o nesourodém, zejména pro jeho sloučení se stylem právnickým. Uvádí, že se často používá označení administrativně-právní styl. Dagmar Knittlová zmiňuje, že „do administrativního stylu se zařazuje i starý styl právnícký a styl diplomatických listin, ale především je to styl veřejného styku ...“.²⁷

---

²¹ Čechová, M., *Současná česká stylistika*, s. 185.

²² Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 32.

²³ Čechová, M., *Současná stylistika*, s. 215.

²⁴ Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 15.

²⁵ Bečka, J. V., *Česká stylistika*.

²⁶ Mistrík, J., *Štylistika*, s. 447.

²⁷ Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 15.

Podle I. R. Galperina je tento styl stylem úředních dokumentů. V jeho rámci vyděluje dílčí styly: styl obchodních dokumentů, styl právnických dokumentů, styl diplomacie a styl vojenských dokumentů. Zdůrazňuje, že na základě užití různých klišé, termínů, ustálených spojení můžeme velmi jednoduše rozeznávat jednotlivé dílčí styly.²⁸

Knittlová píše, že administrativní styl patří mezi styly objektivní, má z ostatních věcných stylů nejbližší stylu odbornému – text je věcný, jasný, jednoznačný, stereotypní, přehledný, stručný. Přesahy existují i se stylem publicistickým, zejména co se adresnosti týče.

Marie Čechová shrnuje, že administrativní styl je stylem velmi rozmanitým, je převážně písemný, podléhá normám nejen po jazykové stránce, ale i po stránce obsahové, důležitou roli hraje i stránka grafická. Spadají sem písemnosti administrativně-právní i hospodářsko-administrativní. Jsou to různé formuláře, žádosti, úřední korespondence, protokoly, ale i vyhlášky, smlouvy, předpisy, zákony atd. Ve spojitosti s administrativním stylem mluvíme o jeho funkci regulativní, direktivní, řídicí, sdělovací, zpravovací. Tyto funkce se v jednotlivých projevech vyskytují v různé míře.

Z hlediska jazykového má text pevnou výstavbu. Používají se ustálené vazby, fráze, spojení nebo dokonce celé šablony. Jazyk je zásadně spisovný s neutrálními tvary. Není zde místo pro expresivitu, emocionalitu, pojmenování jsou jednoznačná. Stejně jako v odborném stylu se ve stylu administrativním hojně užívá termínů, a to nejen ryze administrativních, ale pracuje se rovněž s termíny různých oborů.²⁹

Při překládání dokumentů administrativního stylu je tedy důležité znát terminologii nejen v jazyce originálu, ale i v jazyce cílovém. Vyplývá to ze základní funkce administrativního stylu, kterou je přenést věcnou informaci co nejpřesněji a nejjednoznačněji.³⁰

Jak píše Deborah Cao,³¹ právní styl odkazuje k lingvistickým aspektům psaného jazyka a také k tomu, jakým způsobem se přistupuje k problémům a jak se tyto problémy řeší. Následně pak shrnuje, že právní písemnosti obecně jsou neosobní. S tím souhlasí i Renata Vystrčilová a dodává, že „ve většině právních

²⁸ Galperin, I. R., *Stylistics*, s. 325.

²⁹ Čechová, M., *Současná česká stylistika*, s. 199.

³⁰ Knittlová, D., *Funkční styly v angličtině a češtině*, s. 25 - 26.

³¹ Cao, D., *Translating Law*, s. 22 – 23.

textů nelze identifikovat konkrétního autora,³² se kterým by se překladatel mohl ztotožnit. Typické pro právní styl jsou oznamovací věty.

Deborah Cao na závěr kapitoly o stylu shrnuje, že právní jazyk jako takový má styčné prvky ve většině, ne-li ve všech, jazycích stejné. Nicméně je důležité mít na paměti, že rozdíly samozřejmě mohou existovat a také existují. Právě toto podle ní potom může způsobovat problémy při překladu právních textů.³³

Jelikož se ve své práci zabývám překladem právnických textů, v následující kapitole velmi stručně pojednám o odborném překladu obecně a poté nastíním obecná specifika překladu právních textů.

---

³² Vystrčilová, R., Jazyk práva. Stručný exkurz, s. 5.

³³ Cao, D., *Translating Law*, s. 23.

2. Odborný překlad

Zájem o odborný překlad v posledních desetiletích výrazně stoupá. Už po druhé světové válce se začaly objevovat první příručky, zpočátku se zájem soustředoval zejména na překlady z ruštiny. První články pojednávaly o vymezení odborného překladu, zabývaly se stylistikou atd. V 70. letech se konaly první konference, později se pořádaly první kurzy odborného překladu, byly vydávány sborníky z konferencí. Odbornému překladu se věnuje i Jednota tlumočnicků a překladatelů, která vznikla v roce 1990 a vydává čtvrtletník *ToP (Tlumočení a překlad)*. V dnešní době je u nás teorie odborného překladu dobře rozpracována.³⁴ Na trhu dnes najdeme rovněž řadu odborných slovníků – např. právnícký, lékařský, technický, atd.

Zájem o odborný překlad je bezesporu podnícen vstupem České republiky do mezinárodních organizací (Evropská unie, NATO) a rostoucí mezinárodní spoluprací i na poli soukromého sektoru. Jestli v poválečných letech dominovala odbornému překladu ruština, tak v současné době stojí ve středu zájmu jazyk anglický, ale rozhodně nezůstává pozadu ani německý, francouzský nebo španělský jazyk.

Dagmar Knittlová³⁵ se shoduje se Zdenou Skoumalovou³⁶ v tom, že překlady odborných textů bývají často hodnoceny jako méně náročné ve srovnání s překlady umělecké literatury.³⁷ Rovněž Dagmar Kolářiková říká, že je „úloha odborného překladatele podceňována, a obecně převládá názor, že překládat může v podstatě každý, kdo jen trochu ovládá nějaký cizí jazyk“.³⁸ Tyto teze ale vyvrací nejen uvedené autorky s odkazem na moderní teorie překladu a důležitost role lidského faktoru v překladu, ale rovněž Milan Hrdlička ve svém příspěvku *Odborný text a jeho translace*.³⁹

Milan Hrdlička zde mluví o tom, že klást si otázku, který text je složitější a proč, je zavádějící. Že mnohem důležitější je snažit se najít shody a rozdíly a specifikovat převod těchto dvou stylů. Za jeden z důvodů podceňování odborného překladu považuje názor, že termíny se nepřekládají, ale pouze substituují. Zde se

³⁴ Kolářiková, D., Vývoj odborného překladu u nás v letech 1945-2004.

³⁵ Knittlová, D., K teorii i praxi překladu, s. 25.

³⁶ Skoumalová, Z., Jaké druhy překladu známe, s. 25

³⁷ Knittlová, D., K teorii i praxi překladu, s. 25.

³⁸ Kolářiková, D., Vývoj odborného překladu u nás v letech 1945-2004, s. 366.

³⁹ Hrdlička, M., Odborný text a jeho translace.

ale automaticky předpokládá dobře propracovaný systém terminologie v obou jazycích, tedy výchozím i cílovém. Druhým důvodem podceňování odborného překladu je neexistence nebo pouze minimální existence interpretace v odborném textu. Ale i tu považuje Milan Hrdlička za zavádějící a vyvrací to názorem, že každý takový překlad vzniká rozvažovacím a rozhodovacím procesem, což podle něj není možné bez interpretace.

Jak píše Vlastimila Ptáčnicková v článku *Ekvivalence v odborném překladu*,⁴⁰ kvalitu odborného překladu hodnotíme zejména z hlediska daného oboru. To znamená, že důležitý je adekvátní převod termínu, přesnost odborného vyjádření. Různé lingvistické prohřešky, ať už stylistické nebo syntaktické, mohou být, a bývají, v odborném překladu prominuty. Dále Ptáčnicková hovoří o odborné kompetenci překladatele. Tu považuje za velmi důležitou, a to zejména pro snadné pochopení celého textu. Nicméně by se podle ní měl překladatel dobře orientovat nejen v odborné sféře, ale i v jazykové sféře překladu. Tudíž říká, že nestačí být odborníkem, ale nestačí být ani pouze lingvistou.

Z vlastní praxe mohu souhlasit s tvrzením Milana Hrdličky, že řada textů vzniká „ve spěchu, bez náležitého odborného redigování“.⁴¹ Problém podle něj vyvstává v případě, mluvíme-li např. o terminologii nového oboru. Ta se pak v dalších překladech stává zdrojem informací, a tudíž možných opakovaných chyb.

V odborném překladu je tlak na rychlost překladatelské práce velmi vysoký, často na úkor kvality výsledku.

2.1 Překlad právních textů

Deborah Cao zařazuje překlady právních textů do skupiny odborných překladů a rozděluje právní texty do čtyř hlavních skupin: legislativní texty, soudní texty, právní studijní texty a soukromé právní texty, které zahrnují texty psané právníky, jako např. smlouvy, závěti, různé dohody atd.⁴²

---

⁴⁰ Ptáčnicková, V., *Ekvivalence v odborném překladu*.

⁴¹ Hrdlička, M., *K překladu odborného textu*, s. 177.

⁴² Cao, D., *Translating Law*, s. 9 – 10.

Každá skupina textů vykazuje jiné zvláštnosti a má samozřejmě jiné komunikační záměry a funkce. Pro překlad právních textů je tedy důležité si uvědomit záměr a komunikační funkci textu a rovněž jeho právní postavení, jelikož ty se ne vždy zachovávají stejné ve výchozím a cílovém jazyce. Při překládání smluv však záměr a funkce textu zůstávají ve výchozím i cílovém jazyce stejné. Deborah Cao mluví o normativním záměru textu. Jeho funkce je v tomto případě preskriptivní, oproti funkci deskriptivní, která je charakteristická pro texty informativní povahy, jako jsou například různé studijní příručky, komunikace mezi právníky atd.

Michal Tomášek považuje za nejdůležitější pro překlad právních textů hledisko sémantické. Ze sémantického hlediska zkoumáme vztahy právnických projevů k objektivní skutečnosti a rozlišujeme dvojí funkci: deskriptivní a deskriptivní, neboli popisnou a předepisující. V této rovině mluvíme o právních projevech prvního sémantického stupně. Pokud se právní projevy vztahují k právnímu jazyku, tak mluvíme o právních projevech druhého sémantického stupně, tzn. o tzv. právním metajazyku. Ten se využívá zejména při vymezení právních pojmů v definicích.⁴³

Podle Susan Šarcevicové je překlad právních textů orientován na příjemce. Zároveň dodává, že existuje několik různých způsobů, jak může být překlad proveden s ohledem na komunikační funkci cílového textu a také s přihlédnutím k teorii skoposu.⁴⁴

Teorie skoposu byla formulována německými translatology Hansem J. Vermeerem a Katharinou Reissovou. Slovo skopos pochází z řečtiny a znamená účel. Zjednodušeně řečeno pojem skopos odkazuje k účelu cílového textu. Jedním z hlavních faktorů, který určuje cíl a účel překladu, je v teorii skoposu příjemce překladu s jeho znalostmi, očekáváními a potřebami.⁴⁵

Význam každému textu dává jeho příjemce. Význam každému textu dává jeho příjemce. Každý příjemce v textu nachází jiný význam a zjednodušeně potom můžeme říct, že každý text má tolik významů, kolik má příjemců.⁴⁶ Zadavatel překladu bývá často i jeho příjemcem a právě on by měl rozhodnout o skoposu uvedeného textu. Nicméně velmi často právě zadavatel překladu nemusí mít

---

⁴³ Tomášek, M., *Překlad v právní praxi*, s. 38 – 42.

⁴⁴ Šarcevic, S., *Legal Translation and Translation Theory*.

⁴⁵ Nord, Ch., *Translating as a Purposeful Activity*, s. 27.

⁴⁶ tamtéž s. 31.

přesnou představu, jakému účelu bude text sloužit. Zde je potom samozřejmě důležitá role překladatele, který by měl být schopen skopos daného textu určit.

Hlavním úkolem překladatele právních textů je „převádět jeden vysoce odborný text (např. anglický text, který je založený na právní tradici „common law“) do jiného vysoce odborného textu (např. českého založeného na kontinentální právní tradici).“⁴⁷ Jak říká Tomášek je tedy základním měříkem právního textu nejen přesnost jazyková, ale i věcná.⁴⁸ Renata Vystrčilová shrnuje, že „překladaelé jsou prostředníky mezi výchozím textem a cílovým textem.“⁴⁹ Dále pak dodává, že si překladatel právních textů musí jasně vymezit funkci daného překladu dříve, než začne překládat. A je samozřejmé, že překlad právních textů musí podléhat obecně platným zásadám jazykové správnosti a funkcím práva ve společnosti.⁵⁰

Deborah Cao říká, že v případě, že pouze text smlouvy ve výchozím jazyce je právně závazný, je primární funkcí překladu je informovat.⁵¹ Informuje zainteresované osoby o finančních a termínových záležitostech, popř. odborných stovebních náležitostech; na právnícké záležitosti se soustředí právník. V případě, že je text lingvisticky přeložen na přijatelné úrovni, jsou si obě skupiny schopny si v daném textu potřebné informace poměrně snadno najít.

---

⁴⁷ Vystrčilová, R., Jazyk práva a problematika překladu právnícké angličtiny, s. 81.

⁴⁸ Tomášek, M., Překlad v právní praxi, s. 42.

⁴⁹ Vystrčilová, R., Jazyk práva a problematika překladu právnícké angličtiny, s. 83.

⁵⁰ Vystrčilová, R., Jazyk práva. Stručný exkurz, s. 6.

⁵¹ Cao, D., Translating Law, s. 84.

3. Jazyk v právních textech

Než přistoupím ke konkrétním problémům, které vznikají při překladu právního textu, stručně nastíním, co je to právní jazyk, jaký je rozdíl mezi právním a právnickým jazykem, obecná specifika právního jazyka a jeho další dělení. Následně se zaměřím na specifické znaky právní angličtiny a jejich překlad do češtiny.

3.1 Právní jazyk

Právní projevy vycházejí z obecné slovní zásoby národního jazyka, a tudíž bez kontextu spadají do projevů běžného jazyka. Na základě odborného kontextu však bývají zařazeny mezi projevy odborného jazyka v rámci odborného stylu.⁵² Stejně jako odborný styl nebo jakýkoliv jiný jazykový styl je právní styl založen na výběru jazykových prostředků a na jejich uspořádání v právních projevech.

Prostředkem přenášení informací a poznání je jazyk. Z hlediska stratifikace národního jazyka můžeme dále definovat právní jazyk jako nástroj k vyjádření právního sdělení. Podle Jana Kořenského je právní jazyk definován jako „specifický odborný jazyk v rámci příslušného jazyka národního ...“.⁵³

Podle Renaty Vystrčilové je právní jazyk společensky velmi důležitou vrstvou jazyka, která nese velký díl zodpovědnosti za fungování společnosti, a to zejména kodifikací pravidel chování, která jsou považována za obecná a závazná. Rovněž nese zodpovědnost za určování pravidel a povinností, které musí být všemi respektovány.⁵⁴

Deborah Cao říká, že právní jazyk je jazykem práva, jazykem o právu a jazykem, který se používá v právních komunikačních situacích.⁵⁵

Při definování právního jazyka je však třeba obezřetnosti. Některé publikace totiž mohou uvádět termín právní jazyk nebo uvádějí termíny oba, tedy právní jazyk i právní jazyk. Michal Tomášek poznamenává, že právní jazyk je spíše „profesní mluvou“, kterou mezi sebou vytváří skupina právníků.

⁵² Tomášek, M., *Překlad v právní praxi*, s. 13, 15.

⁵³ Kořenský, J., *Jazyk právní komunikace*, s. 85.

⁵⁴ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 3.

⁵⁵ Cao, D., *Translating Law*, s. 9.

Nicméně jako správný termín pro jazyk, který se používá v právním kontextu, nebo řekněme v právních textech, uvádí termín právní jazyk.

Právní jazyk je podle Michala Tomáška „z funkčního hlediska prostředkem komunikace v rámci práva jako normativního systému. Ze systémového hlediska je součástí každého spisovného jazyka. Z obsahového hlediska je právní jazyk znakový systém, kde za jednotlivé znaky pokládáme jednotlivá slova (právní termíny), slovní spojení (ustálené obraty – jazykové šablony) nebo celé věty“.⁵⁶

Tomášek právní jazyk dále strukturuje podle pragmatického hlediska, syntaktického hlediska nebo sémantického hlediska. V rámci pragmatického hlediska dále vydělujeme právní projevy podle mluvčího, podle příjemce nebo podle textu (toto dělení je tematické podle jednotlivých právních odvětví). Syntaktické hledisko souvisí s důsledky rozvrstvení právního jazyka. Této oblasti se věnuje pozornost zejména z hlediska logické návaznosti textu.

Renata Vystrčilová člení právní jazyk z hlediska obsahového horizontálně a vertikálně. Při vertikálním členění vyděluje jazyk práva jako vědního oboru a oboru vysokoškolského studia a dále jazyk právní informatiky, jazyk praktické metaprávní komunikace (komentářové texty), jazyk textů právních předpisů a jazyk mluvené právní komunikace. Horizontální členění je založeno na diferenciaci jednotlivých právních oborů (trestní právo, obchodní právo, občanské právo, atd.).⁵⁷

Tomášek shrnuje základní požadavky na právní jazyk, který by měl být přesný, jednoznačný, stručný, srozumitelný, ustálený, neexpresivní.⁵⁸ Renata Vystrčilová na druhou stranu říká, že „jazyk právní textů je jazykem vysoce odborným a natolik specifickým, že pro laika je často nejenom nesrozumitelný, ale také „nerozluštitelný“.⁵⁹ Právě povaha práva a jazyka, které právo používá, jsou podle Deborah Cao důvodem, proč je překlad právních textů komplexní a složitou činností.⁶⁰

---

⁵⁶ Tomášek, M., *Překlad v právní praxi*, s. 25.

⁵⁷ Vystrčilová, R., *Jazyk práva a problematika překladu právní angličtiny*, s. 79.

⁵⁸ Tomášek, M., *Překlad v právní praxi*, s. 28.

⁵⁹ Vystrčilová, R., *Jazyk práva a problematika překladu právní angličtiny*, s. 80.

⁶⁰ Cao, D., *Translating Law*, s. 13.

3.2 Právní angličtina a její vývoj

Podle Renaty Vystrčilové je pro lepší porozumění právnímu jazyku a jeho následnému překladu dobré mít alespoň základní znalosti právních systémů výchozího i cílového jazyka. Překladaři napomáhá i uvědomění si komplikovanosti vývoje právní angličtiny.⁶¹

Co se týče právních systémů výchozího a cílového jazyka, právo České republiky patří do skupiny práva kontinentálního (civil law), které vychází z římského práva a ve kterém „soudy a jiné subjekty právní moci právo netvoří, ale nalézají.“⁶² Oproti tomu v právu anglo-americkém (common law) soudy a další subjekty právní moci právo vytvářejí a jejich rozhodnutí má charakter precedentů. Tyto dva systémy práva nejsou protikladné, protože v obou případech právo jako takové reguluje společenské chování a převážná většina právních úkonů se uskutečňuje prostřednictvím jazyka.⁶³

Kontinentální právo, které vychází z římského práva, bylo od počátku založeno na procesu kodifikace. Na rozdíl od něj bylo anglo-americké právo původně nepsané a teprve postupně začala být sepisována rozhodnutí soudců. Jazykem práva od 11. stol. byla latina. Ta však obsahovala prvky ze staré angličtiny a normanské francouzštiny. Počátkem 14. stol. začala právním textům dominovat francouzština a teprve v 17. stol. se „angličtina stala jazykem práva, právních dokumentů a oficiálním jazykem soudnictví.“⁶⁴ Výsledkem tohoto je, že dnešní právní slovní zásoba obsahuje prvky staré i středověké angličtiny, francouzštiny, latiny a v terminologii často vedle sebe stojí latinský, francouzský i staroanglický termín.⁶⁵

V 19. a 20. stol. došlo v anglo-americkém právu ke zjednodušování ve snaze zpřístupnit právní dokumenty laické veřejnosti. To vyústilo v tzv. Plain Legal English Campaign. Na konci 90. let min. stol. vydali ve Velké Británii dokument, ve kterém staré latinské a francouzské termíny byly nahrazeny novými anglickými.⁶⁶

---

⁶¹ Vystrčilová, R., *Legal English*, s. 91.

⁶² Vystrčilová, R., *Jazyk práva. Stručný exkurz*, s. 3.

⁶³ tamtéž s. 3.

⁶⁴ tamtéž s. 4.

⁶⁵ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 8, 68 - 69.

⁶⁶ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 8.

I přes uvedené snahy je „anglický právní jazyk specifickým odborným jazykem, jenž si stále zachovává několik jazykových vrstev a jehož vnitřní diference je velmi složitá.“⁶⁷

Renata Vystrčilová poznamenává, že pouze velmi málo právníků je rovněž i lingvisty. Nicméně právníci každý den používají jazyk a gramatiku, které hrají při interpretaci a překladu právních textů důležitou roli. Dále říká, že „naše schopnost vyjádřit se přesně je definována z velké míry naší znalostí jazyka.“⁶⁸

Renata Vystrčilová ve své dizertační práci *Legal Language*, v části lingvistické analýzy, dělí typické znaky a zvláštnosti psaných právních textů do tří základních skupin. V první části hovoří o grafické podobě a struktuře psaných právních projevů. V další části se zabývá gramatikou právních projevů, do této skupiny řadí prvky morfologické i syntaktické. Poslední skupinou, ve které demonstruje typické znaky a zvláštnosti právních textů je slovní zásoba.

Z jejího dělení vycházím v následující části, ve které nastíním typické rysy, zvláštnosti a problémy při překladu právního jazyka konkrétně už s přihlédnutím k takovým rysům a zvláštnostem, které se vyskytují ve smluvních dokumentech a různých dohodách.

---

⁶⁷ Vystrčilová, R., Jazyk práva. Stručný exkurz, s. 5.

⁶⁸ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 33.

4. Typické rysy právních textů

4.1 Grafická podoba a struktura právních textů

Podle Deborah Cao mají smlouvy a dohody, které jsou nejčastěji překládanými soukromými právními dokumenty, ať už z anglického anebo do anglického jazyka, vždy podobnou strukturu, grafickou a obsahovou. Liší se samozřejmě konkrétními údaji, délkou atd.⁶⁹

Grafické prostředky jsou používány proto, aby zdůraznily informaci, obsah nebo vzájemný vztah mezi jednotlivými částmi. Jejich účelem je upozornit na určité části a tím vystihnout a zjednodušit pochopení obsahu celého dokumentu.⁷⁰

Z grafických prostředků se nejčastěji používají velká písmena, ať už počáteční nebo v celých slovech. Podle Dagmar Knittlové se velká písmena nebo jiný řez písma používají „zvláště pro významná slova nebo pro rozčlenění sdělení.“⁷¹ Nicméně Knittlová rovněž zdůrazňuje, že toto použití bývá často velmi nesystematické a že v právních textech často zcela schází interpunkce „nebo se omezuje jen na tečky a středníky.“⁷²

Ve většině smluvních dokumentů můžeme identifikovat části, které se s různými obměnami detailů vyskytují vždy. Renata Vystrčilová⁷³ i Deborah Cao⁷⁴ podávají víceméně shodný přehled těchto částí. Jejich výčet není absolutní, ani závazný. Jsou to:

- datum podpisu dohody/smlouvy
- jména a údaje zainteresovaných firem/osob, osoby oprávněné jednat
- úvodní část smlouvy, podle Deborah Cao tzv. „*whereas*“ *section* nebo „*recital*“ – viz 4.1.1.
- definice – zde se určuje a omezuje význam termínů a důležitých pojmů. Právníci se jejich použitím snaží zajistit jednoznačnost dokumentu, jeho přesnost a srozumitelnost. Někdy bývají vloženy do textu.⁷⁵

⁶⁹ Cao, D., *Translating Law*, s. 85.

⁷⁰ Vystrčilová, R., *Legal English*, s. 26.

⁷¹ Knittlová, D., *K teorii i praxi překladu*, s. 129.

⁷² tamtéž s. 129.

⁷³ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 31-32.

⁷⁴ Cao, D., *Translating Law*, s. 85-86.

⁷⁵ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 74 – 76.

- předmět díla, cena díla, termíny plnění, platební podmínky, penále za nedodržení termínů, porušení bezpečnostních předpisů, atd.
- práva, povinnosti, zodpovědnost jednotlivých stran, záruky, pojištění
- porušení smlouvy, ukončení smlouvy, její vypršení
- zásahy vyšší moci – tzv. *force majeure*
- řešení sporů, řídicí / použité právo, oficiální jazyk smlouvy
- počet vyhotovení, seznam příloh
- datum, podpis smlouvy

4.1.1 Úvodní část smlouvy

Úvodní část smlouvy obsahuje formální shrnutí informací o původu, důvodech smlouvy atd. Je to běžná součást právních dokumentů. Dále se v ní určuje účinnost, význam a záměr stran.⁷⁶

V této části se používá archaického *whereas* ve smyslu *given the fact that*,⁷⁷ český překlad je *vzhledem k tomu, že; zatímco; kdežto*.

4.2 Morfosyntaktické znaky právních textů

Označení této kapitoly vychází ze skutečnosti, že Renata Vystrčilová do kapitoly, kterou označuje jako *Grammar in legal documents* řadí mezi typické znaky právních textů jak morfologické, tak syntaktické prvky. Přidává pojednání o příslovečných určeních v právních textech, předložkových vazbách a časových určeních. Myslím si, že tyto části se prolínají i do slovní zásoby právních textů, která je v její publikaci samostatnou kapitolou. Pro zachování přehlednosti vyjdu z jejího rozdělení, ale zaměřím se pouze na některé oblasti, jejichž názvy s menšími úpravami a v českém překladu použiji v názvech následujících podkapitol.

V následující části je hlavní důraz kladen na typické znaky právních dokumentů v angličtině. Jejich použití v češtině záleží většinou na konkrétním

⁷⁶ tamtéž s. 76-77.

⁷⁷ tamtéž s. 77.

kontextu, čemuž se budu věnovat podrobněji na konkrétních příkladech v praktické části.

4.2.1 Čas

Ve většině smluvních dokumentů se setkáváme s přítomným časem a s časem minulým, v angličtině se vyskytuje ještě čas předpřítomný. Minulý čas se užívá pro popis událostí a úkonů předcházejících podpisu smlouvy. Přítomný čas potom zajišťuje funkci kontinuity v čase.⁷⁸

Jelikož ve smlouvách převažuje tendence nepoužívat budoucí čas,⁷⁹ používá se pro popis událostí, které nastanou, čas přítomný ve spojení s nějakým časovým určením (*from time to time, at any time, atd.*).

4.2.2 Modální slovesa, jejich význam a použití

Pro právní texty je charakteristické užití modálních sloves. Jejich význam se však v právních textech liší od jejich běžného užití, popř. na sebe přebírají významy další.

V právních dokumentech se vyjadřují práva a povinnosti následujícími způsoby:

- a) „*shall*“, „*must*“, „*be bound*“, „*is to be*“, atd. – říkají, co musí být uděláno a rovněž, co nesmí (nařízení, zákazy, povinnosti, závazky),
- b) „*may*“ a modální slovesa, která mají význam povolení, svolení – říkají, co může být uděláno, provedeno na základě vlastního uvážení, neexistuje zde závazek.

Anglické „*will*“ se v právních textech používá pro vyjádření vzájemného slibu. Specifické užití má v právních textech i „*shall*“, které znamená povinnost,

---

⁷⁸ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 35.

⁷⁹ tamtéž, s. 35.

popř. příkaz. Za adekvátní ekvivalent pro „*shall*“ je považováno sloveso „*must*“, které jasně definuje povinnost a může být použito i ve významu požadavku.⁸⁰

Z uvedené dvojice, ale v právních textech výrazně převládá užití „*shall*“ a to dokonce i v americké angličtině, ve které se jinak téměř vůbec nevyskytuje.⁸¹

4.2.3 Příslopečná určení

Existuje skupina příslopečných určení, která jsou typická pro právní dokumenty. Jedná se o „kompozita sestávající z *there* nebo *here* a předložky“⁸² a řadí se sem např. tato: *thereof, thereto, thereafter, hereby, herewith, hereafter*, atd. V právních textech najdeme navíc ještě kompozita, která se skládají z *where* a předložky, např. *whereof, whereby*.

Jsou to „adverbiální proformy ekvivalentní příslušné předložce + *that* v případě kompozit s *there* [... a] příslušné předložce + *this* v případě kompozit s *here* [...]. Kompozita s *there* mají tedy pouze funkci anaforickou, kdežto kompozita s *here* též kataforickou.“⁸³

Tyto proformy mají různé funkce. Některé dodávají informaci o okolnostech popisovaných stavů a činností, jiné mají spojovací funkci. Nejčastěji fungují jako příslopečná určení.⁸⁴ Mohou být užívána místo předložkových vazeb.⁸⁵

Jak dále Vystrčilová⁸⁶ píše, problémem těchto archaických „časových“ slov (*hereafter, hereinafter, heretofore*) je, že jsou významově nepřesná. Další takové slovo je podle ní „*now*“, a to i přesto, že není archaické ani nijak složité, protože samozřejmě nabízí otázku, k čemu se *now* vztahuje – zda k datu podpisu smlouvy, průběhu nějaké činnosti, události, atd. Aby byla zachována maximální přesnost a jednoznačnost, bývá nahrazováno údaji jako např. „*at the date of this agreement*“ nebo „*14 days from the date of this agreement*“, atd.

⁸⁰ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 34 – 43.

⁸¹ Bázlik, M., *Legal English and its Grammatical Structures*, s. 65.

⁸² Dušková, L., *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*, s. 162.

⁸³ tamtéž s. 162.

⁸⁴ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 45 – 52.

⁸⁵ Bázlik, M., *Legal English and its Grammatical Structures*, s. 44.

⁸⁶ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 53 – 54.

Dalším archaickým a významově nepřesným slovem vyskytující se v právních dokumentech je „*forthwith*“. Jako vhodnější varianta se zde používá „*immediately*“. Stejný problém je potom u spojení „*on demand*“, které bývá nahrazováno spojením „*within a reasonable time*“ a upřesněním, co je považováno za „*a reasonable time*“.

4.2.4 Ostatní znaky právních textů

Co se syntaxe právních dokumentů týče, je pro ni charakteristické dlouhé souvětí s řadou souřadných a podřadných vět a s množstvím vložených vět. Velmi často se setkáváme s jednotlivými odstavci, které jsou tvořeny pouze jednou větou. Nejčastější jsou oznamovací věty, občas se mohou vyskytnout věty rozkazovací. Časté jsou vztahné a podmínkové věty.

Právní texty v angličtině jsou vysoce nominální.⁸⁷ Užívá se kondenzace prostřednictvím jmenných tvarů slovesných (infinitiv, gerundium, participium).⁸⁸ Jak píše Knittlová: „Větné kondenzory jsou v angličtině běžné, což souvisí s jejím nominálním charakterem, hutností a ekonomičností vyjadřování.“⁸⁹ Na rozdíl od toho se v češtině užívá „určitých tvarů slovesných, a tedy vět, ať už hlavních či vedlejších.“⁹⁰ Dále dodává, že „v nominálních frázích se zřetelně preferuje postmodifikace (bližší určení stojí za jménem) ... [To] zaručuje tedy správný výklad a zabraňuje nepřesné nebo mylné interpretaci.“⁹¹ Knittlová i Vystrčilová se shodují, že takové řešení je z hlediska syntaktického velmi neelegantní a podle Vystrčilové může dokonce působit „nevhodně“, přesto je v právních textech velmi časté a opodstatněné.

Knittlová zdůrazňuje, že při „pouhém zběžném čtení je správné pochopení informace téměř nemožné.“⁹² Deborah Cao k syntaktickým složitostem říká, že pro správné pochopení informace ve výchozím jazyce a její přenesení do cílového jazyka je velmi důležité znát syntaktická pravidla obou jazyků. Není tedy důležité přesně převádět jednotlivé struktury, ale řešením může být rozdělení příliš

⁸⁷ Knittlová, D., K teorii i praxi překladu, s. 130.

⁸⁸ Vystrčilová, R., Legal Language, s. 54 – 57.

⁸⁹ Knittlová, D., K teorii i praxi překladu, s. 94.

⁹⁰ tamtéž s. 95.

⁹¹ tamtéž s. 130.

⁹² Knittlová, D., K teorii i praxi překladu, s. 130.

dlouhého souvětí z výchozího jazyka na několik samostatných celků – vět, popř. souvětí v cílovém jazyce. Což by bez uvědomění si jednotlivých vztahů mezi větami nebylo možné.⁹³

Dalším typickým znakem anglického právního textu je poměrně hojně použití **substantivních předložkových vazeb** (předložka + substantivum + předložka). Podle Duškové jsou tyto předložky důležité zejména v odborném jazyce, protože jejich vznik je podnícen snahou „vyjádřit vztahy mezi pojmy co nejpřesněji.“⁹⁴ Jsou to např. *in spite of, by virtue of, for the purpose of, in respect of, in addition to, on account of, by means of*, atd.

Pro zajištění jednoznačnosti a přesnosti se v právních textech místo zájmené reference mnohem více využívá **lexikálního opakování**. I přes nominální charakter právních textů je skupina používaných lexikálních sloves poměrně hojná, ale některá se vyskytují výrazně častěji, např. *to declare, to fail, to accept, to require, to agree, to prevent* apod. Pozornost podle Vystrčilové rovněž upoutává skutečnost, že pomocné sloveso a významové sloveso je od sebe v právních textech poměrně často oddělováno.⁹⁵

Dalším typickým znakem právních textů je použití trpného rodu a z něho vyplývající neosobnost, tzn. nevyjádření činitele / konatele. Časté užití **pasivních konstrukcí** se uplatňuje především v odborném stylu, kde implikuje všeobecného lidského konatele.⁹⁶

V neposlední řadě je třeba zmínit jasnou tendenci k **verbonominální predikaci** v právních textech. Verbonominální predikace je pro odborný styl charakteristická.⁹⁷ Právníci dávají přednost spojení „*make a statement*“ namísto „*to state*“, „*make an application*“ namísto „*to apply*“, atd.⁹⁸ Tato tendence je v odborném stylu patrná i v češtině.

Dalším příkladem tendence užívat jazykové prostředky, které se v jiné oblasti projevu vyskytují zřídka nebo vůbec, je v právní terminologii užití tzv.

---

⁹³ Cao, D., *Translating Law*, s. 94.

⁹⁴ Dušková, L., *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*, s. 276.

⁹⁵ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 58.

⁹⁶ Dušková, L., *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*, s. 259.

⁹⁷ *tamtéž* s. 418.

⁹⁸ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 69.

proviso-clause⁹⁹ (Deborah Cao používá označení *proviso / provisos*), v podobě „*provided that*“. *Proviso* vzniklo z ustanovení starých anglických zákonů – „*Provisum est*“, kde se používalo jako úvod k nezávislé části zákonů.¹⁰⁰ Později se začalo používat jako univerzální spojení, někdy přidávalo výjimky k pravidlům, jindy dodávalo nová pravidla atd. Mohlo být nahrazeno např. *if, but* nebo *or*. I přesto, že se doporučuje tyto jazykové prostředky příliš nepoužívat, aby se zamezilo komplikacím při interpretaci, je toto ustanovení pořád v právních textech hojně užívané.¹⁰¹ Jeho základním významem dnes je určení podmínky. Do češtiny se překládá jako „za předpokladu, že.“

Podobným ustanovením běžným v právních dokumentech je „*subject to*“, které vyjadřuje, že jedno ustanovení převládá nad jiným, tzn., že např. pokud ustanovení článku 7 začíná „*subject to clause 6*“, potom jakékoliv nesrovnalosti nebo protiklady těchto dvou článků budou vyřešeny ve prospěch článku 6.¹⁰² Do češtiny se překládá jako „podléhající (článku 6).“

Deborah Cao shrnuje, že se dá obecně říci, že takováto ustanovení jsou v právních textech běžná a že někteří věří, že textu dodávají dojmu odbornosti. Na druhou stranu s sebou často nesou i negativní vliv na délku souvětí.

4.3 Slovní zásoba právních dokumentů

Anglická právní slovní zásoba je rozsáhlá, plná archaismů, slovních řetězců, běžný slovo se specifickými významy, slovo formálního a ustáleného úzu, slovo zdůrazňujících přesnost atd.¹⁰³

Značná část slovní zásoby právního jazyka nebude překladateli (v případě konzultace se slovníkem) způsobovat větší problém. Nicméně některá spojení, popř. synonyma, ať už úplná nebo částečná, mohou při prvních překladech, a bez uvědomění si diskutovaných specifik, problémy způsobovat. Totéž se může stát v případě použití běžných slov, která však v právním textu získávají jiný význam.

---

⁹⁹ tamtéž s. 59 – 60.

¹⁰⁰ Cao, D., *Translating Law*, s. 95.

¹⁰¹ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 60.

¹⁰² Cao, D., *Translating Law*, s. 95 – 96.

¹⁰³ tamtéž s. 22.

Renata Vystrčilová užívá pro všechna slova a slovní spojení, která slouží jako konkrétní označení 'něčeho', zejména ve specifické oblasti, označení „*term*“.¹⁰⁴ Jelikož se i nadále řídím jejím dělením, označení „*term*“, v českém překladu *termín*, v části o slovní zásobě zachovám.

4.3.1 Odborné termíny

Použití odborných termínů v právních textech pomáhá snížit možné nejasnosti a nesrozumitelnosti,¹⁰⁵ které vyvstávají při interpretaci a možném následném překladu textů. Právní termín by měl být přesný, stručný, jazykově správný.¹⁰⁶ Vystrčilová ještě dodává, že právníci jsou si informace nebo detailů, které s sebou termín nese, vědomi, nicméně pro veřejnost může být termín „nečitelný“.

Problémy nejčastěji vyvstávají v případech, kdy slovo běžné slovní zásoby má i právní význam. Jako příklad Vystrčilová uvádí např. anglické „*damages*“ nebo „*remedy*“.¹⁰⁷

Anglické slovo „*damage*“ (*škoda, škody, poškození*) je nepočítatelné, jeho forma v plurálu (plurale tantum) má čistě právní význam a to *odškodnění, finanční náhrada*. Slovo „*remedy*“ (lék, prostředek) v právním kontextu získává možný význam jako *opravný prostředek, náprava, odvolání*.

Na druhou stranu někdy může termín pomoci přesně, velmi jednoduše a stručně vysvětlit poměrně složitou věc. Jako příklad Vystrčilová uvádí spojení „*devise and bequeth*.“ Obě tato slova znamenají *odkázat, dát*. Nicméně rozdíl vyvstává v doplnění, kdy v případě *devise* je běžnější *odkázat půdu*, zatímco *bequeth* je obecnější.¹⁰⁸

Kromě čistě právních termínů se v právních textech setkáváme i s termíny z jiných oblastí. Nejčastěji to budou termíny ekonomické nebo účetní (např. *retention / retention money – zádržné / pozastávka; pohledávka – claim /*

¹⁰⁴ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 10 a 68.

¹⁰⁵ tamtéž s. 69.

¹⁰⁶ Chromá, M., *Legal Translation*, s. 17.

¹⁰⁷ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 70.

¹⁰⁸ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 70.

receivables), v případě smluv, které jsou předmětem této diplomové práce, to mohou být termíny z oblasti stavební (např. *plot – parcela*).

Terminologie je tou nejzřetelnější částí slovní zásoby určité odborné oblasti.¹⁰⁹ Chromá na základě vlastního průzkumu říká, že je výskyt termínů v právních textech v rozmezí 20 – 30 %. Nicméně dodává, že toto může být způsobeno větším opakováním lexikálních jednotek a víceslovnými složeninami, které jsou pro právní texty charakteristické.

Marta Chromá v souvislosti s charakteristikou právních termínů vyděluje (po vzoru Lothara Hoffmanna) čtyři roviny, které mohou být ve vztahu k termínům a jejich významům relevantní, popř. mohou tyto gramatické prvky napomoci určit význam těchto termínů. Jedná se o morfémy, gramatické kategorie, lexémy a syntaktické jednotky.¹¹⁰

Chromá se zaměřila se na základní prvky každé roviny, které byly relevantní pro vytvoření dvojazyčného právníckého slovníku. Já zmíním u každé roviny pouze takové elementy, se kterými jsem se setkala ve své praxi při překladu termínů ve smluvních dokumentech a které jsou tedy relevantní pro mou práci. Pro zachování přehlednosti kopíruji (v českém překladu) označení tak, jak je použito v názvech podkapitol uvedených Martou Chromou.

V části **Terminologie a morfémy** se Chromá zabývá problematikou sufixů a prefixů a jejich převodem z výchozího do cílového jazyka. Uvádí příklad, kdy (chybně laikem označená) zdánlivá synonyma ve výchozím jazyce (*odmítnout, zamítnout*) ve dvou různých kontextech (*odvolání, zákon*) jsou do cílového jazyka přeložena různě, viz následující tabulka:¹¹¹

<i><u>odmítnout</u></i>	<i>odvolání</i>	<i>reject an appeal</i>	
	<i>zákon</i>	<i>refuse a bill</i>	
<i><u>zamítnout</u></i>	<i>odvolání</i>	<i>dismiss</i>	<i>an appeal</i>
	<i>zákon</i>		<i>a bill</i>

¹⁰⁹ Chromá, M., Legal Translation, s. 16.

¹¹⁰ tamtéž s. 20.

¹¹¹ Chromá, M., Legal Translation, s. 20.

Do této skupiny spadají případy, ve kterých při překladu mohou vzniknout záměnou, popř. špatnou volbou sufixu nebo prefixu v cílovém jazyce, zavádějící nebo naprosto špatné výklady původního slova z výchozího jazyka.

V části **Terminologie a gramatické kategorie** upozorňuje Chromá na velmi důležitou roli gramatických kategorií při překladu právní terminologie. Problémy při překladu vznikají ve dvojici počítatelné – nepočítatelné podstatné jméno, která rozlišuje význam slova.¹¹² To uvádí na příkladu *damage – damages* (viz výše); *liability – liabilities* (právní odpovědnost, nepočítatelné x závazky, pasíva; zřídka se může objevit a *liability – závazek*) atd.

Další oblastí, kterou se Chromá zabývá v rámci gramatických kategorií, je konverze jako slovtvorný proces. Konverzí označujeme „schopnost [slova] vyskytovat se beze změny tvaru ve funkci různých slovních druhů.“¹¹³ Tento proces je angličtině i češtině společný. Nicméně takto vzniklá slova si nemusí nezbytně odpovídat významově. A v některých případech neexistuje ekvivalent vzniklý tímto procesem v druhém jazyce.¹¹⁴ Na obojí je třeba při překladu dávat pozor.

Další gramatickou oblastí, ve které vzniká v terminologii rozdíl je použití lexikální negace v angličtině a gramatické negace při překladu do češtiny, což je ukázáno na překladu anglického *fail* + infinitiv a *failure* + infinitiv, viz následující tabulka:¹¹⁵

<i>fail to provide</i>	<u>neposkytnout</u>	
<i>fail to submit</i>	<u>nepředložit</u>	
<i>failure to fulfil</i>	<u>nesplnění</u>	doslovně angl. <i>non-fulfilment</i>

Poslední, ale ne méně důležitou záležitostí, kterou Chromá zmiňuje, je spojení ***rather than*** a jeho překlad v právních textech. Běžný význam tohoto spojení je „*spíše než*.“ Použití tohoto překladu v právním textu by mohlo být velmi zavádějící, jelikož jediný správný překlad v kontextu práva je „*nikoliv*.“

¹¹² tamtéž s. 23 – 24.

¹¹³ Dušková, L., Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny, s. 24.

¹¹⁴ Chromá, M., Legal Translation, s. 24 – 25.

¹¹⁵ tamtéž s. 25.

V následující části **Terminologie a lexémy** se Chromá zabývá procesem univerbizace a multiverbizace a motivací vzniku nových slov a opět procesem výběru adekvátního prostředku při překladu. V poslední zmiňované části **Terminologie a syntaktické jednotky** potom zaměřuje svou pozornost na nominalizaci jako proces, který ovlivňuje syntaktické vztahy ve větě. Poslední oblastí jejího zájmu jsou předložky, které určují význam termínu, který doplňují (např. *liability for st. x liability to st.*, atd.).¹¹⁶

Z výše uvedeného je zřejmé, že právní slovní zásoba je v českém kontextu propracovanou oblastí. K dispozici je dnes oboustranný dvojjazyčný slovník právnické angličtiny od Marty Chromé, který vznikl právě na základě studie citované výše. S jeho pomocí by se překlad termínů v právních textech měl stát záležitostí ne příliš komplikovanou. Termíny ovšem nejsou jedinou oblastí, jež způsobuje při překladu problémy. Velké problémy vznikají také při překladu složitých větných struktur a extrémně dlouhých souvětí.¹¹⁷

4.3.2 Párové a víceslovné složeniny, synonyma

Renata Vystrčilová vyděluje zvlášť skupinu synonym od skupiny párových a víceslovných složenin. Deborah Cao uvádí příklady z obou skupin pod označením „*word strings*“¹¹⁸ – řetězce slov. Marta Chromá označuje diskutovaná spojení jako „*terminologické dublety a triplety a synonymické řetězce*“.¹¹⁹

Slovní zásoba právních textů má několik vrstev. Vyskytují se např. termíny ze staré angličtiny, latinské termíny, francouzské termíny, atd. Některé výrazy byly do jazyka přijaty a následně upraveny, ale některé si zachovaly svou původní podobu. Řada z původních výrazů se v právní angličtině vyskytuje dodnes, některé z nich se staly součástí tzv. „párů“, ve kterých se spojují dvě a více synonymních slov. Nejčastěji jde o spojení anglického výrazu s francouzským, ale novější páry spojují i dva anglické ekvivalenty, popř.

¹¹⁶ Chromá, M., *Legal Translation*, s. 26 – 29.

¹¹⁷ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 71.

¹¹⁸ Cao, D., *Translating Law*, s. 88 – 90.

¹¹⁹ Chromá, M., *Legal Translation*, s. 33.

najdeme i spojení s latinskými slovy. Jedná se o synonyma úplná nebo alespoň částečná.¹²⁰

Kromě těchto terminologických dublet, triplet nebo řetězců se úplná synonyma v právním jazyce českém ani anglickém téměř nevyskytují.¹²¹

Těmito složeninami právníci podávají víceméně dvakrát stejnou informaci. Jsou to složeniny, které vznikly ze dvou nebo více slov stejné gramatické kategorie, mají významový vztah a jsou spojeny spojovacími výrazy jako „*and*“ nebo „*or*“.¹²² Mezi typické příklady patří:

- *signed and delivered*
- *advice and consent*
- *by or on behalf of*
- *under or in accordance with*
- *consists of or includes*
- *wholly and exclusively*
- *fit and proper*
- *keep and maintain*
- *made and provided*
- *conditions and provisions*
- *obtained if and when*
- *use and exercise*
- *terms and conditions*
- *each and every*

Problémy při překladu uvedených spojení vznikají v případě, že cílový jazyk nedisponuje odpovídajícím řetězcem slov. Nabízí se samozřejmě možnost přeložit dané spojení jedním slovem, ale zde Deborah Cao nabádá k opatrnosti a to zejména pro případ, že by došlo k soudnímu sporu, protože každé slovo může nést svůj samostatný právní význam a okolnosti, které se s ním spojují.¹²³

---

¹²⁰ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 69.

¹²¹ Chromá, M., *Legal Translation*, s. 31.

¹²² Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 71.

¹²³ Cao, D., *Translating Law*, s. 89 – 90.

4.3.3 Archaismy

Právní texty jsou plné archaismů, se kterými se v jiných textech setkáváme zřídka nebo vůbec ne.¹²⁴ Pokud je překladatel obeznámen s vhodnými ekvivalenty, jejich překlad z angličtiny do češtiny nebývá příliš komplikovaný.

Mezi nejčastější patří již zmíněné složeniny *here / there + předložka, abovementioned, aforesaid, in witness whereof*, atd.

4.3.4 Ustrnulá spojení a formální fráze

Ustrnulá spojení a formální fráze představují jedinečný prvek anglických právních textů. V právních textech se dají jednoduše nahradit, aniž by to ovlivnilo přesnost. Jelikož mají často nezřetelný význam, jejich odstranění přispívá stručnosti a jasnosti textu.¹²⁵

Mezi nejčastější patří:

- *are held and firmly bound*
- *be it remember*
- *In witness whereof, the parties hereto have hereunto executed this agreement the day and year first above written*

Výše uvedené znaky právních textů nejsou absolutním výčtem, ale jedná se o reprezentativní znaky, se kterými budu pracovat v jednotlivých příkladech v praktické části.

---

¹²⁴ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 73.

¹²⁵ tamtéž s. 73.

Praktická část

5. Použité texty

Texty použité v této diplomové práci jsou majetkem společnosti IMOS Brno, a.s., závod Ostrava a jsou použity jako důvěrný materiál se schválením vedením společnosti. Všechny použité překlady jsou mé vlastní a vznikly výhradně pro vnitřní potřebu firmy.

Společnost IMOS Brno, a.s., je stavební firma, která zajišťuje generální dodávky pozemních staveb (v případě závodu Ostrava). Tzn. smlouvy, které jsou předmětem této práce, jsou nejčastěji Smlouvy o dílo, popř. jejich dodatky. Občas se vyskytnou přidružené materiály jako Dohody o narovnání, o postoupení pohledávky, atd.

Nejen proto, že jsou jednotlivé smluvní dokumenty důvěrným materiálem, ale zejména proto, že jsou velmi obsáhlé, jsem pro potřebu této diplomové práce excerpovala z uvedených smluv pasáže relevantní k jednotlivým příkladům. Do přílohy jsem tedy nevkládala kopie celých smluv a jejich překladů, nýbrž pouze stranu, popř. dvě, na kterých se uvedený příklad nachází.

Pokud jsem měla k dispozici originální Smlouvu v elektronické podobě (většinou pracovní verzi, popř. návrh, který byl nakonec podepsán), vložila jsem ji takto, pokud ne, vložila jsem naskenovanou podobu podepsané smlouvy, ve které jsem citlivé informace začernila.

V jednotlivých příkladech citovaných níže jsem citlivé informace při přepisu vynechala a naznačila tečkami, popř. pojmenovala neutrálně a toto pojmenování umístila do hranatých závorek.

5.1 Smlouva o dílo 1 = S1

Tuto Smlouvu o dílo jsem vybrala pro její specifičnost. Je uzavřena na základě tzv. FIDIC dokumentu, což jsou Smluvní podmínky, podle kterých se provádějí stavební práce na celém světě. Tento dokument je kodifikován v anglickém jazyce. Rozlišuje se tzv. oranžová kniha, červená kniha, žlutá kniha.

Smlouva jako taková je velmi stručná (v tomto případě obsahuje 2 strany – jednu stranu textu a jednu podpisovou stranu) a zbývající část dokumentu jsou upravené Smluvní podmínky FIDICu. Formálně tato smlouva tedy vypadá jako Dodatek, jelikož upravuje již existující smlouvu.

Do přílohy jsem text původního FIDICu v originále (ani překladu, který mám k dispozici) nevkládala, jelikož jsem ho nepřekládala. Tudíž je v příloze k nahlédnutí pouze relevantní část Smlouvy s již upravenými Smluvními podmínkami v anglickém i českém jazyce.

5.2 Smlouva o dílo 2 = S2

Tato smlouva je první smlouva, kterou jsem překládala, datuje se do roku 2007. Byla určena pro firemního právního zástupce. Je naprosto zřejmé, že tento překlad není příliš přesný.

5.3 Smlouva o dílo 3 = S3

Tato smlouva byla překládána ve velmi krátkém časovém termínu. Z českého překladu je zřejmé, že při nejasnostech v překladu, jsem se rozhodla ponechat původní termín, spojení, větu nepřeloženou – viz zažlucené části. Těmto částem byla věnována pozornost pouze v případě potřeby, v rámci naší firmy byly konzultovány ústně.

5.4 Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo = D1

Uvedený dodatek je vyhotoven ke Smlouvě stejného charakteru jako je smlouva S2, ze které cituji. Jedná se pouze o výstavbu různých objektů v rámci jednoho velkého projektu.

5.5 Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo = D2

Tento dodatek je vyhotoven ke Smlouvě o dílo, která se řídí Smluvními podmínkami FIDIC. Nejedná se však o dodatek Smlouvy citované zde jako S1.

Je však třeba upozornit na faktickou chybu, která je uvedena v anglickém originále v *Article 3 Final Provisions / Článek 3 Závěrečná ustanovení*, bod 6, kde se píše, že je tento dodatek vyhotoven: *in Czech language / v českém jazyce* atd. Tento dodatek byl vyhotoven a následně podepsán i s touto chybou, a to přesto, že jazykem tohoto dodatku je angličtina.

5.6 Dohoda o narovnání a postoupení pohledávky = D3

Použitá dohoda je v kontextu použitých smluv a dodatků specifická tím, že se jedná o trojstrannou dohodu mezi původním Objednatelem, Zhotovitelem příslušných staveb a kupcem těchto staveb, který na sebe rovněž přebírá některé závazky plynoucí z původní Smlouvy o dílo.

Původní anglický název *Settlement and Assignment Agreement* jsem přeložila jako *Dohoda o narovnání a postoupení pohledávky*. Vyšla jsem ze slovníkových ekvivalentů: *settlement* znamená *dohoda, vyřešení, urovnání*; *assignment* je *převod, postoupení, postoupení pohledávky* a *agreement* je *dohoda*. Jen u překladu *settlement* jsem zvolila v naší firmě používaný obrat vycházející z označení *Dohoda o narovnání*.

5.7 Struktura praktické části

Rozdělení praktické části vychází z jednotlivých kapitol a podkapitol uvedených v části teoretické, kde se pojednává o typických znacích právních textů. V rámci dané kategorie vyberu ukázkou z některého textu a okomentuji, popř. nabídnu nový překlad.

V případě, že v uvedených příkladech objevím jiné jevy stojící za zmínku – jako např. archaismy, zajímavé gramatické struktury nebo faktické chyby,

přidám je rovněž do svého komentáře, i přesto, že primárně nespádají do dané oblasti. Tato metoda vede k tomu, že některé body uvedené v teoretické části zde nebudou uvedeny jako samostatné podkapitoly, ale stanou se součástí komentářů jiných znaků právních textů.

5.8 Grafická úprava

Jednotlivé příklady uvádím pod číselným označením s uvedením zdrojového dokumentu a čísla článku, oddílu, popř. bodu v daném dokumentu. Jsou od ostatního textu odděleny volnými řádky, bez použití odsazení na odstavce. Totéž se týká jejich překladu a popř. nového překladu.

Vybraná slova, spojení nebo jevy, které považuji pro daný příklad za nejdůležitější a jimiž se v rámci jednotlivých komentářů zabývám, budou uvedeny tučným písmem a kurzívou v původním textu i textu překladu. V případě opravy budou takto označeny i v novém překladu.

V rámci komentářů však upozorním i na jevy, které v příkladu a překladu zdůrazněné nebudou, ale v textu se nacházejí, v komentáři je tedy kurzívou a tučným písmem takto označím pro odlišení od zbývajících textu.

Gramaticky nesprávné tvary nebo překlepy v cílovém jazyce pro jejich znázornění v příkladech podtrhnu.

Slovníkové ekvivalenty budou z ostatního textu vyčleněny použitím kurzívy.

V uvozovkách uvádím delší pasáže z textu originálu, popř. překladu, které jsou začleněny do samotného textu komentáře. Jednoduché uvozovky používám pro vlastní parafráze významu slova, spojení nebo celého ustanovení.

6. Morfosyntaktické znaky právních textů

Konkrétní morfosyntaktické znaky právních textů se v jednotlivých ustanoveních, popř. odstavcích navzájem hojně prolínají.

Bylo by zbytečné vybírat jednotlivé příklady užití pasiva v právních textech, jelikož překlad pasiva většinou překladateli problém nepůsobí. Upozorňovat na jednotlivé substantivní předložkové vazby bez kontextu by pouze rovněž navýšilo počet jednotlivých příkladů. Stejný výsledek by mělo excerpování konkrétních výskytů postmodifikace nebo kondenzace.

Proto jsem se v této části rozhodla uvést příklady s použitím tzv. proviso-clause a na nich ukázat i ostatní znaky právních textů, včetně častých chyb nebo možných nejasností, které s sebou jejich výskyt ve větě nese. Tzv. proviso-clause jsou charakterizovány použitím spojení *provided that*, které se běžně vyskytuje ve složitých souvětích. Právě složitá souvětí kladou na překladatele velké nároky a přinášejí různé komplikace, které se při překladu právních textů vyskytují.

Věty se spojením *provided that* nepůsobí příliš velké problémy při překladu do češtiny, pokud použijeme ekvivalent uvedený ve slovníku *za předpokladu, že*. Užití tohoto spojení je ve smlouvách velmi časté. Z níže uvedených příkladů je zřejmé, že jeho základní funkcí je určit podmínku. I přesto však samozřejmě existují z tohoto pravidla výjimky a význam může být mírně posunut.

Užití obdobného spojení *subject to*, o kterém pojednávám v teoretické části této práce, se ve vybraném vzorku smluv vyskytuje např. v D1 a uvádím jej jako první příklad v této části.

Uvedená spojení přispívají k délce anglické věty a jsou součástí složitých souvětí, ve kterých jsou vztahy komplikovány výskytem většiny typických znaků právních textů – tzn. pasivem, postmodifikací, kondenzací, příslovečným určením, atd. Z tohoto důvodu uvádím v této části příklady ve větších celcích, popř. celých odstavcích a v analýze se případně rovněž zaměřuji na překlad souvětí jako takového.

Příklad 1:

D1 – Část I., bod 3

The Employer's bank shall confirm in writing that, *subject to* the terms of the relevant loan agreement, the Employer has financing for the price of the works executed by the Contractor under the Contract, *as amended*, agreed, up to the amount of the final Contract Price and that *subject to* the terms of such loan agreement and the terms of this Amendment and the Contract, the funds up to the amount of the remaining part of the final Contract Price shall be designated and used solely for payment of the receivables of the Contractor under the Contract, *as amended* („Bank Confirmation“).

Objednatelova banka písemně potvrdí, *s ohledem na* podmínky příslušné půjčky, že Objednatel má odsouhlaseny finance na práce vykonané Zhotovitelem podle smlouvy, *jak je doplněno*, až do výše celkové Smluvní ceny a že *podle* podmínek této půjčky a podmínek tohoto Dodatku a Smlouvy budou prostředky zbývající části Konečné Smluvní ceny určeny a použity výhradně na platby nezaplacené částky Zhotovitele podle Smlouvy, *jak je doplněno tímto Dodatkem* („Potvrzení banky“).

komentář:

V uvedeném příkladu je chybně použito velké písmeno v *Konečná Smluvní cena*, mělo by být *konečná Smluvní cena*. Místo *objednatelova banka* je do právních textů vhodnější použít *banka Objednatele*.

V obou případech se spojení *subject to* nachází ve stejném kontextu. Obecně významově říká, že nějaké ustanovení má větší váhu než jiné. Slovník nabízí několik možností, např. *podléhající (čemu)*, *závislý na (čem)*, *podmíněný (čím)*. V prvním případě jsem použila ne zcela přesný překlad *s ohledem na*, druhý případ už odpovídá lépe skutečnosti, a proto navrhuji v obou případech uvést stejné překladové ekvivalenty tedy: *podle podmínek příslušné ... / podle podmínek této ....*

Záměrně jsem nyní vynechala překlad *loan agreement*. Místo původně použitého *půjčky*, navrhuji přesnější spojení *dohoda o půjčce*.

Překlad spojení *as amended* je jednou přeložen, jako *jak je doplněno* a podruhé jako *jak je doplněno tímto Dodatkem*. Správný překlad má být v *platném znění*, popř. *ve znění pozdějších předpisů*. Z těchto dvou možností se do kontextu smlouvy více hodí první varianta. Druhá varianta se užívá v zákonech. S ohledem na význam tohoto spojení v uvedeném dodatku si myslím, že původní překlad *jak je doplněno tímto Dodatkem* je s ohledem na cílového uživatele překladu dostačující.

Příklad 2:

D3 – bod 5.2

[Company1] and [Company2] confirm that, *provided that* upon *consummation* of all of the *obligations* of the Parties under this Settlement Agreement and under the *Acquisition Documentation*, they shall have no claims towards each other *in connection with* the *Contract* for Works, [Name of the Building] Contract or any other agreement or arrangement.

[Společnost1] and [Společnost2] potvrzují, že *za předpokladu naplnění* všech *povinností* Stran podle této Dohody a podle *Dokumentů o koupi*, nemají pohledávky vůči sobě navzájem *ve spojitosti* se *Smlouvami* o dílo, Smlouvou [jméno budovy] nebo jakékoliv další Dohody nebo ujednání.

komentář:

Jak je zřejmé u tohoto příkladu, překlad tzv. proviso-clause nezpůsobuje žádné problémy, pokud si je překladatel vědom českého ekvivalentu anglického *provided that*.

Z typických znaků právní textů se zde vyskytuje např. postmodifikace ve spojení *the obligations of the Parties* a dále také substantivní předložková vazba *in connection with*.

nový překlad:

[Společnost1] and [Společnost2] potvrzují, že za předpokladu splnění všech povinností Stran vyplývajících z této Dohody a Dokumentů o koupi, nemají vůči sobě navzájem pohledávky ve spojení se Smlouvou o dílo, se Smlouvou [jméno budovy] nebo s jakoukoliv další Dohodou nebo ujednáním.

V překladu spojení *consummation of the obligations* je upraveno slovo *povinností* na *povinnosti* – bezpochyby se jedná o překlep. Co se významu slova *consummation* týče, slovník nabízí *dokončení, dovršení*. V původním překladu jsem volila *naplnění*, variantou je nyní použité *splnění*.

Překlad *under* jsem stylisticky vhodněji upravila, aniž by došlo k posunutí významu. Na konci věty jsem rovněž upravila pád podle smyslu a samozřejmě v souladu s předcházející předložkovou vazbou.

V původním překladu bylo uvedeno *v souvislosti se Smlouvami o dílo*, nicméně v originále množné číslo není, takže i tuto chybu jsem opravila.

Překlad *Acquisition Documentation* vychází z definice, která je uvedena v úvodní části smlouvy pod bodem (H) – viz následující příklad, kde je z kontextu zřejmé, že se jedná o souhrnný termín pro dokumenty související s prodejem a nabytím práv k nemovitosti, proto překlad *Dokumenty o koupi*.

Příklad 3:

D3 – bod (H)

Simultaneously with this Agreement, [Company1] and [Company2] *are entering* into a Purchase Agreement and related documentation, based on which (i) [Company1] shall acquire ownership title to [Building1] and [Building2], and (ii) *all outstanding claims, receivables and other outstanding contractual obligations* between [Company1] and [Company2] shall be settled (“*Acquisition Documentation*”).

Zároveň s podpisem této Dohody, [Společnost1] a [Společnost2] *podepíší* Kupní smlouvu a související dokumentaci, na jejímž základě (i) [Společnost1] získá

vlastnictví [Budovy1] a [Budovy2] a (ii) *všechny nezaplacené pohledávky a další nevyřešené smluvní pohledávky* mezi společnostmi [Společnost1] a [Společnost2] budou urovnány („**Dokumenty o koupi**“).

komentář:

Na uvedeném příkladu je zřejmé, že je s ohledem na běžnou praxi při překládání právních textů, nesprávně přeloženo spojení *are entering* budoucím časem, správně by mělo být *podepisují*.

Rovněž ve spojení *between [Company1] and [Company2]* jsem do českého překladu vložila slovo *společností*, tedy chybný tvar. Správně má být *mezi společnostmi*.

Nyní se zaměřím na druhou část věty – *all outstanding claims, receivables and other outstanding contractual obligations* – konkrétně na významy jednotlivých slov a spojení.

Ve spojení *all outstanding claims* lze *outstanding* přeložit jako *dosud nevyřízený, nezaplacený* a *claims* jako *požadavky, pohledávky*. Anglické slovo *receivables* znamená podle ekonomického slovníku *pohledávky* z hlediska účetnictví, tedy i takové pohledávky, které teprve budou splatné, nicméně z významového hlediska i tyto pohledávky spadají do kategorie nezaplacených pohledávek. Tudíž je zřejmé, že zde může být spojení *outstanding claims* a termín *receivables* považováno za synonymní a z toho vychází i jejich překlad v ukázce jako *všechny nezaplacené pohledávky*.

Spojení *other outstanding contractual obligations* je přeloženo nesprávně, jelikož spojení *contractual obligations* znamená podle slovníku *smluvní závazky*.

Z výše uvedeného vyplývá, že přesnější překlad této části věty je „všechny nezaplacené pohledávky a další nevyřešené smluvní závazky mezi společnostmi ...“.

Příklad 4:

S3 – Článek 7, bod č. 2

If the Contractor fails to do so, the removal will be carried by the Employer or by any person authorised by the Employer, *provided that* the Contractor is obliged to *reimburse* the Employer *for any expenses* incurred by the latter in relation of such removal.

Jestliže Zhotovitel toto neučiní, odstranění provede Zadavatel nebo jakákoliv osoba jím určená *za předpokladu, že* je Zhotovitel povinen *zaplatit* Zadavateli *náhradu* nákladů způsobených ve spojení s tímto odstraněním.

komentář:

Tento příklad neobsahuje celé ustanovení, pouze závěrečnou větu, proto chybí úvodní kontext.

I v této krátké větě můžeme najít hned několik typických znaků právních textů. Je to podmínková věta, ve které nechybí pasivum (*will be carried*), užívá se zde postmodifikace (*person authorised, expenses incurred*) a je zde substantivní předložková vazba (*in relation of*).

Při překladu do češtiny můžeme zachovat pasivum, spojení *reimburse for any expenses* přeložené jako *zaplatit náhradu* lze vyjádřit vhodnějším ekvivalentem jako *uhradit náklady*.

Dvojice *Employer – Contractor* přeložená do češtiny jako *Zadavatel – Zhotovitel* může při zběžném čtení působit potíže vzhledem k aliteraci. Nejedná se o faktickou chybu, pouze o nevhodný výběr prostředku, na který jsem byla upozorněna při předání překladu. Vhodnější ekvivalenty v této dvojici jsou např. *Objednatel – Zhotovitel* nebo *Klient – Zhotovitel*.

Na rozdíl od předchozích příkladů, se zde domnívám, že doslovný překlad *provided that* jako *za předpokladu, že* není zcela přesný bez dalšího doplnění. Z kontextu a logické návaznosti textu vyvozují, že jeho význam jen následující: 'pokud Zhotovitel něco neučiní, provede to Objednatel na své náklady a za předpokladu, že toto proběhne / předpokládá, že je Zhotovitel povinen mu tyto náklady uhradit'. Při bližším zkoumání vidíme, že v uvedeném kontextu je

vhodným ekvivalentem užití spojky, např. „a“ nebo spojením „a předpokládá, že“. S použitím druhé jmenované možnosti bych ale váhala kvůli možným právním důsledkům, jelikož předpoklad povinnosti neznamená její závaznost, tzn., mohlo by dojít k posunu významu, a tím k možné chybné interpretaci.

nový překlad:

Pokud toto Zhotovitel neučiní, bude odstranění provedeno Objednatelem nebo jakoukoliv Objednatelem oprávněnou osobou a Zhotovitel je povinen uhradit Objednateli veškeré náklady, které v souvislosti s tímto odstraněním vzniknou.

Příklad 5:

S2 – bod 20.1

If a dispute arises between the parties in connection with or arising out of the Contract or the execution of the Works, the parties shall attempt to settle such dispute amicably before the commencement of arbitration. *Provided that* unless the parties agree otherwise, arbitration may be commenced on or after the fifty-sixth day after the day on which the dispute arose, even if no attempt at amicable settlement has been made.

Pokud mezi smluvními stranami vznikne spor týkající se Smlouvy nebo vyplývající ze Smlouvy nebo provádění Díla, smluvní strany se pokusí urovnat takový spor přátelskou cestou před zahájením rozhodčího řízení. *Za předpokladu, že* se smluvní strany nedohodly jinak, řízení může být zahájeno třicátý šestý den nebo po tomto dnu od data, kdy ke sporu došlo, i když nebyl učiněn žádný pokus o přátelské urovnání.

komentář:

Zde neshledávám žádné nesrovnalosti a chyby. Snad jen překlep, kdy místo spor je napsáno sport.

Provided that zde opět plní svou tradiční funkci podmínky a překládá se obvyklým spojením. Kromě tohoto prvku se zde vyskytují další typické znaky právního jazyka, jako podmínková věta, pasivum a substantivní předložková vazba.

Zajímavým způsobem je zde vyřešeno časové určení týkající se zahájení arbitráže – *on or after the fifty-sixth day after the day on which the dispute arose.*

Příklad 6:

S2 – bod 8.7

After receipt of such notice the Employer and the Contractor shall agree and determine the extent of appropriate extension of the Time for Completion and any amount of reasonable cost to be added to the Contract Price, *provided that* the Contractor shall not be entitled to such extension of time or payment of any cost directly incurred as referred to above if the suspension is due to a cause attributable to the Contractor or *any* Subcontractor.

Po obdržení takového oznámení se Objednatel s Dodavatelem dohodnou a určí rozsah příslušného prodloužení Lhůty pro Dokončení a jakýchkoliv částek přiměřených nákladů, o které bude navýšena Smluvní Cena, *za předpokladu, že* Dodavatel nebude mít nárok na takové prodloužení či na úhradu přímo vzniklých nákladů jak je uvedeno výše, pokud je přerušení důsledkem situace, kterou lze přičíst Dodavateli nebo *jinému* Subdodavateli.

komentář:

Z výše uvedeného příkladu je opět zřejmé, že přeložit *provided that* nepůsobí problémy. Do věty podle očekávání přidává podmínku. Z typických znaků právních textů se vyskytuje pasivum a postmodifikace.

Z praxe a požadavků naší firmy je třeba zaměnit *Dodavatele* za *Zhotovitele*, nicméně význam zůstává zachován, jde pouze o synonymní ekvivalent.

Spojení *any Subcontractor* je přeloženo nepřesně jako *jinému Subdodavateli*. Správná varianta je *kterémukoliv Subdodavateli*.

Příklad 7:

S2 – bod 10.1

The Employer shall, within 15 days after the receipt of the Contractor's application:

- (i) *provided that the Occupancy Permit* has been issued and *provided that* the Contractor signs *the Faults and Defects List* (as defined below), issue the *Taking-Over Certificate* to the Contractor, stating the date on which the Works or Section were completed in accordance with the Contract (except for minor outstanding work that does not affect the use of the Works or Section for their intended purpose (the „Faults and Defects List“)) including passing the *Tests on Completion*; except those delayed for reasons not attributable to the Contractor which shall also be shown in the Faults and Defects List, or ...

Objednatel do 15 dnů od obdržení žádosti Dodavatele:

- (i) vydá pro Dodavatele *Potvrzení o Převzetí za předpokladu*, že bylo vydáno *Kolaudační Rozhodnutí* a že Dodavatel podepsal *Seznam Vad a Nedodělků* (jak je specifikováno níže), s uvedením data ke kterému bylo Dílo nebo jeho Úsek dokončen v souladu se Smlouvou (vyjma drobných nedokončených prací které neovlivňují užívání Díla nebo jeho Úseku pro zamýšlené účely (“Seznam Vad a Nedodělků”)) včetně provedení *Testů při Dokončení*; vyjma těch, jejichž zpoždění nelze přičíst Dodavateli a které budou také uvedeny na Seznamu Vad a Nedodělků, nebo ...

komentář:

Než přistoupím ke konkrétní analýze uvedeného užití *provided that* a jeho překladu, vysvětlím a opravím překlad některých termínů.

Všechny termíny v českém jazyce používají velká písmena v souladu s použitím v angličtině. Toto působí v textu značně rušivě. Dnes bych proto použila velké počáteční písmeno pouze pro první slovo. Toto pravidlo v mých překladech má určité výjimky, jedná se např. o spojení Smlouva o Dílo, Cena Díla, atd., kde na základě zaběhnutého úzu ve firmě, kde pracuji, zachovávám velká písmena i v dalších slovech.

Occupancy Permit je přeloženo na základě definice v článku 1.1.3, kde je přímo v anglickém originále uveden český ekvivalent '*Kolaudace*'. Z kontextu je zřejmé, že se jedná o dokument, který se vydává během kolaudace / kolaudačního řízení, tzn. *Kolaudační rozhodnutí*.

Překlad termínu *Faults and Defect List* jako *Seznam vad a nedodělků* je správný. Rovněž překlad spojení *Test on Completion* jako *Testů při dokončení* je správný. Opět opravuji počáteční velká písmena, která zachovávám pouze u prvního slova v daném spojení.

Překlad *Taking-Over Certificate* přesně nevystihuje podstatu tohoto dokumentu a jeho český ekvivalent *Potvrzení o převzetí* není správný. Přesný překlad, jak jsem zjistila v praxi při překládání dalších smluv, je *Protokol o předání a převzetí (díla)*.

V současné době bych s ohledem na úzus přijatý cílovými uživateli mých překladů místo termínu *Dodavatel* za anglické *Contractor* zvolila ekvivalentní *Zhotovitel*.

Tento příklad dobře ilustruje typické znaky právních textů. Vyskytuje se zde např. pasivum (*has been issued, were completed, shall be known*), významové sloveso je od modálního slovesa odděleno vloženou větou (*The Employer shall ... issue*), dále zde je substantivní předložková vazba (*in accordance with*) a rovněž je patrná tendence k nominalizaci (*stating, passing*).

Celý příklad je složen z jednoho souvětí, ve kterém je řada vložených informací – vět – a tudíž dochází k roztříštění informací. Provedu tedy analýzu

tohoto souvětí tak, aby bylo jasné, jakým způsobem parceluji jednotlivé věty, abych zachovala informaci s maximální přesností.

V uvedeném příkladu je *provided that* užito dvakrát krátce po sobě se zřetelným významem podmínky pro 'uskutečnění něčeho'. V tomto případě je vydání *Protokolu o předání a převzetí* podmíněno již vydaným *Kolaudačním rozhodnutím* a podepsáním *Seznamu vad a nedodělků*, tzn. český překlad je:

„za předpokladu, že bylo vydáno Kolaudační rozhodnutí a Zhotovitel podepíše Seznam vad a nedodělků (jak je specifikováno níže), vydá [kdo] Zhotoviteli Protokol o předání a převzetí, ...“

Nyní se nacházíme v místě možných komplikací. Jedná se o složité souvětí s řadou vložených vět. *Protokol o předání a převzetí* je dále specifikován, ale potřebná informace o osobě, která vydá *Protokol o předání a převzetí* předchází celé této části věty a navíc není součástí oddílu (i), ale úvodní části ustanovení. Je tedy zřejmé, že překlad musí začít informací o tom, kdo vydá uvedený Protokol, takže „Objednatel do 15 dnů od obdržení žádosti Zhotovitele: (i) ...“

Jako další krok je tedy třeba přeložit a systematicky uspořádat informace v oddílu (i). Otázka, kdo vydává Protokol, je vyřešena a nyní se zaměřím na další specifikaci:

„ve kterém uvede datum, ke kterému bylo Dílo nebo Úsek dokončeno podle Smlouvy (kromě drobných nedokončených prací, které neovlivňují užívání Díla nebo Úseku pro zamýšlené účely („Seznam vad a nedodělků)) včetně provedení Testů při dokončení; kromě těch, které byly zpožděné z důvodů, jež nelze přičíst Dodavateli a které budou také uvedeny na Seznamu vad a nedodělků, nebo...“

Nejjednodušším řešením nyní by bylo spojit jednotlivé části v celek, nicméně oddálení slovesa, a tudíž části „vydá Zhotoviteli ...“ působí v češtině rušivě.

možný překlad:

„Objednatel do 15 dnů od obdržení žádosti Zhotovitele: (i) za předpokladu, že bylo vydáno Kolaudační rozhodnutí a Zhotovitel podepíše Seznam vad a nedodělků (jak je specifikováno níže), vydá Zhotoviteli Protokol o předání a převzetí, ve kterém uvede datum, ke kterému bylo Dílo nebo Úsek dokončeno podle Smlouvy (kromě drobných nedokončených prací, které neovlivňují užívání Díla nebo Úseku pro zamýšlené účely („Seznam vad a nedodělků)) včetně provedení Testů při dokončení; kromě těch, které byly zpožděné z důvodů, jež nelze přičíst Dodavateli a které budou také uvedeny na Seznamu vad a nedodělků, nebo...“

Na druhou stranu, pokud přesunu část „vydá Zhotoviteli ...“ hned na začátek oddílu (i), oddělím ji od bližší specifikace *Protokolu o předání a převzetí* a překlad, který vznikne (můj původní překlad) může působit nepřesně. Vystává totiž otázka, na kterém dokladu má být uvedeno datum atd.

Nejsnazším způsobem jak předejít uvedeným problémům je souvětí při zachování významu rozdělit,¹²⁶ to je zřejmé z nového překladu. Pro srozumitelnost jsem doplnila pouze slovo *Objednatel* a samozřejmě na začátku věty zopakovala, že se jedná o *Protokol o předání a převzetí*.

I přesto, že tato věta nepatří k nejdelším a nejsložitějším, se kterými jsem se v praxi setkala, myslím si, že slouží jako dobrý příklad syntaktických složitostí právních textů a nastiňuje, jakým způsobem by s nimi měl překladatel pracovat.

nový překlad:

„Objednatel do 15 dnů od obdržení žádosti Zhotovitele: (i) vydá Zhotoviteli *Protokol o předání a převzetí* za předpokladu, že bylo vydáno *Kolaudační rozhodnutí* a Zhotovitel podepíše *Seznam vad a nedodělků* (jak je specifikováno níže). V Protokolu o předání a převzetí uvede Objednatel datum, ke kterému bylo Dílo nebo Úsek dokončeno podle Smlouvy (kromě drobných nedokončených prací, které neovlivňují užívání Díla nebo Úseku pro zamýšlené účely („Seznam

---

¹²⁶ Cao, D., *Translating Law*, s. 94.

vad a nedodělků)) včetně provedení *Testů při dokončení*; kromě těch, které byly zpožděné z důvodů, jež nelze přičíst Dodavateli a které budou také uvedeny na Seznamu vad a nedodělků, nebo...“

Příklad 8:

S2 – bod 19.1

Provided that it is agreed that, without prejudice to the rights of the Contractor under other provisions of this Contract regarding such conditions, in no event shall any of the following be deemed to be an event of „*force majeure*“ for the purpose of this Contract: ...

Za předpokladu že je dohodnuto, že bez újmy na právech Dodavatele podle ostatních ustanovení této Smlouvy, vzhledem k takovým podmínkám nebude v žádném případě následující považováno za událost „*vyšší moci*“ za účelem této Smlouvy: ...

komentář:

Než přistoupím ke konkrétní analýze, chtěla bych zmínit, že tato formulace je součástí bodu *Force Majeure*, který bývá běžnou součástí smluv. Toto označení je dokladem existence slov cizího původu v anglických právních textech. Pochází z francouzštiny a znamená *vyšší moc*.

Z výše uvedeného je zřejmé, že překlad této pasáže je gramaticky chybný. Navíc ani význam v češtině při prvním čtení není příliš zřejmý, což je znásobeno chybně umístěnými čárkami, respektive chybějícími čárkami v uvedeném souvětí.

Nejdříve se zaměřím na překlad vložené věty „without prejudice to the rights of the Contractor under other provisions of this Contract regarding such conditions.“

Pokud se zaměříme na původní překlad, hlavní myšlenka tohoto ustanovení je v něm zachycena významově správně, ale interpunkce vyvolává spíše nejistotu, jaké jsou skutečné vztahy v daném ustanovení.

Spojení *without prejudice* podle právního slovníku překládám jako *aniž jsou dotčena*. Opět vzhledem k firemnímu úzu překládám *Contractor* jako *Zhotovitel*. Překlad *regarding* jako *vzhledem* není volen příliš dobře, i přesto, že se jedná o slovníkový výraz. Další možnosti jsou *ohledně*, *kvůli*, *pokud se týká*. Jelikož se jedná o větný kondenzor, které jsou v angličtině běžné a do češtiny se překládají určitým slovesem, volila jsem vedlejší větu.

Překlad celé této části po přidání úvodní části věty, která je v původním překladu přeložena správně, tedy zní: „Za předpokladu, že je dohodnuto, aniž jsou dotčena práva Zhotovitele podle jiných ustanovení této Smlouvy, která se týkají takových podmínek, ...“

Zbývající část věty by už neměla působit větší problémy, pouze je vhodnější upravit do češtiny slovosled a nekopírovat slovosled anglický. Vhodný překlad může znít takto: „... se pro účely této Smlouvy za žádných okolností nepovažuje za událost vyšší moci následující: ...“

Poslední příklad v této části pochází z dodatku, který jsem překládala jako jeden z prvních překladů ve svém zaměstnání. Tuto ukázkou jsem vybrala záměrně, protože potvrdila má očekávání. Hned v úvodu se vyskytuje faktická chyba. Navíc i s více než tříletým odstupem, tzn. po získání určitých vědomostí a rovněž s nabytou zkušeností, na mě tato pasáž smlouvy působí jako náročná.

Uvedu originální text, původní překlad a překlad nový. Při pořizování nového překladu budu postupovat obdobně jako výše, tzn. pokusím se nastínit, jakým způsobem pracuji s větou a s rozkládáním jednotlivých významů. Při této práci okomentuji rozdíly oproti původnímu překladu, pokud se budou lišit, samozřejmě přidám komentáře k typickým znakům právních textů v uvedené ukázce.

Příklad 9:

D1 – část I, bod 5

The remaining Works shall be completed and handed over to the Employer in accordance with the Contract no later than 2 months from the receipt of the *Bank Confirmation, subject to:*

- a) full payment by the Employer of all liabilities under the Contract, as amended by this Amendment, *due vis-a-vis the Contractor prior to the aforesaid date, namely payment* of CZK ..... (in words: ..... Czech crowns), including VAT and increased by interest of 2,5 % p.a. calculated from maturity of the *individual amounts* forming this outstanding amount (as listed in more detail in Annex 5 to this Amendment) until payment. The Employer shall execute the payment in full within 10 (ten) business days from the signing of this Amendment at the latest. Aside from the right to such interest of 2,5 % p.a., the Contractor waives the right to late payment interest, penalties or any other sanctions and rights relating to late payment of the aforesaid amounts due to the Contractor by the Employer, provided these are paid within the agreed period of 10 business days;
- b) the Employer is not in delay with payment of its *outstanding liabilities* to the Contractor. Any delay in payment of *outstanding liabilities* shall result in immediate interruption of the works until payment of such liabilities and the extension of the Time for Completion by the duration of the delay with payment of the *outstanding liabilities* of the Contractor. This provision takes precedence over other provisions concerning delay with payments and interruption of works in other provisions of the Contract.

Zbývající část díla bude dokončena a předána Objednateli podle Smlouvy, nejpozději do 2 měsíců od data tohoto *Dodatku, a*

- a) objednatel má povinnost podle Smlouvy, jak je doplněno tímto Dodatkem, plně uhradit před daným dnem dlužnou částku Kč ..... (slovy: .....) včetně DPH a zvýšenou o úrok 2,5 % p.a. počítaný od splatnosti *jednotlivých částí* tvořících tuto dlužnou částku (jak je popsáno podrobně v Příloze 5 tohoto Dodatku) do zaplacení. Objednatel zaplatí částku v plné výši nejpozději do 10 (deseti) pracovní dnů od podepsání tohoto Dodatku. Kromě práva na úrok 2,5 % p.a., se Zhotovitel zříká práva na úrok z pozdních plateb, pokut nebo dalších sankcí a práv týkajících se pozdních plateb

výše řečené částky, za předpokladu, že platby byly zaplacený v odsouhlaseném termínu 10 pracovních dnů.

- b) objednatel nemá zpoždění v platbách *splatných závazků* Zhotoviteli. Jakékoliv zpoždění v placení *splatných závazků* bude mít za následek okamžité přerušeni prací až do zaplacení těchto závazků a prodloužení Termínu dokončení o délku tohoto zpoždění v platbě *splatného závazku* Zhotoviteli. Toto ustanovení má přednost před všemi ustanoveními týkajícími se zpoždění platby a přerušeni práci v jiných částech smlouvy.

komentář:

První část věty obsahuje faktickou chybu, kdy místo *Potvrzení banky* je přeloženo *Dodatkem*. V případě, že by se toto ustanovení stalo předmětem zájmu, byl by takový nepřesný překlad zdrojem komplikací. Termín podepsání Dodatku s uvedeným *Potvrzením banky* nemusí vůbec souviset.

Nyní tedy uvádím nový překlad začátku věty, kde rovněž přihlédnu k velkým písmenům v originále.

Zbývající část Díla bude dokončena a předána Objednateli v souladu / podle této Smlouvy, ne později než do 2 měsíců od obdrženi *Potvrzení banky*, ...

Z uvedeného překladu zatím nelze vyčíst význam spojení *subject to*, proto nejdříve přistoupím k překladu následující části a poté obě části náležitě spojím.

I přesto, že původní překlad poměrně volně převádí informace z originálu, což je vidět na úplném vynechání např. části *vis-a-vis the Contractor*, dá se říci, že základní význam byl nějakým způsobem zachován.

Velmi důležité je zde uvědomit si strukturu dané věty. Pokud budeme předpokládat, že část „under the Contract, as amended by this Amendment“ je vložena do věty, dostaneme spojení „full payment by the Employer of all liabilities due vis-a-vis the Contractor prior to the aforesaid date, ...“.

Vložená část není na překlad náročná, jedná se o tradiční ustanovení, které se překládá např. „dle Smlouvy, upravené tímto Dodatkem“.

Výraz *vis-a-vis* znamená podle slovníku *protějšek, partner (ve stejné funkci), vzhledem k, naproti*. Význam slova *aforesaid* je *výše uvedený* nebo *zmíněný*. Jelikož tedy předpokládáme, že *due* se pojí k *liabilities*, překlad této věty by byl následovný:

Plná platba Objednatele všech splatných závazků vzhledem k Zhotoviteli, které vyplývají ze Smlouvy, upravené tímto Dodatkem, před datem zmíněným výše, ...

Následuje část začínající *namely*, což podle slovníku znamená *a sice, totiž, to jest*. V původním překladu je část *namely payment* vynechána. S ohledem na předcházející kontext jsem ho nyní přeložila jako *zaplatit částku*. A rovněž nesprávně přeložené *individual amounts* jako *jednotlivých částí* (správně by navíc mělo být částí) jsem opravila na *jednotlivých částek*. Nový opravený překlad tedy zní:

„tj. *zaplatit částku* ..... Kč (slovy: .....) včetně DPH, která je zvýšená o úrok 2,5 % p.a. počítaný od splatnosti *jednotlivých částek* tvořících dlužnou částku (jak je uvedeno v Příloze č. 5 tohoto Dodatku) do zaplacení.“

Následující část v bodě a) je přeložena přijatelným způsobem, tzn. zachovává význam bez jazykových nesprávností. Pouze ve spojení „of the aforesaid amounts due to the Contractor by the Employer“ je v české verzi vynecháno vyjádření *Objednatelem Zhotoviteli*. Také nebylo přeloženo *due* jako *dlužná* nebo *splatná částka*.

V druhé části tohoto ustanovení, v části b) bych pouze podle ekonomického slovníku upravila překlad spojení *outstanding liabilities* na *nevyřízené závazky*. Rovněž je třeba zachovat velká písmena jako v originále. V textu originálu se nachází *shall result*, které je přeloženo jako *bude mít za následek*. Toto navrhuji opravit na *má za následek*. Vzhledem k zachování srozumitelnosti jsem v novém překladu této části přesunula jednotlivé úseky věty.

Nyní tedy přistoupím k překladu *subject to*. S ohledem na význam jednotlivých částí tohoto bodu je zřejmé, že v tomto případě nejedná o tradiční význam spojení *subject to*, které určuje prioritu jednotlivých ustanovení. Slovník

nabízí jako další možnosti např. *podléhající (čemu), závislý (na čem), podmíněný (čím)*.

Myslím si, že vztahy uvedené v tomto bodě nejvíce vyjadřuje podmínka, možný překlad by tedy byl *za podmínky / předpokladu*. Nyní tedy spojím jednotlivé části uvedeného bodu. Vzhledem k nutné jazykové úpravě může dojít zejména k morfologické obměně tvaru slov nebo slovních spojení. V novém překladu rovněž někdy používám jiné výrazy než původní. Pokud jsem je nekomentovala výše, považuji je za rovnocenné původním, jedná se tedy pouze o volbu ekvivalentu.

nový překlad:

Zbývající část Díla bude dokončena a předána Objednateli v souladu s touto Smlouvou / podle této Smlouvy, ne později než do 2 měsíců od obdržení **Potvrzení banky, za podmínky, že:**

- a) Objednatel v plné výši zaplatí všechny **splatné závazky k Zhotoviteli**, které vyplývají ze Smlouvy, upravené tímto Dodatkem, **před datem zmíněným výše, tj. zaplatí částku** ..... Kč (slovy: .....) včetně DPH, která je zvýšená o úrok 2,5 % p.a. počítaný od splatnosti **jednotlivých částek** tvořících dlužnou částku (jak je uvedeno v Příloze č. 5 tohoto Dodatku) do zaplacení. Objednatel zaplatí částku v plné výši nejpozději do 10 (deseti) pracovních dnů od podepsání tohoto Dodatku. Kromě práva na úrok 2,5 % p.a. se Zhotovitel zříká práva na úrok z pozdních plateb, pokut nebo dalších sankcí a práv týkajících se pozdní platby výše uvedených dlužných částek, za předpokladu, že tyto jsou zaplacený v odsouhlaseném termínu 10 dnů;
- b) Objednatel nemá zpoždění v platbách **nevyřízených závazků** Zhotoviteli. Jakékoliv zpoždění v placení **nevyřízených závazků** má za následek okamžité přerušování prací až do zaplacení těchto závazků a o délku tohoto zpoždění s platbou **nevyřízeného závazku** se prodlouží Termín dokončení. Toto ustanovení má přednost před jinými ustanoveními, které se týkají zpoždění v platbách a přerušování prací v ostatních ustanoveních Smlouvy.

Je zřejmé, že původní překlad tohoto bodu byl velmi nedbalý. S několikaletým odstupem je však zřejmé, že důvod mohl být i ve složitosti celé struktury uvedeného bodu. I přes nabyté zkušenosti a znalosti, byl pro mě tento bod na překlad velmi náročný.

7. Slovní zásoba právních dokumentů

Slovní zásoba právních dokumentů je velmi rozmanitá. V uvedených příkladech můžeme najít latinská slova, archaismy, synonyma, francouzská slova. Řadu požadovaných významů lze najít ve slovníku, popř. odborném slovníku.

Překladatel by měl rovněž být opatrný s překladem slov, u nichž si je významem naprosto jistý, a přesto by si je měl vyhledat ve slovníku. Například v případě překladu *execute* nabídl vhodný ekvivalent až odborný, tzn. právní slovník – viz příklad 24.

Druhou důležitou věcí, kterou by si měl překladatel uvědomit je, že ne všechna běžná slova slovní zásoby jsou vždy užívána ve svém běžném významu.¹²⁷ To je např. označení Exhibit u D3, které jsem přeložila použitím ekvivalentu uvedeného ve slovníku jako *důkaz*. V kontextu, ve kterém se toto slovo vyskytuje, je jeho správným ekvivalentem např. *příloha*, jak jsem zjistila při podrobnějším studiu materiálů.¹²⁸

Z výše uvedeného je zřejmé, že není na místě lexikální význam jednotlivých slov v právních textech podceňovat.

Na závěr této kapitoly uvádím příklady výskytu latinských spojení v právních textech. Myslím si, že si zaslouží pozornost zejména proto, že některé z nich se v češtině používají latinsky, jiné se však překládají do češtiny. Jelikož se nejedná o odborné termíny ani archaismy v pravém slova smyslu, zařadila jsem je v této kapitole samostatně.

Než se zaměřím na jednotlivé vrstvy slovní zásoby v právních textech, stručně nastíním oblast definicí ve smluvních dokumentech. Tento oddíl bývá přidáván do smluv, aby se vysvětlily základní pojmy, se kterými se pracuje, a rovněž, aby se předešlo možným pochybnostem a špatným výkladům.

---

¹²⁷ Cao, D., *Translating Law*, s. 70.

¹²⁸ Bázlik, M., *Legal English and its Grammatical Structure*, s. 142.

7.1 Definice

Jak S1, tak S2 obsahují oddíl, ve kterém najdeme definice termínů. Smlouva S1 je uvádí formou *Sub-Clause – Podbodů*, které rozšiřují, ruší nebo dávají zcela nový význam termínům uvedeným ve Smluvních podmínkách FIDIC.

Smlouva S2 obsahuje v části B) bod 1. *Definitions and interpretations / Pojmy a výklad*.

V Dodatku D2 jsou přidány nové definice oproti původní smlouvě rovněž formou *Sub-Clause – Podbodů*. Pouze pro zajímavost uvádím ze *Článku 1 Úvodní část / Article 1 Recitals* pojednání o významu termínu. Téměř totožné ustanovení je uvedeno rovněž ve *Článku 3 Závěrečná ustanovení / Article 3 Final provisions*. Druhé ustanovení je kratší pouze o závorku uvedenou v příkladu č. 10.

V této části smluv vznikají problémy při překladu z různých důvodů. Nejčastěji však obsahují definice odbornou slovní zásobu ekonomickou, stavební, atd. Definice jsou většinou poměrně stručné.

Příklad 10:

D2 – Článek 1, bod č. 5; Článek 3, bod č. 1

Any terms which are specified *herein* with the first capital letters and are not otherwise *defined herein*, shall have the same meaning *ascertained* to them in the Agreement (or the Loan Agreement, *as the case may be*).

Termíny velkými písmeny, které jsou *zde* uvedeny a nejsou jinak *vysvětleny*, mají stejný význam, jaký jim byl *dán* ve Smlouvě (nebo *eventuálně* ve Smlouvě o půjčce).

komentář:

Překlad příslovečného určení *herein* jsem v cílovém textu chybně uvedla pouze jednou. Rovněž překlad slovesa *ascertain* není úplně správný –

adekvátnější varianta, která je podložena slovníkem, je *stanovit*. Rovněž za přesnější považuji překlad *define* jako *definovat*.

Správně je přeloženo *shall have* jako *mají*, nikoliv budoucím časem. Spojení *as the case may be* je ustálené spojení, jehož význam bez konzultace se slovníkem, není v tomto kontextu vůbec zřejmý. Ve slovníku, stejně jako v právnickém slovníku, se nabízí *respektive, eventuálně, podle toho*.

nový překlad:

Termíny uvedené *zde* velkými písmeny, které *zde* nejsou blíže *definovány*, mají stejný význam, jaký jim byl *stanoven* ve Smlouvě (nebo *eventuálně* ve Smlouvě o půjčce).

V případě původního překladu byl zachován správný smysl daného ustanovení, i přes nevhodné použití některých jazykových prostředků. Nový překlad užívá vhodnějších prostředků a výrazů.

7.2 Odborné termíny

Odborné termíny, které se vyskytují v právních textech, konkrétně v textech jednotlivých smluv, nejsou pouze z oblasti práva, ale často i z ekonomické sféry nebo účetnické oblasti. Podle oblasti podnikání se pak může slovní zásoba dále specifikovat. Ve smlouvách, které jsou předmětem této práce, se vyskytuje velké množství termínů ze stavební oblasti.

Každá z těchto oblastí má dnes k dispozici překladový slovník, se kterým může překladatel pracovat. Přesto všechno však existuje velké množství termínů nebo spojení, která slovník neuvádí, nebo je uvádí s významem, který nemusí být pro daný obor přesný.

Jedním z takových příkladů je překlad termínu *retention*, popř. *retention money*. Slovník pro ekonomickou oblast nabízí jako překlad *retention* možnosti *zadržetí, retence*. Pro spojení *retention money* potom výraz *zadržené peníze*. *Zadržené peníze* vystihují podstatu dané věci, a tudíž se dá předpokládat, že

odborník, kterému je informace v textu překladu určena, bude schopen si ji pro své potřeby dešifrovat. Nicméně ekonomové, popř. účetní, shodně používají termín *zádržné*, popř. řídčeji *pozastávka*.

Dalším takovým příkladem může být ve stavební oblasti označení *as built documentation*. Ani odborný slovník překlad tohoto spojení nenabízí. Pokud překladatel nemá možnost tento termín konzultovat s odborníkem, může se jej. Pravděpodobně dojde k výrazu, který se bude podobat např. 'dokumentace, jak postaveno'. Odborník by přidal informaci, že se jedná o *dokumentaci skutečného provedení*.

Na druhou stranu existuje ve stavební oblasti velké množství slov, která se nepřekládají, jelikož jsou pro cílového uživatele srozumitelná nebo byla dokonce do češtiny v rámci daného oboru přejetá. Jedná se např. o tzv. *fit-out práce*, což jsou dokončovací práce ve smyslu zařízení, např. kanceláří nebo *Shell and Core*, což velmi zjednodušeně označuje stavbu budovy bez již zmíněných fit-out prací. Jiným termínem, který se rovněž nemusí překládat je tzv. *Performance Bond*, což je forma záruky, kterou zadávající firma obdrží od banky nebo pojišťovací společnosti na zajištění úspěšného dokončení projektu.

Dalším specifickým rysem smluv je uvádění překladového ekvivalentu termínu v cílovém jazyce v závorce za termínem původním. To má bezpochyby předejít možným pochybnostem ve výkladu a usnadnit překladateli práci. Tento rys vychází to samozřejmě ze skutečnosti, že označení některých termínů je volbou autora textu, tedy právníka, který se nemusí detailně orientovat v terminologii např. stavebnictví nebo ekonomie. Proto se běžně stává, že v různých smlouvách existují menší odchylky v anglických překladech slov, např. *kolaudace*, *územní rozhodnutí*, atd.

Během své praxe jsem se setkala s jedním velmi zvláštním příkladem uvedení zkratky termínu. Jedná se o smlouvu S3, kde v úvodních informacích pod bodem 3 je uvedena definice činnosti jisté společnosti. Činnost této společnosti v angličtině je označena spojením „*Performance of the Resident Inspector duties*“, jehož překlad je vzhledem k neuvedení kontextu poměrně složitý. V závorce u daného termínu je uvedeno, že dále se používá pod zkratkou *TDI*. Osoba, která zná technické termíny, je schopna význam této zkratky vysvětlit. Tato zkratka se používá pro „*technický dozor investora*“ a tudíž se v překladu jedná o „*činnost technického dozoru investora*“.

Z výše uvedených příkladů je zřejmé, že překlad odborných termínů každé oblasti s sebou nese řadu úskalí.

7.3 Párové a víceslovné složeniny, synonyma

Uvedená skupina má v právních textech hojné zastoupení. Vyskytují se nejen synonyma v dubletách, ale rovněž řada víceslovných složenin, ve kterých se vyskytují nejen synonymická slova, ale také blízka slova s podobným významem.

Své místo v právních textech mají rovněž tzv. řetězce slov, kdy se nejedná o synonyma, ale o maximální výčet všech možných významů. Jejich cílem je zajistit, aby dané ustanovení bylo pochopeno přesně a jasně.

Příklad 11:

D3 – oddíl 2, bod 2. b); oddíl 9, bod 9.4.1

... fulfilment of other *terms and conditions* of the Contract ...

... plnění dalších *podmínek a termínů* Smlouvy ...

... concerning the *terms and conditions* of this Agreement ...

... týkající se *smluvních požadavků a podmínek* této dohody ...

komentář:

Jak je zřejmé z uvedených příkladů, i přes zdánlivou jednoduchost tohoto spojení je jeho překlad komplikovaný. Základní chybou v tomto případě je, že není udržena jednotnost a spojení je přeloženo v témže dokumentu pokaždé jinak.

Ekvivalentem anglického *terms* jsou *podmínky*, popř. *smluvní podmínky*. Stejný ekvivalent má slovo *conditions*.

Redundantní v prvním případě je doplnění *of Contract*, které v podstatě opakuje již existující vlastnost těchto podmínek. Právní texty jsou však charakteristické hromaděním informací, aby se předešlo možným špatným

výkladům. Přesto si myslím, že překlad „plnění dalších smluvních podmínek Smlouvy“ je zbytečný a použití spojení 'smluvních podmínek Smlouvy' působí v češtině rušivě. Pro zachování důležité informace a významu tedy dle mého názoru v případě prvního postačí: „... plnění dalších podmínek Smlouvy...“

Ve druhém příkladu je spojení opět přeloženo nepřesně. Slovo *Agreement* je v tomto dokumentu překládáno jako *Dohoda*, nikoliv Smlouva, proto si myslím, že je možné použít spojení *smluvní podmínky* jako ekvivalent k anglickému *terms and conditions*, aniž by opakování působilo v češtině rušivě, jak by se stalo v prvním příkladu. Překlad zní: „... týkající se smluvních podmínek této Dohody ...“

S ohledem na dodržení velkých písmen v termínech v daném dokumentu, jsem v tomto překladu opravila počáteční písmeno ve slově *dohoda* na *Dohoda*.

Příklad 12:

D3 – úvodní část smlouvy, bod (L)

... in order to, among other things, *settle and resolve* all disputes ...

... aby mezi jinými *urovnaly a vyřešily* všechny spory ...

komentář:

Uvedené synonymní spojení z angličtiny je přeloženo do češtiny rovněž spojením dvou výrazů. Druhou variantou je v překladu synonymickou řadu nezachovat a vybrat jeden z možných výrazů pro překlad.

Ekvivalentem *settle* je *urovnat*, *vyřešit*. Ekvivalentem *resolve* je *vyjasnit*, *vyřešit*. Možný druhý překlad by tedy mohl být:

... aby mezi jinými *vyřešili* všechny spory ...

Myslím si, že významově a stylisticky přijatelné jsou v tomto případě obě varianty.

Příklad 13:

D3 – bod 6.1 (d)

No receiver (including administrative receiver), liquidator, trustee, administrator, supervisor, nominee, custodian or similar official has been appointed ...

Nebyl určen žádný správce (včetně administrativního správce) likvidátor, správce konkurzní podstaty, administrátor, kontrolor, mandatář nebo jakýkoliv jiný úředník ...

komentář:

Při prostudování kontextu tohoto příkladu je zřejmé, že vzhledem k tomu, že se daná část Smlouvy věnuje insolvenčnímu řízení, popř. úpadku, může být uvedený příklad považován za hromadění velkého počtu výrazů podobného významu, aby se předešlo možným pochybnostem při výkladu.

Na druhou stranu právě díky kontextu je rovněž zřejmé, že i v případě opomenutí ekvivalentu jednoho nebo dvou původních výrazů, nedojde k nepochopení uvedeného ustanovení. I pro laika z tohoto ustanovení jasně vyplývá, že se jedná o 'jmenování jakéhokoliv správce, ať už financí, majetku nebo úpadku firmy.'

V tabulce naznačím významy jednotlivých slov podle právníckého slovníku a podle anglicko-českého slovníku.

	právnícký slovník	anglicko-český slovník
<i>Receiver</i>	<i>konkurzní správce,</i> likvidátor	konkurzní správce, likvidátor
<i>Liquidator</i>	<i>likvidátor</i>	likvidátor
<i>Trustee</i>	<i>svěřenecký správce,</i> opatrovník	správce majetku
<i>administrator</i>	<i>správce</i>	správce
<i>Supervisor</i>	<i>dozorce</i>	dozorce, kontrolor
<i>Nominee</i>	ustanovený <i>kandidát</i>	kandidát

<i>Custodian</i>	<i>opatrovník</i>	dozorce
<i>Official</i>	<i>úředník</i>	úředník

Kurzívou a tučným písmem je ve druhém sloupci naznačen výběr překladatelského ekvivalentu, který považuji za vhodný pro uvedený kontext. Rovněž si myslím, že i přes hromadění podobných (a v některých případech zřejmě stejných) významů, je dobré i v cílovém jazyce naznačit možný existující rozdíl mezi jednotlivými termíny užitím všech dostupných variant. Posouzení jejich rozdílu pak náleží právně vzdělanému člověku.

Příklad 14:

D3 – bod 6.1 (e)

Each of the Parties *hereby represents, warrants and confirms* to the others:

...

(e) all *authorizations, decisions, registrations, consents, approvals* (administrative or other) necessary to be *given or made* in connection with the execution of this Agreement and its validity, or in connection with the execution of the transaction hereunder have been issued or have come into *legal force and effect*; and

Každá ze stran *zde tímto vyjadřuje, zaručuje a potvrzuje* ostatním, že:

(e) veškerá *oprávnění, rozhodnutí, schválení* (administrativní či jiná), která je nezbytné *provést* v souvislosti s vydáním této dohody a její platnosti, nebo v souvislosti s provedením operací podle této dohody byla vydána nebo *nabyla právní moci a účinnosti*; a

komentář:

V úvodní větě má být zachováno velké písmeno v překladu slova *Parties*. V překladu *hereby* je v češtině dostačující použít jeden z uvedených výrazů. Dle slovníku je překladovým ekvivalentem v češtině *tímto*. Nicméně do kontextu

tohoto ustanovení by se dalo použít i *zde* bez změny významu, jelikož *hereby* v textu odkazuje k 'textu dané Dohody obecně'.

Obdobně jako v předcházejícím příkladu i zde se hromadí slova podobného či stejného významu. V překladu jsou některé ekvivalenty ale vynechány (*consent-approval*).

Pro překlad sloves *represent*, *warrant* a *confirm* byly zvoleny ekvivalenty z právního slovníku. Jelikož sloveso *represent* znamená *zastupovat*, *reprezentovat*, *znovu předložit*, jeho překlad *vyjadřuje* je tedy poměrně volný. Anglicko-český slovník ještě nabízí možnost *prohlašovat*. I přesto, že nabízené možnosti pro překlad *warrant* a *confirm* mohou vyvolat dojem, že se jedná o částečná synonyma (*zaručit* a *potvrdit*), zachovávám původní překlad, abych předešla možným nejasnostem. Překlad *warrant* ve slovníku nabízí totiž i možnost *smluvně zajistit*. Zde je zřejmý významový přesah oproti překladu *confirm* jako *potvrdit*, *schválit*.

Následuje překlad pasáže, ve které je v češtině vynechán ekvivalent pro *registrations* např. *registrace*. Anglické *consents* a *approvals* jsou přeloženy jako *schválení*, což odpovídá slovníkovému ekvivalentu obou slov.

Ve spojení *to be given or made* je v původním překladu vyjádřen pouze význam slovesa *make*, proto je třeba doplnit význam slovesa *give* s ohledem na kontext, jelikož lze *'provést schválení, tzn. schválit, rovněž provést rozhodnutí, ale oprávnění je poskytnuto nebo dáno.'* To odpovídá slovníkovému ekvivalentu slovesa *give*.

Opět je třeba zachovat v celém dokumentu jednotně velká písmena, tudíž překlad *Agreement* v této pasáži by měl být *Dohoda*.

Klíčový problém v této části vzniká při překladu spojení *come into legal force and effect*. Samostatné spojení *come into force* znamená *vstoupit v platnost*. *Come into effect* se překládá jako *vstoupit v platnost* nebo *nabýt účinnosti*. I přesto, že Deborah Cao o spojení *force a effect*¹²⁹ mluví jako o synonymním, je třeba překládat uvedené spojení obezřetně, aby nedošlo ke špatné interpretaci. Platnost a účinnost totiž v právním kontextu nejsou zcela synonymní. Dokument je např. platný, ale jeho účinnost může být odložena. Na druhou stranu platnost a účinnost dokumentu mohou být totožné.

---

¹²⁹ Cao, D., *Translating Law*, s. 89.

Doporučení osoby s právnickým vzděláním je přeložit raději oba výrazy doslovně a zopakovat význam, než možný správný význam, při snaze sloučit je, vynechat. Po dohodě tuto část tedy překládám jako *jsou platná a nabyla účinností*.

Překlad daného ustanovení tedy po opravách vypadá takto:

Každá Strana tímto prohlašuje, zaručuje a potvrzuje ostatním, že:

(e) veškerá oprávnění, rozhodnutí, registrace, schválení (správní či jiná), která je nezbytné provést nebo poskytnout ve spojení s vyhotovením této Dohody a její platnosti, nebo v souvislosti s provedením operací podle této Dohody, byla vydána, jsou platná a nabyla účinností.

Příklad 15:

D3 – bod 9.1

This Agreement can be *changed, amended or terminated* only by ...

Tato dohoda může být *měněna, upravována nebo ukončena* pouze ...

komentář:

Výše uvedené spojení se v menších obměnách ve smlouvách často vyskytuje. Překladovým ekvivalentem slova *change* i *amend* je *změnit*, *amend* navíc může znamenat *doplnit*. V původním překladu jsem použila synonyma *měnit a upravovat*. Za adekvátní rovněž považuji *měnit a doplňovat*.

Je třeba opět udržet distribuci velkých písmen v dané *Dohodě*, tudíž zaměnit malé písmeno za velké na počátku tohoto termínu.

Pro názornost uvádím ještě jeden obdobný příklad, ve kterém byla rovněž zachována synonymická řada a překlad nevyžaduje opravu.

Příklad 16:

This Amendment No. 1 may be *amended, supplemented, and substituted* only ...
Tento Dodatek č. 1 může být *doplňován, rozšiřován a nahrazován* pouze ...

V následujících příkladech se nejedná o synonymické řady, ale o řetězce slov, kterými se dociluje maximální jednoznačnosti ustanovení. Nicméně i v rámci takové řady slov mohou vedle sebe stát slova, jejichž významy se částečně překrývají.

Překlad spojení, která nejsou synonymická, je výrazně snazší, jelikož nevyvíjí tlak na potřebu hledat vhodný možný ekvivalent pro stejné významy, ale dává překladateli prostor vybrat z daných možností kontextově vhodný tvar.

Příklad 17:

D3 - Exhibit 4

This Guarantee is an *absolute, irrevocable, unconditional, present* and *continuing* guarantee and is in no way conditioned upon any condition or *contingency* whatsoever.

Tato záruka je *úplnou, nezměnitelnou, bezpodmínečnou, aktuální a trvajícím* zárukou a v žádném případě není podmíněna žádnými podmínkami nebo *možnostmi*.

komentář:

V tomto příkladu je třeba upřesnit překlad slova *contingency* dle právního slovníku a to na *nahodilost* nebo *nepředvídanou událost*.

Příklad 18:

S1 – bod 5.2

Errors, omissions, ambiguities, inconsistencies, inadequacies, mistakes, deficiencies or any other *defects* shall be rectified by the Contractor at his cost.

Omyly, opomenutí, nejednoznačnost, rozpory, nepřiměřenosti, chyby, nedostatky nebo jakékoliv další *závady* budou napravené Zhotovitelem na jeho vlastní náklady.

komentář:

Z uvedených slov mohou být za částečná synonyma považována *error, mistake, deficiency*. Překlad vychází z výběru možných alternativ tak, aby byl zachován počet prvků se správnými významy.

7.4 Archaismy

Do této skupiny spadají příslovečná určení, která se ve smlouvách vyskytují hojně a o kterých pojednávám v rámci jednotlivých příkladů zařazených v jiných kategoriích. Překlad takových tvarů vyžaduje nejen znalost slovníkových ekvivalentů, ale rovněž schopnost překladatele správně poznat možnou významovou odchylku a najít v takovém případě vhodný český prostředek pro vyjádření.

Jakým způsobem se může nakládat s významy slovy jako *hereunder, hereof*, atd. je zřejmé z následujícího ustanovení smlouvy. Jedná se o definici ze smlouvy, kterou se ve své práci podrobněji nezabývám. Nejedná se tedy o číslovaný příklad, ale pouze o nastínění možného výkladu. Pro překlad uvedených příslovečných určení bez kontextu byl použit slovníkový ekvivalent.

... The terms „the Agreement“ or „hereof“, „hereunder“, etc. shall refer to this Agreement and they shall include any and all agreements and supplementary or auxiliary documents hereto.

... Pojmy jako „Dohoda“ nebo „tohoto dokumentu“, „podle této dohody“, atd. odkazují k této Dohodě a zahrnují kterékoliv a všechny dohody a dodatky nebo pomocné materiály této Dohody.

Do této kategorie, tedy kategorie archaismů v právních textech můžeme rovněž zařadit příklady uvedené v následující části, tedy elementy obsažené v úvodních a závěrečných částech smluv.

7.5 Ustrnulá spojení a formální fráze

Ve smlouvách, se kterými jsem se dosud setkala, se nejčastěji formální nebo ustrnulé fráze vyskytují v úvodní části smlouvy a v závěrečné části smlouvy.

Úvodní část bývá představena formulací *whereas* a bývá následována větou ve významu 'strany se dohodly na následujícím'. V závěrečné části smluv jsou připojeny podpisy smluvních partnerů, kterým předchází formulace tohoto znění: „na důkaz toho přikládají strany své podpisy.“

I přesto, že se tyto části právních dokumentů dají lehce nahradit,¹³⁰ vyskytují se v anglických originálech v původní zastaralé formě. Jejich převod do češtiny pak může být problémem zejména tehdy, pokud se překladatel snaží najít podobné archaické ekvivalenty. Význam těchto příkladů je však víceméně vždy stejný a zřejmý.

7.5.1 Úvodní část smlouvy

Příklad 19:

S1 – úvodní strana

WHEREAS the Employer is desirous that certain Works should be designed, constructed and completed and has accepted a Tender by the Contractor for the

---

¹³⁰ Vystrčilová, R., *Legal Language*, s. 73.

design, construction, and completion of such Works and remedying any defects therein.

NOW THIS AGREEMENT WITNESSES as follows:

1. In this Agreement words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the *Conditions of Contract* hereinafter referred to.

KDE si Objednatel přeje, aby jisté Dílo bylo navrhuto, zhotoveno a dokončeno a přijal Tender vytvořený Zhotovitelem na výstavbu, zhotovení a dokončení takového Díla a odstranění jakýchkoli závad na něm.

NYNÍ TATO SMLOUVA STVRZUJE následující:

1. V této smlouvě mají slova a výrazy stejné významy, jak je příslušně stanoveno ve *Smluvních podmínkách Smlouvy*, ke kterým je odkazováno dále.

komentář:

Při práci na této smlouvě jsem volila volný překlad *whereas* jako *kde* s ohledem na kontext. Použití *zatímco* nebo *kdežto* považuji v tomto kontextu za nevhodné. Přesněji, a podle mého dnešního názoru správně, jsem měla zvolit *příčemž*.

Slovo *agreement* jsem přeložila jako *smlouva* (nikoliv možným synonymem *dohoda*) s ohledem na skutečnost, že celý dokument je nazván *Contract Agreement* a pro použití firmy, ve které pracuji, se jedná de facto o *Smlouvu o dílo*.

V případě této smlouvy je použito *now*, které jsem adekvátně přeložila do češtiny jako *nyní*, jelikož mi nenáleží převádět jinak, i přesto, že jsem si vědoma časové neurčenosti tohoto slova.

Conditions of Contract jsem přeložila jako *Smluvní podmínky Smlouvy*, příčemž si myslím, že slovo „smlouvy“ je v daném překladu redundantní a stačilo přeložit jako *Smluvní podmínky*.

Příklad 20:

S2 – viz úvodní strana ČÁST A)

PART A)

Whereas

the Employer desires that the Works should be designed, executed and completed by the *Contractor* who shall also remedy any defects therein.

The Employer and the Contractor agree as follows: ...

ČÁST A)

Objednatel požaduje, aby *Dodavatel* Dílo projektoval, provedl a dokončil a odstranil veškeré vady vzniklé v souvislosti s tímto.

Objednatel a Dodavatel se dohodli následovně: ...

komentář:

V tomto příkladu jsem *whereas* nepřeložila vůbec. Opět si myslím, že nejlepší možnou variantou je *příčemž*. V každém případě srozumitelnost této části chybějícím překladem není narušena.

Překlad slova *Contractor* jsem volila nešťastně vzhledem k praxi v naší firmě. Správně mělo být uvedeno *Zhotovitel*. Význam však zůstává zachován a naprosto srozumitelný i užitím slova *Dodavatel*.

I přesto, že je překlad velmi volný, předává informaci víceméně správně. Chceme-li ale zachovat styl právních dokumentů, je, podle mého současného názoru, v této podobě velmi nedostačující. Proto navrhuji přeformulovat takto:

Objednatel požaduje, aby bylo Dílo navrhuto, provedeno a dokončeno *Zhotovitelem*, který také odstraní veškeré jeho vady a nedodělky / veškeré vady a nedodělky na něm.

Nyní jsem v překladu zachovala pasivní konstrukci. Jako ekvivalent anglického *remedy any defects* používám spojení, které je v rámci naší firmy považováno za adekvátní, a to *odstranit vady a nedodělky*. U překladu kompozita

therein nabízím alternativu. Myslím si, že obě uvedené možnosti jsou přesnější a vhodnější než původní překlad *veškeré vady vzniklé v souvislosti s tímto*.

Příklad 21:

D1 - úvod

This Amendment No.1 to the Contract for Work executed between ..... as the Employer and ..... as the Contractor on ..... (the „Contract“) (the „Amendment“) is made on ..... *by and among*:

...

WHEREAS

...

THEREFORE, THE PARTIES AGREE AS FOLLOWS

Tento dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo ze dne ..... mezi ..... jako Objednatelem a ..... jako Zhotovitelem („Smlouva“) („Dodatek“) je uzavřen dne ..... Tento dodatek je uzavřen *mezi těmito stranami*:

....

PŘIČEMŽ

...

STRANY SE DÁLE DOHODLY TAKTO

komentář:

V tomto překladu jsem pro překlad *whereas* použila adekvátního ekvivalentu *příčemž*. Na druhou stranu jsem vynechala překlad *therefore* jako *proto*, čímž ale není narušena srozumitelnost uvedeného spojení.

Překlad spojení *by and among* jsem v tomto případě obešla. Jedná se bezesporu o významová synonyma, jelikož *by* označuje konatele, do češtiny by byl význam přenesen z tohoto kontextu jako *kým bylo podepsáno*. Význam

among by volně parafrázovaný v tomto kontextu mohl být '*mezi kým bylo podepsáno*'.

Nemyslím si, že uvedený překlad je nesrozumitelný nebo špatný, ale zdá se být zbytečně komplikovaný. Z výše uvedených variant pro překlad *by and among* jsem vyloučila *mezi*, jelikož v této části odpovídá anglickému *between*, které je použito v úvodní části tohoto ustanovení, tím pádem za dostačující překlad v tomto případě považuji:

..... je uzavřen dne 11. března 2009 *těmito* stranami: ...

Z výše uvedených příkladů vyplývá, že mohou v úvodní části smluv vzniknout menší nepřesnosti v překladu, popř. může překlad, např. *whereas*, být nejasný, protože najít vhodný ekvivalent do příslušného kontextu může být komplikované. Nicméně je zřejmé, že v této oblasti žádné významné chyby, které by mohly při interpretaci daného dokumentu vést k naprosto špatnému výkladu, pravděpodobně nevzniknou. Dokonce ani vynechání patřičného ekvivalentu v překladu *whereas* nebo úvodní fráze, nevede k neporozumění textu.

7.5.2 Závěrečné ustrnulé fráze

Problémy při překladu ustrnulých frází, které bezprostředně předcházejí podpisu, vyvstávají zejména kvůli výskytu archaických slov a hledání vhodného ekvivalentu v cílovém jazyce. Nápomocný zde je bezesporu odborný slovník, ale je třeba rovněž vycházet z jednotlivých logických vazeb v textu.

Příklad 22:

S1 – str. 2

IN WITNESS *whereof* the parties have *hereto* set their respective hands and *seals* the day and year first above written.

Na důkaz *toho* strany připojí vlastní podpisy a *stvrdí* den a rok zmíněný výše.

komentář:

Ustanovení uvedené v tomto příkladu vychází bezesporu z historie. Důkazem toho je užití slovesa *to seal*, které znamená *opatřit pečetí*. V tomto případě jsem volila ekvivalent nearchaický *stvrdit*.

Překlad spojení *to set their respective hands* byl zdánlivě nejtěžší částí této věty. Rozhodla jsem se nehledat archaické spojení, ale přeložila jsem volně, jako *připojit vlastní podpisy*. Vyšla jsem ze zkušeností, kdy v jiných anglických smlouvách bývá obměna tohoto spojení v originále uvedena. Nicméně spojení *vlastní podpisy* by v češtině správně mělo být přeloženo buď jako ustálené spojení *své vlastnoruční podpisy*, nebo *své podpisy*.

Pro překlad spojení *in witness whereof* bych dnes volila příhodnější variantu a to *na důkaz čehož*. Překlad *hereto* jsem zde vynechala úplně. Správně by mělo být uvedeno *k tomuto (dokumentu)*.

Po prostudování odborné literatury si rovněž myslím, že užití budoucího času v tomto příkladu není správné. V tomto případě navíc vzniklo mou nepozorností, jelikož anglický originál budoucí čas neobsahuje.

nový překlad:

Na důkaz *čehož* strany připojují *k tomuto* své (vlastnoruční) podpisy a *potvrzují* v den a rok uvedený výše.

Z výše uvedeného příkladu je zřejmé, že chyby mohou vznikat v částí, která se jeví snazší než jiná. Ani opravený překlad není doslovným překladem a už vůbec ne jediným správným, ale spíše snahou převést důležité informace do cílového jazyka co nejsrozumitelněji a co nejméně rušivým způsobem tak, aby byl zachován smysl originálu.

Příklad 23:

S3 – Článek 15, bod č. 9

The parties *hereto* declare that this *Contract* is an expression of their free and true will. *In witness whereof* their *authorised representatives* append their signatures *hereinbelow*.

Strany *tímto* stvrzují, že tato *smlouva* je vyjádřením jejich svobodné a opravdové vůle. *Na důkaz toho* připojí *oprávnění zástupci* své podpisy *níže*.

komentář:

Stejně jako v předcházejícím příkladu i zde jsem špatně použila budoucí čas, tudíž správně má tedy být: *Na důkaz čehož připojují* atd. V opravené verzi jsem opět zaměnila *toho* za *čehož*. Nejedná se o opravu chyby, pouze o volbu jiného ekvivalentu.

I přes snahu dodržet velká písmena v termínech dle anglického originálu, v tomto příkladu jsem tak neučinila ve slově *smlouva*.

Anglické *authorised representatives* jsem přeložila jako *oprávnění zástupci*. Je to volný překlad, jelikož slovník nabízí *zplnomocněnec* nebo *zplnomocněný zástupce*. Vycházím z toho, že jen zřídka je smlouva podepisována na základě plné moci, aby byl vhodný ekvivalent *zplnomocněnci*. Pro jednající osoby vyplývá oprávnění jednat jménem společnosti na základě výpisu z obchodního rejstříku.

Anglické *hereto* jsem přeložila jako *tímto* a *hereinbelow* jako *níže*. Pokud bych se chtěla držet slovníkových výrazů, pak by *hereto* muselo být přeloženo jako *k tomuto (dokumentu)* a *hereinbelow* slovník nenabízí. *Herein* bývá překládáno jako *v tomto dokumentu*, ve spojení s *below* se potom nabízí *v tomto dokumentu níže*. Po zvážení všech variant nabízím následovný překlad:

Strany *zde* stvrzují, že ... své podpisy *níže*.

Přesto si myslím, že i původní použití není špatně a významově nezpůsobuje žádné nesrovnalosti.

Příklad 24:

D3 – str. 10 (podpisová strana)

IN WITNESS OF A CONSENT WITH THIS AGREEMENT THE PARTIES
HAVE **EXECUTED** THIS AGREEMENT.

SIGNATURES

Překlad v této smlouvě chybí.

komentář:

V některých případech, kdy má překlad velmi krátký termín odevzdání, vynechávám překlady hlaviček nebo závěrečných frází atd. To se stalo i v tomto případě.

Na první pohled se může tato formulace jevit jako nelogická – sloveso *execute* znamená *popravit, uskutečnit, provést, vykonat*. V právnickém slovníku Marty Chromé jsou uvedeny následující ekvivalenty: *vykonat, plnit, provést* a jedním z významů je i *uvést (co v) platnost*. Překlad této věty by pak byl následovný:

NA DŮKAZ SOUHLASU S TOUTO SMLOUVOU SMLUVNÍ STRANY
UVÁDĚJÍ TUTO SMLOUVU V PLATNOST.

PODPISY

7.6 Latinská spojení

V následujících příkladech se zaměřím na latinská spojení v právních textech. Práce s nimi je zajímavá, jelikož jejich zařazení do kontextu nedává překladateli (pokud není osobou se znalostí latiny, popř. právnickým vzděláním) žádnou informaci o možném významu a některá se v češtině rovněž používají ve svém původním, tedy latinském tvaru.

U spojení *bona fide* provedu analýzu širšího kontextu, jelikož obsahuje téměř všechny prvky právních textů.

Příklad 25:

S1, podbod 15.2, 16.2

... by giving written withdrawal notice with „*ex nunc*“ *effect* to the Contractor ...

... by giving written withdrawal notice with „*ex nunc*“ *effect* to the Employer ...

... předání písemného oznámení Zhotoviteli o odstoupení s „*ex nunc*“ platností

...

... předáním písemného oznámení o odstoupení Objednateli s „*ex nunc*“ účinností ...

komentář:

Oba uvedené příklady jsou v angličtině totožné s výjimkou osoby, které bude toto písemné oznámení o odstoupení doručeno. Protože však do češtiny bylo přeloženo různě, i přesto, že význam je v angličtině v obou případech dle kontextu stejný, je vhodné zamyslet se nad významem slova *effect* a daný překlad sjednotit.

Ekvivalent anglického *effect* je *platnost*, *účinnost*. Z čehož vyplývá, že volba výrazu v cílovém jazyce byla v obou případech správná. I přesto, že jsou *platnost* a *účinnost* uvedena ve *Slovníku českých synonym* jako synonyma, v právním úzu mezi jejich významem může existovat rozdíl, jak jsem již nastínila u příkladu 14.

Abych rozhodla, kterou z uvedených možností vybrat, zaměřila jsem se na význam *ex nunc*. V původním překladu zůstalo zachováno, jelikož se mi vhodný překladový ekvivalent nepodařilo dohledat. Zpětnou vazbu jsem tehdy opomenula.

Pro potřeby své diplomové práce jsem však konzultovala s právníkem možný vhodný překlad. Bylo mi vysvětleno, že se spojení *ex nunc* v českých textech vyskytuje v této podobě, tzn. nepřekládá se. A používá se ve spojení *ex*

nunc účinnost. Zjednodušeně řečeno toto ustanovení říká, že 'něco nastává s okamžitou účinností'.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že správným překladem je překlad druhé věty v tomto příkladu.

Příklad 26:

S1 - podbod 21

The Contractor hereby gives its *express consent*, which cannot be revoked, to the Employer to assign or transfer all or any of its rights and obligations under this Contract to a *bona fide* reputable third party and the Contractor shall within 10 days of request *enter into* such documents recording such *transfer or assignment* with such *transferee or assignee* as the Employer shall reasonably require provided that:

- (a) no greater obligations are imposed on the Contractor under this Contract;
- (b) the Works executed at the time of assignment have been valued and agreed between the Employer's Representative and the Contractor and a certificate issued by the Employer's Representative certifying the final *sum due from* the initial Employer to the Contractor as at the assignment date.

Zhotovitel tímto dává Objednateli *písemný souhlas*, který nemůže být zrušen k postupu a převedení všech nebo jakýchkoli práv a závazků podle této Smlouvy *v dobré víře* uznávané třetí straně a Zhotovitel během 10 dní od žádosti přistoupí na *převedení a postup* takových dokumentů s takovými *příjemci a nabyvateli* práva, jak Objednatel rozumně požaduje, za předpokladu, že:

- (a) na Zhotovitele nejsou uloženy žádné větší závazky než podle této Smlouvy;
- (b) bylo vykonané Dílo v době předání oceněno a schváleno mezi Objednatel a Zástupcem objednatel a certifikát/protokol potvrzující *konečnou sumu splatnou* původním Objednatel Zhotoviteli k datu předání.

komentář:

Uvedený příklad se skládá z jednoho souvětí, ve kterém se vyskytuje pasivum (*cannot be revoked, have been valued and agreed*), větné kondenzory (*certifying*), kompozitum (*hereby*), atd. Při analýze budu postupovat od začátku věty a upozorním na chyby, které se vyskytují, popř. nabídnu vhodnější alternativu.

Již první věta obsahuje špatný překlad výrazu *express consent*, nejedná se o *písemný*, ale o *výslovný souhlas*. Následující pasáž je přeložena správně, ale chybí čárka za *zrušen*, proto se může tato pasáž v českém překladu jevit nesrozumitelná. Nový překlad zní:

Zhotovitel dává tímto Objednateli výslovný souhlas, který nemůže být zrušen, ...

Následuje spojení *to assign or transfer*. Podle významu uvedeného ve slovníku se jedná o synonyma, obě znamenají *převést, postoupit*. V původním překladu jsou použity oba významy. Je tomu tak proto, že později se vyskytuje *transferee* a *assignee*, jejichž význam ve slovníku už na první pohled synonymní být nemusí. *Transferee* je uveden jako *osoba, již se něco převádí, postupník, nabyvatel, příjematel*. U slova *assignee* je uvedeno *nabyvatel práva, právní nástupce*. Ve snaze předejít možným nejasnostem s ohledem na neznalost práva a možných drobných odchylek ve významech, jsem uvedené spojení v prvním i druhém příkladu vyjádřila možnými synonymy i v češtině.

Spojení *to a bona fide reputable third party* zdánlivě nezpůsobí při překladu problém. Všechna slova se dají dohledat v běžném i právnickém slovníku. Nieméně překlad v běžném slovníku říká, že *bona fide* je přeloženo do češtiny buďto jako *bona fide*, nebo v případě, že se jedná o osobu jako *důvěryhodný*. Právnícký slovník, ale u tohoto spojení nabízí překlad jako *v dobré víře, v dobrém úmyslu*. Po konzultaci s právníkem byla zvolena varianta *v dobré víře*, tak jak je uvedeno v původním překladu.

Z výše řečeného je zřejmé, že překládat odborný, tedy v tomto případě právnícký text pouze s běžným slovníkem může být zavádějící.

Následující pasáž je v původním překladu dle mého názoru přeložena chybně a její význam není vůbec zřejmý. Jedná se o „enter into such documents recording such transfer or assignment with such transferee or assignee.“

Podle slovníku je význam *enter into* uveden jako *začít (dělat co), vstoupit do vztahů, uzavřít (co)*. Následující spojení zjednodušeně řečeno pojednává o 'dokumentech, které zaznamenávají převody a postupy s převodci a příjemci'. Z toho usuzuji, že 'je povinností Zhotovitele podepsat dokumenty o postoupení, popř. nějaký dokument o převodu.'

Po konzultaci s právníkem jsem jako vhodný ekvivalent k *transferee* použila *postupník*. Význam výrazu *přijímatel* nebyl konzultujícímu právníkovi znám.

nový překlad:

Zhotovitel dává tímto Objednateli *výslovný souhlas*, který nemůže být zrušen, *postoupit a převést* všechna nebo jakákoliv práva a závazky vyplývající z této Smlouvy v dobré víře uznávané třetí straně a Zhotovitel během 10 dnů od žádosti *uzavře* dokumenty týkající se *převodu nebo postupu s postupníky a nabyvateli práv*, jak Objednatel přiměřeně požaduje, za předpokladu, že: ...

V českém překladu bodu (b) vypadlo sloveso *issued*. Slovo *assignment* přeloženo jako *předání* je velmi nepřesné. Rovněž překlad *due* ve spojení *final sum due* jako *splatný* v českém překladu dává možnost výkladu, že částka bude splatná v den převodu. Proto jsem i toto spojení v překladu upravila a nabízím variantu buď *konečnou dlužnou sumu*, nebo *konečnou splatnou sumu*. Možný opravený překlad je tedy:

... bylo vykonané Dílo v době *převodu/postupu* oceněno a schváleno mezi Objednatelem a Zástupcem objednatelů a byl vydán certifikát, který potvrzuje *konečnou dlužnou/splatnou sumu* původním Objednatelem Zhotoviteli k datu *převodu/postupu*.

Příklad 27:

D3 – úvodní část, bod (I)

Under the Acquisition Documentation, [Company1] will be, *inter alia*, obligated to pay to [Company2] on behalf of [Company3] for [Buildings] and amount corresponding to [...] (the „[Buildings] Amount“).

Podle dokumentů o koupi [Společnost1] bude *mimo jiné* zavázána zaplatit společnosti [Společnost2] jménem společnosti [Společnost3] částku odpovídající [...] (“Částka [za Budovu]”).

komentář:

Po konzultaci s právníkem je v tomto příkladu správně přeloženo *inter alia* do češtiny. Vhodný ekvivalent anglického, respektive latinského *inter alia* nabízí právnícký slovník.

8. Závěr

Ve své diplomové práci se zabývám charakteristickými rysy právních textů a možnými problémy, které vznikají při jejich překladu z angličtiny do češtiny.

V první části této práce pojednávám o stylistické rovině textu. Vymezuji zde funkční styly a stručně je charakterizuji. Následně zařazuji právní texty do skupiny administrativně-právního stylu, který charakterizuji podrobněji.

V další části soustředím pozornost na odborný překlad, jeho specifika a poté na specifika překladu právních textů. V neposlední řadě věnuji pozornost právnímu jazyku a vývoji právní angličtiny, který podobu dnešní angličtiny této sféry výrazně ovlivnil.

Teoretickým základem mé práce je nastínění charakteristických rysů anglických právních textů z hlediska morfologického, syntaktického a lexikálního. S poznatky získanými v teoretické části dále pracuji při analýze v části praktické.

V praktické části je cílem této práce poukázat prostřednictvím konkrétních příkladů na dílčí překladatelské problémy, které vznikají při překladu smluvních dokumentů. Jelikož většina publikací, které se zabývají překladem právních textů a na které má práce odkazuje, je psána v angličtině, je množství možných překladových variací v českém jazyce probíráno velmi zřídka.

Konkrétní příklady jsem vybírala bez ohledu na důležitost daného ustanovení v rámci smluvního vztahu. Jelikož překladatelská činnost je činností komplexní, věnovala jsem svou pozornost i zdánlivě méně důležitým částem smluv, jako jsou úvodní a závěrečné fráze, které pro pochopení textu nemusí být mnohdy ani přeloženy. Kritériem pro výběr konkrétních příkladů byl výhradně diskutovaný jazykový jev, popř. jsem vybírala pasáže přeložené chybně nebo komplikované pasáže, které mi při překladu působily potíže.

V žádném případě nebylo záměrem této práce pokrýt všechna sporná místa, která vznikají při překladu smluv z angličtiny do češtiny, nebo prezentovat dané překlady jako jediné správné varianty. Prostřednictvím jednotlivých příkladů a komentářů bylo mým cílem ukázat možným zájemcům dílčí chyby a následně správné nebo možné varianty překladu problematických jevů do češtiny.

Jednotlivé příklady si rovněž kladly za cíl ukázat složitou cestu k získání adekvátní překladatelské kompetence. Jednoznačně z nich vyplývá, že získání adekvátní překladatelské kompetence je záležitostí dlouhodobou, intenzivní a že bez dalšího vzdělávání je naprosto správný překlad právních textů téměř nedostižný.

Přílohy

Příloha 1 – S1 (text originálu)	II
Příloha 2 – S1 (český překlad)	IX
Příloha 3 – S2 (text originálu)	XVI
Příloha 4 – S2 (český překlad)	XXVI
Příloha 5 – S3 (text originálu)	XXXVI
Příloha 6 – S3 (český překlad)	XXXIX
Příloha 7 – D1 (text originálu)	XLII
Příloha 8 – D1 (český překlad)	XLV
Příloha 9 – D2 (text originálu)	XLVIII
Příloha 10 – D2 (český překlad)	L
Příloha 11 – D3 (text originálu)	LII
Příloha 12 – D3 (český překlad)	LVIII

Příloha 1 – S1 (text originálu)

CONTRACT AGREEMENT

THIS AGREEMENT is made this _____ day of _____ by and between

_____ with its registered office _____ a limited liability company, Company's ID _____ registered in the Commercial Register maintained by the Municipal Court _____ Section _____ (the "Employer") on the one part,

and

_____ with its registered office at _____ registered in the Commercial Register administered by the Regional Court _____ (the "Contractor", and the Employer and Contractor, each of them individually the "Party", or collectively, the ("Parties") on the other part

Address for delivery of all correspondence:

_____
_____
_____
_____

WHEREAS the Employer is desirous that certain Works should be designed, constructed and completed and has accepted a Tender by the Contractor for the design, construction, and completion of such Works and remedying any defects therein.

NOW THIS AGREEMENT WITNESSES as follows:

1. In this Agreement words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the Conditions of Contract hereinafter referred to.
2. This Contract comprises this Contract Agreement, the Conditions of Contract (comprising the General Conditions (Part I), as amended by the Particular Conditions of Contract (Part II); the Schedules listed in Section 22 of the Particular Conditions of the Contract, Tender and the Appendix all of which form an integral part of this Contract.
3. In consideration of payments to be made by the Employer to the Contractor as hereinafter mentioned, the Contractor hereby covenants with the Employer to design, execute and complete the Works and remedy any defects therein, fit for purpose in conformity with the provisions of the Contract.
4. The Employer hereby covenants to pay the Contractor in consideration of the design, execution and completion of the Works and remedying of defects therein, the Contract Price of _____ (in words: _____ (excluding VAT) or other such sum as may become payable to the Contractor under the provisions of the Contract at the times and in the manner prescribed by the Contract.
5. This Agreement and the other documents comprising the Contract have been prepared in the English Language and have been executed by the Parties in two (2) originals with each Party retaining one original.
6. This Contract supersedes and replaces all other documents relating to the Tender, unless this Contract expressly states them to be included.

IN WITNESS whereof the parties have hereto set their respective hands and seals the day and year first above written.

Signed on behalf of the Employer

Name: [REDACTED]

Title: [REDACTED]

Signed on behalf of the Employer

Name: [REDACTED]

Title: [REDACTED]

Signed on behalf of the Contractor

Name: [REDACTED]

Title: [REDACTED]

The Contractor acknowledges that the Units are let to the Tenants and that for the execution of the Installation Works the Units shall not be vacated or otherwise released by Tenants for the performance of the Installation Works. Therefore, prior to the commencement of the Installation Works, the Employer shall arrange for the consent of the Tenants with:

- (a) ingress and egress of the Contractor into the Units;
- (b) performance of the Installation Works as per the Installation Works Documents; and
- (c) the exact dates and time for the execution of the Installation Works as per the Units, which most probable will be performed during the night time, in order to secure ordinary business hours of the Tenants in the Units during the day time.

The Contractor shall ensure the permanent supervision by its responsible or appointed employee (foreman) for the observance of safety and security (including theft protection) in the Units during the whole time of the execution of the Installation Works.

The Contractor undertakes prior to the commencement of the Installation Works to deliver valid and effective insurance policy as per the provision of Sub - Clause 18.6.

The Contractor shall assume and bear the full and strict liability for any breach of a duty arising thereto hereout or out the legal regulations in connection to the realization of the Installation Works (anti-fire and safety regulations, incl.) and indemnify and hold harmless the Employer to the fullest extent for any and all damage, loss or claim of a third party arisen thereto in connection to the execution of the Installation Works, or such breach hereof or thereof.

Sub-Clause 5.2:

In the second paragraph delete the words " 21 days, calculated from the date" and replace with the words "5 business days calculated from the following date"

Delete the last paragraph of this Sub-Clause and replace with:

"Construction documents of the Works will be prepared by ~~Contractor~~ Contractor's Subcontractor approved by the Employer. The fee for the preparation of these documents is included in the Contract Price.

Errors, omissions, ambiguities, inconsistencies, inadequacies, mistakes, deficiencies or any other defects shall be rectified by the Contractor at his cost."

Sub-Clause 5.4:

Delete the whole paragraph of this Sub-Clause and replace with:

"The design, the Construction Documents, the execution and

If the Employer's Representative instructs or approves a Variation, he shall proceed in accordance with Sub-Clause 3.5 to agree or determine adjustments to the Contract Price and Time for Completion. Adjustment of the Contract Price shall include reasonable profit, and shall take account of the Contractor's submissions under Sub-Clause 14.2 if applicable. It is agreed that if the Employer instructs a Variation that will reduce the scope of the Works under this Contract, the adjustments to the Contract Price shall be made accordingly, and no additional payment will be made to the Contractor to compensate for loss of anticipated profit."

Sub-Clause 14.4:

Sub-Clause 15.2:

Delete this Sub-Clause in its entirety.

Delete this Sub-Clause in its entirety and replace with the following:

"If the Contractor:

- (a) fails to comply with a notice under Sub-Clause 15.1,
- (b) abandons or repudiates the Contract,
- (c) fails to deliver the Performance Security under the Sub-Clause 4.2;
- (d) without reasonable excuse fails:
  - (i) to commence the Works in accordance with Sub-Clause 8.1,
  - (ii) to proceed with the Works in accordance with Clause 8, or
  - (iii) to demonstrate that sufficient design capability is employed in the design of the Works to achieve completion within the Time for Completion,
- (e) pursuant to the Insolvency Act becomes bankrupt or insolvent, goes into liquidation, has a receiving or administration order made against him, compounds with his creditors, or carries on business under a receiver, trustee or manager for the benefit of his creditors, or if any act is done or event occurs which (under any applicable law) has a similar effect to any of these acts or events,
- (f) fails to comply with a notice issued under Sub-Clause 7.5 within 28 days after having received it, or
- (g) assigns the Contract or subcontracts the Works without the required consent,

then the Employer may, terminate the Contractor's employment under the Contract by giving written withdrawal notice with "ex nunc" effect to the Contractor, provided such withdrawal notice shall become effective on the day of the delivery of the withdrawal notice to the Contractor, and in addition to expel him from the Site. The Contractor shall then deliver all Construction Documents,

and other design documents made by or for him, to the Employer's Representative. The Contractor shall not be released from any of his obligations or liabilities under the Contract. The rights and authorities conferred on the Employer and the Employer's Representative by the Contract shall not be affected.

It has been explicitly agreed upon the Employer being entitled to withdraw from the Contract Agreement by virtue of provisions under Section 253 of the Insolvency Act, in term of fifteen (15) days over the course of which an insolvency administrator of the Contractor may notify of this Contract to be performed or withdrawn from it thereby.

The Employer may upon such termination complete the Works himself and/or by any other contractor. The Employer or such other contractor may use for such completion so much of the Construction Documents, other design documents made by or on behalf of the Contractor, Contractor's Equipment, Temporary Works, Plant and Materials as he or they may think proper. Upon completion of the Works, or at such earlier date as the Employer's Representative thinks appropriate, the Employer's Representative shall give notice that the Contractor's Equipment and Temporary Works will be released to the Contractor at or near the Site. The Contractor shall remove or arrange removal of the same from such place without delay and at his cost."

Sub-Clause 15.5:

Delete the last paragraph of this Sub-Clause and replace with the following words:

"then the Employer may terminate the Contractor's employment under the Contract by giving written withdrawal notice with "ex nunc" effect to the Contractor, provided such withdrawal notice shall become effective on the day of the delivery of the withdrawal notice to the Contractor and in addition to expel him from the Site, and the provisions of this Clause shall apply as if such termination and expulsion had been made under Sub-Clause 15.2."

Sub-Clause 16.2:

Delete this Sub-Clause in its entirety and replace with the following:

"If the Employer:

(a) fails to pay the Contractor the amount due under any certificate of the Employer's Representative within days after the expiry of the time stated in Sub-Clause 13.7 within which payment is to be made (except for any deduction that the Employer is entitled to make under the Contract),

(b) pursuant to the Insolvency Act becomes bankrupt or insolvent, goes into liquidation, has a receiving or administration order made against him, compounds with his creditors, or carries on business under a receiver, trustee or manager for the benefit of his creditors, or if any act is done

or event occurs which (under any applicable law) has a similar effect to any of these acts or events,

or, if a prolonged suspension affects the whole of the Works as described in Sub-Clause 8.10, then the Contractor may terminate his employment under the Contract by giving written withdrawal notice with "ex nunc" effect to the Employer, with a copy to the Employer's Representative. Such withdrawal notice shall become effective 14 days after the delivery of the withdrawal notice to the Employer."

Sub-Clause 16.4:

Delete the following words:

"plus the amount of any loss or damage, including loss of profit, which the Contractor may have suffered in consequence of termination."

Sub-Clause 17.2:

Delete the first sentence of the first paragraph of this Sub-Clause and replace with the following:

"Notwithstanding the provisions of Section 542 of the Commercial Code all risk of loss or damage to the Works and any Plant and Materials incorporated or intended to be incorporated in the Works, wherever they may be, from any cause other than the Employer's Risks shall be and remain with the Contractor until date of issue of the Taking-Over Certificate when such risk shall pass to the Employer."

Sub-Clause 17.3:

Delete sub-paragraph 17.3(g) contained within this Sub-Clause.

Sub-Clause 17.4:

Insert the following wording after the word "notice" on the first line of this Sub-Clause:

"within 7 days"

Sub-Clause 17.4:

Insert the following wording at the end of this Sub-Clause:

"If the Contractor fails to bring the risk to the Employer's attention within the stipulated notice period, the Contractor shall rectify such loss or damage to the extent required by the Employer's Representative at his own cost."

Sub-Clause 17.6:

Delete this Sub-Clause in its entirety.

Sub-Clause 18.6:

Add the following new Sub-Clause:

"Installation Works Insurance"

Over the entire term of Installation Works, the Contractor, in addition to the insurance coverage under Sub-clauses 18.1 - 18.5, shall agree upon and obtain on its account an insurance coverage through its own insurance policy (hereinafter the "Insurance Policy"), the content of which shall be drawn in compliance with Act [REDACTED] Coll., on Insurance Contract and Change of related Acts (hereinafter the "Act").

The content of the Insurance Policy in respect of the legitimate interests of the Employer shall be determined for the Contractor by the Employer. This Contract sets out the basic scope of the insurance by the Contractor through the Insurance Policy concluded with an insurance company conducting business in the Czech Republic (hereinafter the

prevailing party and an award of the payment of all such fees to a prevailing party shall be included in the arbitrator's findings. Notwithstanding the above, the Employer may seek an injunction in the Czech courts to prevent any event, condition, or action that could have an adverse effect on the Works."

Sub-Clause 20.7:

Sub-Clause 20.8:

Sub-Clause 21:

Delete this Sub-Clause in its entirety.

Delete this Sub-Clause in its entirety.

Add the following clause:

"Assignment

The Contractor hereby gives its express consent, which cannot be revoked, to the Employer to assign or transfer all or any of its rights and obligations under this Contract to a bona fide reputable third party and the Contractor shall within 10 days of request enter into such documents recording such transfer or assignment with such transferee or assignee as the Employer shall reasonably require provided that:

- (a) no greater obligations are imposed on the Contractor than under this Contract;
- (b) the Works executed at the time of assignment have been valued and agreed between the Employer's Representative and the Contractor and a certificate issued by the Employer's Representative certifying the final sum due from the initial Employer to the Contractor as at the assignment date.

The Employer and the assignee shall agree upon the value of the Works executed at the time of assignment and the assignee shall confirm to the Employer and the Contractor that it will be obliged to pay the Contractor all monies due or that may become due under the Contract assigned if the Works are to be progressed.

The Contractor hereby gives its express consent, which cannot be revoked, to the Employer to charge, pledge, transfer or assign their respective rights and/or transfer its obligations under this Contract in favor of a bank or other company providing the finance for any significant part of the Works and the Contractor shall within 10 days of request enter into such documents recording such charge, pledge, transfer or assignment as the bank or provider of finance shall require provided that no greater obligations are imposed on the Contractor than under this Contract."

Sub-Clause 22:

Add the following clause:

"Schedules

The following documents form the Schedules referred to in the Contract:

- 1) Employer's Requirements including:
  - A) Tender Form - Round 2

Příloha 2 – S1 (český překlad)

SMLOUVA

Tato Smlouva ze dne ..... mezi

omezeným s IČO [REDAKCE], zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném [REDAKCE], společnost s ručením
na straně jedné

a

[REDAKCE], akciová společnost s [REDAKCE], zapsaná
v Obchodním rejstříku vedeném u [REDAKCE] ("Zhotovitel", a
Objednatel a Zhotovitel, jednotlivě jako „Strana“ a společně jako „Strany“)

Adresa pro zaslání veškeré korespondence:

[REDAKCE]

na straně druhé

KDE si Objednatel přeje, aby jisté Dílo bylo navrženo, zhotoveno a dokončeno a přijal Tender vytvořený Zhotovitelem na výstavbu, zhotovení a dokončení takového Díla a odstranění jakýchkoli závad na něm.

NYNÍ TATO SMLOUVA STVRZUJE následující:

1. V této smlouvě mají slova a výrazy stejné významy, jak je příslušně stanoveno ve Smluvních podmínkách Smlouvy, ke kterým je odkazováno dále.
2. Tato Smlouva se skládá ze Smlouvy, Smluvních podmínek (které obsahují Všeobecné podmínky (Část I), ve znění podle Zvláštních podmínek Smlouvy (Část II)), Dodatků uvedených v Části 22 Zvláštních podmínek Smlouvy, dále z Tendru a Přílohy, přičemž všechny části tvoří nedílnou součást této Smlouvy.
3. Vzhledem k platbám, které mají být uskutečněny Objednatelem Zhotoviteli, jak je uvedeno níže, se Zhotovitel tímto zavazuje Objednateli navrhnout, provést a dokončit Dílo a odstranit závady na něm, které bude odpovídat účelu v souladu s ustanoveními Smlouvy.
4. Objednatel se tímto zavazuje platit Zhotoviteli vzhledem k návrhu, provedení a dokončení Díla a odstranění závad na něm Smluvní cenu [REDAKCE] (slovy [REDAKCE]) (bez DPH) nebo jinou takovou cenu, která se stává splatnou Zhotoviteli podle ujednání této Smlouvy a to v termínu a způsobem předepsaným Smlouvou.
5. Tato Smlouva a další dokumenty, ze kterých se Smlouva skládá, byla připravena v anglickém jazyce a vyhotovena Stranami ve dvou (2) originálech, přičemž každá strana si ponechá jeden.
6. Tato Smlouva nahrazuje všechny další dokumenty týkající se Tendru, pokud tato Smlouva výslovně nestanoví, že v ní mají být zahrnuty.

Na důkaz toho strany připojí vlastní podpisy a stvrdí den a rok zmíněný výše.

Za Objednatele

Jméno: [REDACTED]

Titul: jednatel

Za Objednatele

Jméno: [REDACTED]

Titul: jednatelka

Za Zhotovitele

Jméno: [REDACTED]

Titul: místopředseda představenstva

Instalačních prací, nebo takových porušení vyplývajících z této smlouvy.

Podbod 5.2:

Ve druhém odstavci byla smazána slova „21 dní, počítaných od data“ a nabrážena slovy „5 pracovních dní počítaných od následujícího data“

Poslední odstavec tohoto Podbodu byl smazán a nabrážen následovně:

“Stavební dokumenty Dřla jsou připraveny společností ■■■■■, Subdodavatelem Zhotovitele schváleným Objednatelem. Poplatek za přípravu těchto dokumentů je zahrnut ve Smluvní ceně.

Omyly, opomenutí, nejednoznačnosti, rozpory, nepřiměřenosti, chyby, nedostatky nebo jakékoli další závady budou napravené Zhotovitelem na jeho vlastní náklady.“

Podbod 5.4:

Celý odstavec tohoto podbodu byl smazán a nabrážen následovně:

“Návěti, Stavební dokumenty, provedení a dokončení Dřla se řídí Národními předpisy Státu, technickými standardy, stavebními, konstrukčními regulacemi a regulacemi týkajícími se životního prostředí, regulacemi vztahujícími se k zplodinám vznikajícím z Dřla a standardy specifikovanými v Požadavcích Objednatele a Dodatcích nebo stanovenými zákonem. Odkazy ve Smlouvě k těmto směrniciím a k dalším jsou chápány jako odkazy k vydání vztahující se k Datu účinnosti pokud není stanoveno jinak. Pokud vstoupí v platnost podstatně změněné nebo nové platné národní směrnice, technické standardy nebo regulace po Datu účinnosti, Zhotovitel předloží Zástupci Objednatele návrhy k jejich vyhovění. V případě, že Zástupce Objednatele rozhodne, že tyto návrhy tvoří zíněnu, zahájí pak Zíněnu podle článku 14.“

Podbod 5.6:

Byla smazána slova:

“mikrofišová kopie” *ve třetím odstavci tohoto Podbodu a nabrážena slovy:*

“kopie v elektronické formě na CD ROM ve verzi AutoCAD, formát DWG”

Bylo smazáno slovo:

“šest” *ve třetím odstavci tohoto Podbodu a nabráženo slovem “čtyři”*

Ve třetím odstavci tohoto Podbodu bylo přidáno slovo „Stavební“ před slovo Dokumenty.

Podbod 5.7:

Na konec tohoto Podbodu bylo přidáno následující:

“Zhotovitel poskytne Objednavateli další ■■■■■ kopie dokumentů odsouhlasených konečných provozních a údržbových manuálů.

Zhotovitel je povinen zabezpečit samostatně komplexní školení o správě budovy určených správcovských týmů Objednatele a nájemců před vydáním konečného Protokolu o předání a převzetí díla. Dřlo se nepovažuje za dokončené pro účely převzetí podle Bodu 10.1, dokud takové školení o správě budovy neproběhne.

Zhotovitel poskytne Objednateli spolu s Protokolem o předání

jakýmkoliv změnám v legislativě nebo kvůli dalším záležitostem, pokud nejsou výslovně stanovené ve Smlouvě.“

Podbod 14.1:

Tento odstavec tohoto Podbodu byl smazán a nabržen následovně:

“Změny mohou být zahájené Zástupcem objednatele kdykoli během Doby dokončení výstavby Díla, buď na základě instrukcí, nebo požadavku na Zhotovitele předložit návrh. Pokud Zástupce objednatele požaduje po Zhotoviteli předložení návrhu, který zahrnuje předpokládané náklady návrhu, Zhotovitel oznámí Zástupci objednatele cenu návrhu, kterou požaduje uhradit v případě, že změna neprobíhá před zahájením tohoto návrhu kvůli vzájemné dohodě mezi Zástupcem objednatele a Zhotovitelem. Zhotovitel není oprávněn požadovat žádné náhrady nákladů na návrh, který není následně realizovaný.“

Podbod 14.3:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu a nabržen následovně:

“Pokud Zástupce objednatele požaduje návrh před nařízením Změn, Zhotovitel předloží, jakmile je to možné následující:

- (a) popis předloženého návrhu a/nebo práce, která má být provedena společností [REDAKCE] a plán jejího provedení,
- (b) návrh Zhotovitele na jakékoli nutné úpravy plánu podle Podbodu 4.14, a
- (c) návrh Zhotovitele na upravení Smluvní ceny, Doby výstavby a/nebo úpravy Smlouvy.

Zástupce objednatele odpoví hned, jak je to možné, po obdržení těchto návrhů, souhlasně, zamítavě nebo s komentáři.

Pokud Zástupce objednatele provede nebo odsouhlasí Změny, postupuje v souladu s Podbodem 3.5, aby odsouhlasil a stanovil úpravy Smluvní ceny a Doby výstavby. Úpravy Smluvní ceny zahrnují rozumný zisk a přehlednou v případě potřeby k návrhům Zhotovitele podle Podbodu 14.2.

Bylo dohodnuto, že pokud Objednatel dá pokyn ke Změnám, omezí to rozsah Díla podle této Smlouvy, úpravy Smluvní ceny jsou provedeny náležitě, a žádné další platby nebudou Zhotoviteli uhrazeny, aby vynahradily ztrátu předpokládaného zisku.“

Podbod 14.4:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu.

Podbod 15.2:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu a nabržen následovně:

“Pokud Zhotovitel:

- (a) neplní v souladu s oznámením podle Podbodu 15.1,
- (b) upustí od Smlouvy nebo ji zamítne,
- (c) nedonučí Bankovní zátku podle Podbodu 4.2;
- (d) bez rozumné omluvy nezvládne

- (i) zahájit Práce podle článku 8.1,
- (ii) pokračovat v pracích podle článku 8, nebo
- (iii) prokázat, že využívá dostačující projekční způsobilost v návrhu Díla, aby dosáhl jeho dokončení v Době výstavby,

(e) ve shodě s Insolvenčním zákonem zbankrotuje nebo se stane platby neschopným, jde do likvidace, je v konkurzním řízení nebo obdrží úřední nařízení proti němu, vyrovná se se svými věřiteli, pokračuje v podnikání pod prozatímním správcem, poradcem nebo manažerem ve prospěch svých věřitelů, nebo pokud je proveden jakýkoli čin nebo se přihodí jakákoliv událost, která má (podle příslušného práva) podobný dopad na jakýkoli z těchto činů nebo událostí,

(f) neplní v souladu s oznámením vydaným podle Podbodů 7.5 během [REDAKCE] po jeho obdržení, nebo

(g) podstoupí Smlouvu nebo subdodavatelské smlouvy ohledně Díla bez požadovaného souhlasu,

pak Objednatel smí ukončit Zhotoviteli pracovní poměr podle Smlouvy předáním písemného oznámení o odstoupení s „ex nunc“ platností, za předpokladu, že takové oznámení o odstoupení se stává účinným ode dne jeho doručení Zhotoviteli a navíc smí Zhotovitele vykázat ze Staveniště. Zhotovitel pak doručí Zástupci Objednatele všechny Stavební dokumenty a další projekční dokumenty jím nebo pro něho zhotovené. Zhotovitel není zproštěn žádných svých povinností nebo závazků podle Smlouvy. Práva a pravomoci udělená Objednateli nebo Zástupci objednatelů nejsou ovlivněna.

Bylo výslovně sjednáno, že Zhotovitel má právo odstoupit od Smlouvy na základě opatření podle Části 253 Insolvenčního zákona v době [REDAKCE], během nichž insolvenční správce Zhotovitele oznámí, zda Smlouva bude tímto dodržena nebo vypovězena.

Objednatel smí na základě takového vypovězení dokončit Dílo sám a/nebo jakýmkoli jiným zhotovitelem. Objednatel nebo takový jiný zhotovitel smí pro takové dokončení použít tolik Stavebních dokumentů, dalších projekčních dokumentů, zhotovených Zhotovitelem nebo pro jeho jménem, vybavení Zhotovitele, Dočasnou výstavbu, Zařízení a Materiály, které on nebo oni považují za vhodné. Po dokončení Díla, nebo k takovému dřívějšímu datu, které považuje Zástupce objednatelů za vhodné, Zástupce objednatelů oznámí Zhotoviteli, že jeho vybavení, dočasné zařízení mu budou vydány na Staveništi nebo v jeho blízkosti. Zhotovitel odstraní nebo zajistí odstranění téhož z takového místa bez prodlení a na své vlastní náklady.“

Podbod 15.5:

Poslední odstavec tohoto Podbodů byl smazán a nahrazen následujícími slovy:

“pak Objednatel smí ukončit Zhotoviteli pracovní poměr podle Smlouvy předáním písemného oznámení Zhotoviteli o odstoupení s „ex nunc“ platností, za předpokladu, že takové

oznámení o odstoupení se stává účinným ode dne jeho doručení Zhotoviteli a navíc smí Zhotovitele vykázat ze Staveniště a opatření tohoto Bodu platí, jako kdyby takové ukončení a vykázáni bylo učiněno podle Podbodu 15.2.“

Podbod 16.2:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu a nabruzen následovně:

“Pokud Objednatel:

(a) nezaplatí Zhotoviteli dlužnou částku podle jakéhokoliv protokolu Zástupce objednatele během [redacted] po vypršení doby stanovené v Podbodu 13.7, během níž má být platba provedena (s výjimkou jakýchkoli srážek, které má Objednatel právo udělat podle Smlouvy),

(b) ve shodě s Insolvenčním zákonem zbankrotuje nebo se stane platby neschopným, jde do likvidace, je v konkurzním řízení nebo obdrží úřední nařízení proti němu, vyrovnává se se svými věřiteli, pokračuje v podnikání pod prozatímním správcem, poručníkem nebo manažerem ve prospěch svých věřitelů, nebo pokud je proveden jakýkoli čin nebo se přihodí jakákoliv událost, která má (podle příslušného práva) podobný vliv na jakýkoli z těchto činů nebo událostí,

nebo pokud dlouhotrvající přerušení má vliv na celé Dílo, jak je popsáno v Podbodu 8.10, pak smí Zhotovitel ukončit pracovní poměr podle Smlouvy, předáním písemného oznámení o odstoupení Objednateli s „ex nunc“ účinností s kopií pro Zástupce Objednatele. Takové oznámení o odstoupení se stane účinným [redacted] po jeho doručení Objednateli.“

Podbod 16.4:

Následující slova byla smazána:

“plus částka jakékoli ztráty nebo škody, včetně ztráty zisku, kterou mohl Zhotovitel utrpět v souvislosti s vypovězením.“

Podbod 17.2:

První věta prvního odstavce tohoto Podbodu byla smazána a nabruzena následovně:

“Bez ohledu na opatření Části 542 Obchodního zákoníku veškeré riziko ztráty nebo škody na Díle a jakýchkoli Zařízeních a Materiálech zahrnutých nebo plánovaných k zahrnutí do Výstavby, ať se nacházejí kdekoliv, z jakékoli příčiny jiné než Rizika Objednatele, jsou a zůstanou u Zhotovitele do data vydání Protokolu o předání a převzetí Díla, kdy toto riziko přechází na Objednatele.

Podbod 17.3:

Pododstavec 17.3(g) obsažený v tomto Podbodu byl smazán.

Podbod 17.4:

Za slovo „oznámení“ na prvním řádku tohoto Podbodu byla vložena následující formulace:

“během 7 dnů”

Podbod 17.4:

Na konec tohoto Podbodu byla přidána následující formulace:

“Pokud Zhotovitel nedokáže upozornit na riziko Objednatele během stanovené oznamovací doby, Zhotovitel nahradí takovou ztrátu nebo škodu na své vlastní náklady v rozsahu požadovaném Zástupcem objednatele.“

poplatků, jakýchkoli zvláštních Soudních výloh a veškerých výloh a vlastních výdajů vítězné strany, včetně jakýchkoli zákonných poplatků vzniklých v souvislosti s arbitráží ve skutečném spotřebovaném množství, bez ohledu na to, zda všechny takové poplatky byly vyšší než poplatky spočítané v souladu se Zákonem č. 484/2000 Sb. a 177/1996 Sb., nebo jakéhokoli dalšího příslušného zákona. Arbitři proto rozhodnou v souladu s touto smlouvou mezi stranami o hrazení výdajů vítězné strany a rozhodnutí o úhradě takových výdajů vítězné straně je součástí závěrů arbitra. Bez ohledu na výše uvedené, Objednatel smí žádat soudního příkazu u českých soudů, aby zabránil jakékoli události, stavu, nebo jednání, které by mohlo mít negativní dopad na Dílo.“

Podbod 20.7:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu.

Podbod 20.8:

Tento Podbod byl smazán v celém rozsahu.

Podbod 21:

Následující bod byl přidán:

" Postoupení

Zhotovitel tímto dává Objednateli písemný souhlas, který nemůže být zrušen k postupu a převedení všech nebo jakýchkoli práv a závazků podle této Smlouvy v dobré víře uznávané třetí straně a Zhotovitel během 10 dní od žádosti přistoupí na převedení a postup takových dokumentů s takovými příjemci a nabyvateli práva, jak Objednatel rozumně požaduje, za předpokladu, že:

- (a) na Zhotovitele nejsou uloženy žádné větší závazky než podle této Smlouvy;
- (b) bylo vykonané Dílo v době předání oceněno a schváleno mezi Objednatelem a Zástupcem objednatel a certifikát/protokol potvrzující konečnou sumu splatnou původním Objednatelem Zhotoviteli k datu předání.

Objednatel a nabyvatel práva odsouhlasí hodnotu vykonaných prací na Díle v době předání a nabyvatel práva potvrdí Objednateli a Zhotoviteli, že je povinen zaplatit Zhotoviteli všechny dlužné peníze nebo, že se stanou splatnými, jak je stanoveno podle Smlouvy, pokud Výstavba stále probíhá.

Zhotovitel tímto dává Objednateli výslovný souhlas, který nemůže být zrušen, k zastavení, zavázání se, převedení nebo postoupení svých vzájemných práva a/nebo převedení svých závazků podle Smlouvy ve prospěch banky nebo jiné společnosti, která poskytla finance pro jakoukoli významnou část Díla a Zhotovitel během 10 dní od žádosti zastaví, zaváže se, převede nebo postoupí, jak banka nebo poskytovatel financí požaduje, za předpokladu, že na Zhotovitele nejsou uloženy žádné větší závazky než podle této Smlouvy.“

Podbod 22:

Následující bod byl přidán:

"Dodatky

Následující dokumenty tvoří Dodatky, ke kterým se odkazuje ve Smlouvě:

CONTRACT FOR WORK

This Contract made on [REDACTED].

Between: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Represented by [REDACTED], [REDACTED]

hereinafter called the Employer,

and: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Represented by [REDACTED], [REDACTED]

Postal address: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

hereinafter called the Contractor,

PART A)

Whereas

the Employer desires that the Works should be designed, executed and completed by the Contractor who shall also remedy any defects therein.

The Employer and the Contractor agree as follows:

1. Following Schedules shall be deemed to form and be read and construed as an integral part of this Contract:
  - Schedule 1 Building Permits dated [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
  - Schedule 2 Tender Documentation [REDACTED] issued by [REDACTED] number [REDACTED] (not binding)
  - Schedule 3 Letter of intent dated [REDACTED], issued by the Employer
  - Schedule 4 Time Schedule dated [REDACTED] (not binding)
  - Schedule 5 Filled in bill of quantities dated [REDACTED] (not binding)
  - Schedule 6 Contractors Company registration
  - Schedule 7 Employers Company registration
  - Schedule 8 Contractors insurance

2., Contractor hereby covenants with the Employer to design, execute and complete the Works which relate to the construction of [REDACTED], associated infrastructure and external works [REDACTED], as specified in the "Specification" ("according to point 1.1.5), on the site situated in [REDACTED], [REDACTED], land plot number – see the Building Permits, registered in the cadastral area of [REDACTED] at the Cadastral office of [REDACTED], and such other areas as is further described in the documentations for Building Permits and remedy any defects therein, in conformity with the provisions of this Contract.

3. The Employer hereby covenant to pay the Contractor, in consideration of the responsibility for the design, execution and completion of the Works and the remedying of defects therein, the Contract Price or such other sum as may become payable under the provisions of this Contract at the times and in the manner prescribed by this Contract.

4. The Contract Price

4.1 The Contract Price was determined according to Specification in point 1.1.5 and is agreed and payable in [REDACTED]. The Contract Price is [REDACTED] [REDACTED] exclusive of VAT, which is the Contract Price in accordance with Czech laws. Detailed break down of this price is in the bill of quantities, an inseparable part of this Contract as a Schedule No 5. It is further agreed that the contract price is a maximum amount guaranteed by the contractor and for avoidance of doubt if the costs of the contractor exceeds [REDACTED] then the Contractor is responsible to bear such additional costs.

4.2 In addition to (and precedent to, in the case of any discrepancy), other mechanisms for adjustment of the contract price as set out further in this contract the parties agree:

4.2.1 The contractor undertakes to procure the works on an open book basis.

4.2.2 That the value of the contract shall be recalculated up to the maximum amount set out in article 4.1, on the basis of net sub-contract sums justified by the contractor on the basis of sub-contracts agreed following sub-tendering of each part of the works. The Contractor shall provide full disclosure of all information, tendering and contractual, produced and received by the contractor during the tendering and procurement procedure he shall organise. In addition to the value of the net sub-contract sums, the contractor shall receive a management fee calculated as [REDACTED] of the net sub-contract sum values. The management Fee is for compensation for, but not limited to, the Contractor's site organization, site staff, corporate management support, site equipment, insurance, project guarantees, risk and profit. For the avoidance of doubt, the contract price includes the [REDACTED] mentioned in this article.

4.2.3 Pursuant to article 4.2.2, the contractor shall for all parts of the contract works secure 3 comparable tenders for review by the Employer. The Contractor is also obliged to include on his tenderer lists any bone fide sub-contractors or suppliers selected by the Employer. The Employer reserves the right to be present at all stages of negotiations during the tender process, and the Contractor is obliged to

invite the Employer to any such negotiation meetings by giving at least 48 hours notice.

4.3 The contract price excludes the "works completion package". The parties agree that as soon as the project documentation is complete, negotiations should commence regarding the possible inclusion of these works into this contract.

4.4 The contractor after signature of the contract shall immediately conclude a sub-contract with [REDACTED] for the Working Documentation and As-Built drawings. The cost for this work is included in the contract price.

4.5 Value Engineering

4.5.1 The parties agree that it is their intention to reduce the contract price via a combination of timely tendering, intensive negotiation and amendments of the current specification. In the event such reductions initiated by the contractor reduce the contract price specified in article 4.1 then such reductions shall be split equally between the Employer and the Contractor. For avoidance of doubt, should any current specification amendments be achieved from initiatives instigated by the Employer or his representatives then such cost reductions or increases are to the benefit or debit of the Employer.

4.6 On the basis of sub-contract offers submitted by the Contractor on [REDACTED] to [REDACTED] and as commencement of the process described in article 4.2, the Employer

4.6.1 accepts the offer of [REDACTED] dated [REDACTED] in the sub-contract sum of [REDACTED] (excluding VAT) for piles and pile heads.

4.6.2 accepts the offer of [REDACTED] for foundations and structural frame dated [REDACTED] in the combined total of [REDACTED] (excluding VAT).

4.7 Pursuant to article 4.6, the production drawings for these elements are to be directly prepared by the sub-contractors and are subject to approval by the Employer prior to commencement of site works or prefabrication off site.

PART B)

The Employer and the Contractor further agree as follows:

1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

In this Contract (as defined below) the words and expressions defined below shall have the meanings assigned to them:

8.5.2 Failure by the Contractor to rectify defective work in accordance with clause 12.1. b

In the event of a failure to rectify defective Works in accordance with the procedure set out in clause 12.1. b, then an amount of [REDACTED] per each calendar day of delay and for each defect will be payable by the Contractor to the Employer.

8.5.3 Failure by the Contractor to comply with the Milestone Dates

In the event of a failure by the Contractor to comply with, in whole or in part, any Milestone, a contractual penalty equal to [REDACTED] per each calendar day of delay and each defaulted Milestone will be payable by the Contractor to the Employer. If the Contractor meets the Completion Date, the Employer shall waive all such Milestone Penalties and return such if these have already been paid by the Contractor.

8.5.4 Failure by the Employer to pay partial tax document or final invoice

In the event of a failure by the Employer to pay within the agreed maturity period partial tax document or final invoice, the Contractor has right to charge him a contractual penalty in amount of [REDACTED] from the monies due without VAT for each day of delay.

8.6. Suspension of Works

The Employer may at any time instruct the Contractor to suspend progress of part or all of the Works. During suspension, the Contractor shall protect, store and secure such part of the Works against any deterioration, loss or damage and shall not, unless with the prior approval of the Employer remove any labour or Plant and Materials from the Site.

8.7. Consequence of Suspension

If the Contractor suffers delay and/or incurs direct costs in following the Employer's instructions under Clause 8.6. and in resumption of the Works, the Contractor shall give notice to the Employer. After receipt of such notice the Employer and the Contractor shall agree and determine the extent of appropriate extension of the Time for Completion and any amount of reasonable cost to be added to the Contract Price, provided that the Contractor shall not be entitled to such extension of time or payment of any cost directly incurred as referred to above if the suspension is due to a cause attributable to the Contractor or any Subcontractor.

The Contractor shall not be entitled to extension of time for, or payment of the costs incurred in making good any deterioration, defect or loss caused by faulty workmanship or materials, or by the Contractor's failure to take the measures specified in Clause 8.6.

The Contractor's liabilities and obligations under this Contract shall not be affected by any suspension of the Works except if in aggregate the Works are suspended by

8/5

more than 180 days, in which the Contractor may be entitled to terminate this Contract.

8.8. Payment for Plant and Materials in Event of Suspension

The Contractor shall be entitled to payment for Plant and/or Materials manufactured but which have not been delivered to Site, if the delivery of Plant and/or Materials has been suspended in accordance with Clause 8.6. for more than 35 days. This entitlement shall be to payment of the value of such Plant and/or Materials as at the date of suspension and will be subject to the following:

- (a) the Contractor has marked the Plant and/or Materials as the Employer's property in accordance with the Employer's instructions, and
- (b) the suspension is not due to a cause attributable to the Contractor.

The Employer shall then, if requested by the Contractor, take over the responsibility for protection, storage, security and insurance of such suspended Plant and/or Materials; the risk of loss or damage to the suspended works shall then pass to the Employer.

9. TESTS ON COMPLETION

9.1. Contractors obligations

The Contractor shall carry out the Tests on Completion in accordance with this clause and clause 7.4., after providing the documents in accordance with Clauses 5.5. and 5.6. The Contractor shall give, to the Employer's Representative, fifteen (15) day's notice of the date after which the Contractor will be ready to carry out the Tests on Completion. Unless otherwise agreed, such Tests shall be carried out within ten (10) days after this date, on such day or days as the Employer's representative shall instruct. 30 days prior to the carrying out of the tests, the Contractor shall inform the Employer of the scope and extent of such tests.

10. EMPLOYER TAKING OVER

10.1. Taking-Over Certificate

The Works shall be taken over by the Employer when:

- (a) they have been completed in accordance with the Contract and have passed the Tests on Completion; and
- (b) the Works are ready for their intended use including connections to the networks of the public utilities forming part of the Works; and

(c) the Occupancy Permit has been issued; both Contractual parties are aware of the fact that the Occupancy permit cannot be issued executed according to Tender documentation;

(d) a Taking-Over Certificate for the Works has been issued, or has deemed to have been issued in accordance with this Clause.

If the Works are or may be divided into Sections, the Contractor shall be entitled to apply for a Taking-Over Certificate for each Section.

The Contractor may apply by notice to the Employer for a Taking-Over Certificate not earlier than 7 days before the Works or Section (as the case may be) will, in the Contractor's opinion, be complete and ready for taking over. The Employer shall, within 15 days after the receipt of the Contractor's application;

(i) provided that the Occupancy Permit has been issued and provided that the Contractor signs the Faults and Defects List (as defined below), issue the Taking-Over Certificate to the Contractor, stating the date on which the Works or Section were completed in accordance with the Contract (except for minor outstanding work that does not affect the use of the Works or Section for their intended purpose (the "Faults and Defects List")) including passing the Tests on Completion; except those delayed for reasons not attributable to the Contractor which shall also be shown in the Faults and Defects List, or

(ii) reject the application, by written notice, giving his reasons and specifying the work required to be done by the Contractor to enable the Taking-Over Certificate to be issued: the Contractor shall then complete such work before issuing a further notice under this Clause.

If the Employer fails to act in accordance with provisions of either (i) or (ii) above within the said period of 15 days and if the Works or Section are substantially in accordance with the Contract, the Taking Over Certificate shall be deemed as issued on the last day of that period.

The issuance of a Taking-Over Certificate in respect of the Works or a Section (as the case may be) does not relieve the Contractor from his obligation to execute all work of amendment, reconstruction, and remedying defects or damage as are required by this Contract as well as such work which may be required by the relevant authorities as a condition of issuing the Occupancy Permit and which under this Contract is to be performed by the Contractor at his costs.

The Contractor shall deliver to the Employer at least 14 days prior to the date of the issuance of a Taking-Over Certificate all documents required under this Contract and Czech law necessary to obtain the Occupancy Permit and all other necessary permits, certificates, approval certificates, protocols of research, tests, measurements and post-performance documentation.

10.2. Use by the Employer

The Employer shall not use (which here shall mean permitting members of the public to enter the Project before the grant of any preliminary permit for the use of the

Bl
Jr

Project only and no other meaning or interpretation shall be given to the word "use") any part of the Works unless the Employer have issued a Taking-Over Certificate for such part and for the avoidance of doubt the carrying out the Fit Out Works will not be deemed to be use of any part of the Works for the purposes of this Clause. Prior to the Building or its part handing over for Fit out works execution or for works of other Direct Employer's Contractor, Parties shall draw up with the direct Contractor a Protocol about site handing over stating current condition of building structures. Employer shall in the Contract with direct Contractor impose on the direct Contractor a liability to pay eventual damage on building structures in the favour of the Contractor.

If a Taking-Over Certificate has been issued for any part of the Works (other than a Section) the contractual penalties for delay in completion of the remainder of the Works (and of the Section of which it forms part) shall, for any period of delay after that date stated in such Taking-Over Certificate, be reduced in the proportion which the value of the part so certified bears to the value of the Works or Section (as the case may be); such values shall be determined by the Employer. The provisions of this Clause shall only apply to the rate of the contractual penalties under Clause 8.5. and shall not affect the limit of such damages.

After the Employer has issued a Taking-Over Certificate for a part of the Works, the Contractor shall be given the earliest opportunity to take such steps as may be necessary to carry out any outstanding work or Tests on Completion, and the Contractor shall carry out the same as soon as practicable before the expiry of the Contract Period.

Notwithstanding the above the Employer and the Employer's representative shall at all times have access to the Works for any visits or inspections. Where possible the Contractor shall be informed of such visits in advance.

11. TESTS AFTER COMPLETION

11.1. Employer Obligations

The Employer shall be entitled to request the Contractor at his cost to repeat the Tests on Completion:

- (a) on any of the Works which are not functioning; and
- (b) if required by the manufacturers of Plant and Equipment to ensure that manufacturers' guarantees remain in full force and effect. This regulation does not apply to service operations.

In the event that Tests on Completion are requested under items (a) and (b) above, the procedure set out under the heading "Contractor's obligations" in Clause 9.1. shall be followed to the fullest extent possible.

The Employer shall give to the Contractor at least 10 days notice of the date after which the Tests after Completion will be carried out. The Tests shall be carried out on the day or days determined by the Employer. If the Contractor does not attend at

Contractor shall not do anything which invalidates any insurance policy or whereby insurance moneys may be withheld in whole or in part. The Contractor shall pay or reimburse to the Employer any excess payable in respect of any claim made under any policy of insurance.

Nothing in this Clause limits the obligations, liabilities or responsibilities of the Contractor, under the other terms of the Contract or otherwise. Any amounts not insured or not recovered from the insurers shall be borne by the Contractor. Employer shall secure that Tenants or his or their direct Contractors have concluded an indemnification for damages they might cause to the Works.

19. FORCE MAJEURE

19.1. Definition of Force Majeure

In this Clause, "force majeure" means an event beyond the control of the Employer and the Contractor, which makes it impossible or illegal for a party to perform, including but limited to:

- (a) act of God;
- (b) war, hostilities (whether was be declared or not), invasion, act of foreign enemies, mobilisation, requisition, or embargo;
- (c) rebellion, revolution, insurrection, or military or usurped power, or civil war,
- (d) contamination by radio-activity from any nuclear fuel, or from any nuclear waste from the combustion of nuclear fuel, radio-active toxic explosive, or other hazardous properties of any explosive nuclear assembly or nuclear component of such assembly;
- (e) natural disasters and other operation of force of nature;
- (f) terrorist attack
- (g) discovery of fossils, coins, articles of value or antiquity, etc.

Provided that it is agreed that, without prejudice to the rights of the Contractor under other provisions of this Contract regarding such conditions, in no event shall any of the following be deemed to be an event of "force majeure" for the purpose of this Contract:

- (i) weather conditions of any type, except adverse weather conditions stated in clause 8.3.;

- (ii) events within or which ought reasonably to have been within the contemplation of the Employer or the Contractor at the commencement of the Works;
- (iii) any amendment to existing laws, technical standards applying to this Contract;
- (iv) any new laws, technical standards applying to this Contract;
- (v) any decision or lack of decision of any authority.

19.2 Effect of Force Majeure Event

Neither the Employer nor the Contractor shall be considered in default or in contractual breach to the extent that performance of obligations is prevented by a force majeure event which arises after the date on which the Works are commenced.

19.3 Contractor's Responsibility

Upon occurrence of an event considered by the Contractor to constitute force majeure and which may affect performance of his obligations, he shall promptly notify the Employer, and shall endeavour to continue to perform his obligations as far as reasonably practicable. The Contractor shall also notify the Employer of any proposals, including any reasonable alternative means for performance and those for an extension of Time for Completion, but shall not effect such proposals without the consent of the Employer.

19.4 Employer's Responsibility

Upon occurrence of an event considered by the Employer to constitute force majeure and which may affect performance of his obligations, he shall promptly notify the Contractor and shall endeavour to continue to perform his obligations as far as reasonably practicable. The Employer shall also notify the Contractor of any proposals, with the objectives of completing the Work and mitigating any increased costs to the Employer and the Contractor.

19.5 Payment to Contractor

If, in consequence of force majeure, the Works shall suffer loss or damage, the Contractor shall be entitled to have included, in an invoice, the cost directly incurred of work executed in accordance with the Contract, prior to the event of force majeure.

19.6 Optional Termination, Payment and Release

Irrespective of any extension of time, if a force majeure event occurs and its effect continues for a period of 180 days, either the Employer or the Contractor may give to

the other a notice of termination, which shall take effect 28 days after the giving of the notice. If, at the end of the 28-day period, the effect of the force majeure continues, the Contract shall terminate. If the contract is terminated under this Clause or under other circumstances not due to a Contractor's fault, payments due to the Contractor shall be determined according to the value of the work done and:

- (a) the amounts payable for any work carried out for which a price is stated in the Contract;
- (b) the cost of Plant and Materials ordered for the Works which have been delivered to the Contractor, or of which the Contractor is liable to accept delivery: such Plant and Materials shall become the property of (and be at the risk of) the Employer when paid for by the Employer, and the Contractor shall place the same at the Employer's disposal;
- (c) any other direct cost or liability which in the circumstances was properly incurred by the Contractor in the expectation of completing the Works; and
- (d) the reasonable cost of removal of temporary works and Contractor's Equipment from the Site and the return of such items to the Contractor in his country (or to any other destination at no greater cost) if the return is imposed by law.

And the Contractor shall issue an invoice accordingly, taking into account payments previously effected by the Employer.

19.7. Release from Performance under the Law

If under the law of the Contract, the Employer and the Contractor are released from further performance, the sum payable by the Employer to the Contractor shall be the same as would have been payable under Clause 19.6. if the Contract had been terminated under that Clause.

20. CLAIMS, DISPUTES AND ARBITRATION

20.1. Amicable Settlement

If a dispute arises between the parties in connection with or arising out of the Contract or the execution of the Works, the parties shall attempt to settle such dispute amicably before the commencement of arbitration. Provided that unless the parties agree otherwise, arbitration may be commenced on or after the fifty-sixth day after the day on which the dispute arose, even if no attempt at amicable settlement has been made.

20.2. Arbitration

Any disputes in respect of which amicable settlement has not been reached shall be finally settled by arbitration in the Czech Chamber of Commerce in accordance with the [redacted] Arbitration Rules as at present in force ("the [redacted] Rules").

Příloha 4 – S2 (český překlad)

SMLOUVA O DÍLO

Tato Smlouva uzavřená dne [REDACTED]

Mezi: [REDACTED]

Zastoupená panem [REDACTED]

Dále jako Objednatel,

a [REDACTED]

Poštovní adresa:

Dále jako Dodavatel,

ČÁST A)

Objednatel požaduje, aby Dodavatel Dílo projektoval, provedl a dokončil a odstranil veškeré vady vzniklé v souvislosti s tímto.

Objednatel a Dodavatel se dohodli následovně:

1. Následující přílohy budou považovány za nedílnou součást této Smlouvy a v tomto smyslu budou také chápány.

Příloha 1	Savební povolení ze dne [REDACTED]
Příloha 2	Tendrová dokumentace z [REDACTED] vydaná [REDACTED] číslo [REDACTED]
Příloha 3	Informace o záměru z [REDACTED], vydaná Objednatelem
Příloha 4	Časový harmonogram [REDACTED] (není závazný)
Příloha 5	Vyplněný Výkaz výměr z [REDACTED] (není závazný)
Příloha 6	Doklad o registraci společnosti Dodavatele
Příloha 7	Doklad o registraci společnosti Objednatele
Příloha 8	Pojištění Dodavatele

2. Dodavatel se tímto zavazuje Objednateli vyprojektovat, provést a dokončit Dílo reprezentované výstavbou, [REDACTED], související infrastruktury a venkovních prací na klíč, tak jak je podrobně uvedeno ve „Specifikaci“ (dle bodu 1.1.5) (dále jen jako „Projekt“), na místě stavby [REDACTED], ulice [REDACTED], číslo parcely viz Stavební povolení,

zapsané v registru nemovitostí [REDAKCE], a na dalších místech jak je dále popsáno v dokumentaci pro Stavební povolení a odstranit veškeré závady vzniklé v rámci provádění Díla, v souladu s ustanoveními této Smlouvy.

3. Objednatel se tímto zavazuje uhradit Dodavateli Smluvní cenu nebo jinou takovou cenu, která by mohla být splatná v souladu s ustanoveními této Smlouvy a v termínech a způsobem stanoveným touto Smlouvou, jako odměnu za zodpovědnost za projekt, provedení a dokončení díla a odstranění souvisejících závad.

4. Smluvní Cena

4.1 Smluvní cena byla stanovena dle Specifikace v bodě 1.1.5 a je odsouhlasena a splatná [REDAKCE]. Smluvní cena činí [REDAKCE] bez DPH, což představuje Smluvní cenu v souladu se zákony ČR. Tato cena je podrobně rozepsána ve výkazu výměr, který je nedílnou součástí této smlouvy jako příloha číslo 5. Dále bylo dohodnuto, že smluvní cena je maximální částka garantovaná dodavatelem a aby se předešlo pochybnostem, pokud výdaje dodavatele překročí částku [REDAKCE], pak Dodavatel sám zodpovídá za pokrytí takových dodatečných nákladů.

4.2 Mimoto (a pro předejití tomuto v případě jakékoliv nesrovnalosti), další mechanismy týkající se úpravy smluvní ceny jsou uvedeny níže v této smlouvě tak, jak se smluvní strany dohodly:

4.2.1 Dodavatel se zavazuje provádět Dílo otevřeně – princip otevřené knihy.

4.2.2 Hodnota dodávky bude přepočtena až do maximální částky uvedené v článku 4.1, na základě sub-dodavatelských netto úhrad obhájených dodavatelem na základě subdodavatelských smluv uzavřených po výběrových řízeních na subdodávku jednotlivých částí díla. Dodavatel by měl zcela zpřístupnit veškeré informace, jak tendrové tak smluvní, vydané i obdržené dodavatelem během výběrového a zprostředkovacího řízení, které zorganizuje. Navíc k hodnotě subdodavatelských netto cen obdrží dodavatel manažerskou odměnu vypočtenou jako [REDAKCE] hodnoty subdodavatelských cen. Manažerská Odměna se vztahuje na, ale není tím limitována, organizaci stavby, stavebního personálu, podporu společného řízení, zařízení staveniště, pojištění, garanci projektu, riziko a zisk. Aby se předešlo pochybnostem, smluvní cena zahrnuje [REDAKCE] uvedených v tomto článku.

4.2.3 Na základě článku 4.2.2, zajistí dodavatel pro veškeré části dodávky 3 srovnatelné tendry, které předloží Objednateli ke kontrole. Dodavatel je také povinen zahrnout do svých seznamů účastníků tendrů veškeré subdodavatele nebo dodavatele vybrané v dobré víře Objednatelem. Objednatel si vyhrazuje právo zúčastnit se všech fází projednávání během výběrového řízení a Dodavatel je povinen pozvat Objednatele na veškerá taková jednání prostřednictvím upozornění alespoň 48 hodin předem.

- 4.3 Smluvní cena nezahrnuje "Celkové dokončení díla". Smluvní strany se dohodly, že jakmile bude projektová dokumentace dokončena, budou zahájena jednání týkající se možného zahrnutí této části díla do smlouvy.
- 4.4 Dodavatel po podpisu smlouvy neprodleně uzavře subdodavatelskou smlouvu s [REDAKCE] [REDAKCE] pro vypracování Realizační dokumentace a výkresů skutečného stavu. Cena této dodávky je součástí smluvní ceny.
- 4.5 Úprava Hodnoty
- 4.5.1 Smluvní strany se shodly, že je jejich cílem snížit smluvní ceny prostřednictvím kombinace včasného výběrového řízení, intenzivních jednání a změn ke stávající specifikace. V případě že taková snížení vyvolaná dodavatelem sníží smluvní cenu uvedenou v článku 4.1, pak budou taková snížení rozdělena rovnoměrně mezi Objednatele a Dodavatele. Aby se předešlo pochybnostem, pokud by bylo dosaženo jakýchkoliv změn z iniciativy Objednatele nebo jeho zástupců, pak jde takové snížení nebo zvýšení nákladů ve prospěch nebo na vrub Objednatele.
- 4.6 Na základě nabídek na subdodávku předaných Dodavateli v období od [REDAKCE] [REDAKCE], a jako zahájení řízení popsaného v článku 4.2, Objednatel
- 4.6.1 přijímá nabídku společnosti [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] v subdodavatelské ceně [REDAKCE] (bez DPH) na provedení pilot a hlav pilotů.
- 4.6.2 přijímá nabídku společnosti [REDAKCE] na provedení základů a konstrukce ze dne [REDAKCE] v kombinovaném součtu [REDAKCE] (bez DPH).
- 4.7 Podle článku 4.6, výrobní dokumentace pro tyto prvky bude přímo vyhotovena subdodavatelem a podléhá schválení Objednatele před zahájením stavebních prací nebo výroby prefabrikátů mimo staveniště.

ČÁST B)

Dále se Objednatel a Dodavatel dohodli následovně:

1. POJMY A VÝKLAD

V této Smlouvě (tak jak je uvedeno níže) budou mít slova a výrazy uvedený význam:

1.1. Dokumenty

- 1.1.1. "Stavební povolení" znamená dokumentaci ke stavebnímu povolení k Dílu a veškeré přílohy k tomuto, jejíž kopie jsou nebo budou přiloženy po obdržení v Příloze č. 1 a tento výraz bude také znamenat veškerá další stavební povolení udělená v souvislosti s Projektem během Smluvního období.

8.5.1 Neschopnost Dodavatele dokončit Dílo ve Lhůtě pro Dokončení

V případě neschopnosti Dodavatele dokončit Dílo z důvodů porušení povinností v souladu s touto Smlouvou ve Lhůtě pro Dokončení, uhradí Dodavatel Objednateli smluvní pokutu ve výši [ ] Smluvní Ceny za každý kalendářní den zpoždění, ale maximálně do částky [ ] Smluvní Ceny bez DPH celkem. Objednatel může nezaujatě vůči jakékoliv jiné metodě odškodnění odečíst pokutu z jakýchkoliv splatných částek nebo jí dát k úhradě Dodavateli.

Úhrada smluvních pokut nezabrání Objednateli vznést nárok na přímou škodu převyšující smluvní pokuty.

Během prvních 10 dnů následujících datum dokončení, nebudou účtovány žádné pokuty za pozdní dokončení.

8.5.2 Neschopnost Dodavatele odstranit vadnou práci v souladu s článkem 12.1. b

V případě neschopnosti Dodavatele odstranit vadné Dílo v souladu s postupem stanoveným v článku 12.1. b, je Dodavatel povinen uhradit Objednateli částku [ ] za každý kalendářní den zpoždění a každou vadu.

8.5.3 Neschopnost Dodavatele dodržet Klíčová Data

V případě neschopnosti Dodavatele dodržet Klíčová Data týkající se buď celku nebo jeho části, zaplatí Dodavatel Objednateli smluvní pokutu [ ] za každý kalendářní den zpoždění a každé nedodržené Klíčové Datum. Pokud Dodavatel dodrží Datum Dokončení, upustí Objednatel od těchto pokut za Klíčová Data a vrátí je zpět, pokud již byly Dodavatelem uhrazeny.

8.5.4 Nezaplacení dílčího daňového dokladu nebo konečné faktury ze strany Objednatele

Pokud Objednatel nezaplatí v dohodnuté lhůtě splatnosti dílčí daňový doklad nebo konečnou fakturu, má Dodavatel právo účtovat smluvní pokutu ve výši [ ] z dlužné částky bez DPH za každý den zpoždění.

8.6. Přerušování Díla

Objednatel může dát Dodavateli kdykoliv pokyn k pozastavení prací na části nebo na celém Díle. Po dobu přerušování Dodavatel ochrání, uloží a zajistí takovou část Díla proti jakémukoliv chýtrání, ztrátě nebo poškození a neodvolá či neodstraní bez předchozího souhlasu Objednatele ze Staveniště žádné pracovníky nebo Instalace a Materiály.

8.7. Důsledek Přerušování

Pokud je Dodavateli způsobeno zpoždění a/nebo mu vzniknou přímé náklady jako důsledek pokynu od Objednatele podle Článku 8.6. a při obnovování Díla, uvědomí o tom Objednatele. Po obdržení takového oznámení se Objednatel

s Dodavatelem dohodnou a určí rozsah příslušného prodloužení Lhůty pro Dokončení a jakýchkoliv částek přiměřených nákladů, o které bude navýšena Smluvní Cena, za předpokladu, že Dodavatel nebude mít nárok na takové prodloužení či na úhradu přímo vzniklých nákladů jak je uvedeno výše, pokud je přerušeno následkem situace, kterou lze přičíst Dodavateli nebo jinému Subdodavateli.

Dodavatel nebude mít nárok na prodloužení lhůty nebo úhradu nákladů vzniklých při nápravě jakéhokoliv zehátrání, poškození nebo ztráty způsobené vadným provedením nebo vadnými materiály, nebo neschopností Dodavatele přijmout opatření uvedená v Článku 8.6.

Závazky a povinnosti Dodavatele podle této Smlouvy nebudou žádným přerušením Díla ovlivněny, ledaže by bylo Dílo celkově pozastaveno na více než 180 dní, přičemž je pak Dodavatel oprávněn odstoupit od této Smlouvy.

8.8. Úhrada Instalací a Materiálů v Případě Přerušení.

Dodavatel bude mít nárok na úhrady vyrobených Instalací a/nebo Materiálů, které nebyly dodány na Stavenišť, pokud byla dodávka Instalací a/nebo Materiálů přerušena v souladu s Článkem 8.6. na dobu delší než 35 dní. Toto oprávnění se vztahuje na úhradu hodnoty takových Instalací a/nebo Materiálů k datu přerušeni a podléhá následujícímu:

- (a) Dodavatel označil Instalace a/nebo Materiály jako majetek Objednatele v souladu s pokyny Objednatele, a
- (b) Přerušeni není způsobeno událostí, kterou lze přičíst Dodavateli.

Objednatel pak převzme zodpovědnost za ochranu, uskladnění a bezpečnost a pojištění takové Instalace a/nebo Materiálů pokud to požaduje Dodavatel; riziko ztráty nebo poškození pozastavených prací pak přechází na Objednatele.

9. TESTY PŘI DOKONČENÍ

9.1. Povinnosti Dodavatele

Dodavatel provede Testy při Dokončení v souladu s tímto článkem a článkem 7.4., poté co dodal dokumentaci v souladu s Články 5.5. a 5.6. Dodavatel předá Zástupci Objednatele patnáctidenní (15) vyrozumění o datu, po kterém bude Dodavatel připraven provést Testy při Dokončení. Pokud není dohodnuto jinak, tyto Testy budou provedeny do deseti (10) dnů po tomto datu, k takovému datu nebo datům, která určí Zástupce Objednatele. 30 dnů před provedením testů uvědomí Dodavatel Objednatele o rozsahu a oblasti takových testů.

10. PŘEVZETÍ OBJEDNATELEM

10.1. Potvrzení o Převzetí

Dílo bude převzato Objednatелеm pokud:

- (a) Bylo dokončeno v souladu se Smlouvou a prošlo Testy při Dokončení; a
- (b) Dílo je připraveno k zamýšlenému užívání včetně přípojek k veřejným sítím, které tvoří část Díla; a
- (c) ; Bylo vydáno Kolaudační Rozhodnutí; obě Smluvní strany jsou si vědomy toho, že provedení podle tendrové dokumentace nelze zkolaudovat;
- (d) Bylo vydáno Potvrzení o Převzetí Díla, nebo je takové považováno za vydané v souladu s tímto Článkem.

Pokud Dílo je nebo může být rozděleno na Úseky, Dodavatel bude oprávněn požadovat Potvrzení o Převzetí každého Úseku.

Dodavatel může písemně požádat Objednatele o Potvrzení o Převzetí ne dříve než 7 dní před tím, než bude Dílo nebo jeho Úsek (pokud by byl) podle názoru Dodavatele dokončeno a připraveno k převzetí. Objednatel do 15 dnů od obdržení žádosti Dodavatele:

- (i) vydá pro Dodavatele Potvrzení o Převzetí za předpokladu, že bylo vydáno Kolaudační Rozhodnutí a že Dodavatel podepsal Seznam Vad a Nedodělků (jak je specifikováno níže), s uvedením data ke kterému bylo Dílo nebo jeho Úsek dokončen v souladu se Smlouvou (vyjma drobných nedokončených prací které neovlivňují užívání Díla nebo jeho Úseku pro zamýšlené účely ("Seznam Vad a Nedodělků")) včetně provedení Testů při Dokončení; vyjma těch, jejichž zpoždění nelze přičíst Dodavateli a které budou také uvedeny na Seznamu Vad a Nedodělků, nebo
- (ii) Zamítne formou písemného oznámení žádost s udáním svých důvodů a specifikací práce, kterou požaduje od Dodavatele provést, tak aby mohlo být vydáno Potvrzení o Převzetí; Dodavatel pak tuto práci dokončí před odesláním další žádosti podle tohoto Článku.

Pokud by Objednatel nebyl schopen jednat v souladu s ustanoveními buď (i) nebo (ii) uvedenými výše ve stanovené lhůtě 15 dnů a pokud jsou Dílo nebo Úsek provedeny v souladu se Smlouvou, bude Potvrzení o Převzetí považováno za vydané k poslednímu dni této lhůty.

Vydání Potvrzení o Převzetí pro Dílo nebo Úsek (pokud by byl) nezprošťuje Dodavatele jeho povinností provést veškeré práce při vylepšení, rekonstrukci a nápravě vad nebo škod tak jak je požadováno touto Smlouvou stejně tak jako práce, které mohou být požadovány příslušnými orgány jako podmínka vydání Kolaudačního Rozhodnutí a které má podle této Smlouvy provést Dodavatel na své náklady.

Dodavatel dodá Objednateli alespoň 14 před datem vydání Potvrzení o Převzetí veškerou dokumentaci podle této Smlouvy a českých zákonů, nutnou pro získání

Kolaudačního Rozhodnutí a veškerých ostatních povolení, potvrzení, schvalovacích certifikátů, protokolů průzkumu, testů, měření a dokumentace po splnění.

10.2. Užívání Objednatelům

Objednatel nebude užívat (což zde znamená povolení členům veřejnosti vstupovat do Projektu před poskytnutím jakéhokoliv předběžného povolení pouze pro užívání Projektu a slovu "užívat" nebude připsován žádný jiný význam nebo výklad) žádnou část Díla, dokud nevydá Potvrzení o Převzetí pro takovou část Díla, a aby se předešlo pochybnostem, provádění Interiérových prací nebude považováno za užívání kterékoliv části Díla podle tohoto Článku. Před předáním budovy nebo její části pro provádění interiérových prací nebo prací jiného Přímého Dodavatele Objednatel, sepsí Smluvní strany spolu s Přímým Dodavatelem Zápis o předání staveniště, ve kterém bude konstatován současný stav stavebních konstrukcí. Objednatel ve Smlouvě o dílo s Přímým Dodavatelem zaváže Přímého Dodavatele k úhradě případných škod na stavebních konstrukcích ve prospěch Dodavatele. Pokud bylo Potvrzení o Převzetí pro jakoukoliv část Díla vydáno (jinou než je Úsek), pak bude smluvní pokuta za zpoždění při dokončování zbytku Díla (a jeho Úseku, který je jeho součástí) za jakékoli období zpoždění po datu stanoveném v takovém Potvrzení o Převzetí snížena o podíl, jehož takto udaná hodnota odpovídá hodnotě Díla nebo Úseku (pokud by byl); tyto hodnoty stanoví Objednatel. Ustanovení tohoto Článku se vztahují pouze na sazbu smluvních pokut podle Článku 8.5. a nemají vliv na výši takových škod.

Poté, co Objednatel vydal Potvrzení o Převzetí části Díla, dostane Dodavatel co nejdříve příležitost přijmout taková opatření, která jsou nutná pro provedení veškerých nedokončených prací nebo Testů při Dokončení a Dodavatel před vypršením Smluvního Období provede výše uvedené, jakmile to bude proveditelné.

Bez ohledu na výše uvedené, bude mít Objednatel a Zástupce Objednatel neustále přístup k Dílu za účelem návštěv nebo kontrol. Pokud to bude možné, bude Dodavatele o takových návštěvách předem informovat.

11. TESTY PO DOKONČENÍ

11.1. Povinnosti Objednatel

Objednatel bude mít právo požadovat od Dodavatele opakované provedení Testů po Dokončení na jeho náklady, týkající se:

- (a) Některé části Díla, která je nefunkční; a
- (b) Pokud to je požadováno výrobcí Instalace a Zařízení pro zajištění toho, aby záruka výrobce byla plně platná a účinná. Toto ustanovení se netýká servisních úkonů.

V případě, že jsou Testy po Dokončení požadovány podle bodů (a) a (b) výše, postup stanovený pod pojmem "Povinnosti Dodavatele" v Článku 9.1. bude dodržen v maximálním rozsahu.

17.5 Omezení Finančních Závazků

Celkové finanční závazky a pároky Dodavatele vůči Objednateli podle této Smlouvy nepřekročí částku Smluvní Ceny za dílo dle článku 1.5 části B), pokud je nevyvolá Objednatel svými změnami. Kromě toho tento podčlánek neomezuje závazky Dodavatele:

Podle jakýchkoliv ustanovení Smlouvy, která výslovně ukládají větší odpovědnost,

(a) v případech podvodu, vědomého pochybení nebo ilegálních nebo nezákonných činů, nebo

(b) v případech činů nebo opomenutí Dodavatele, která jsou v rozporu s nezákladnějšími pravidly opatrnosti, která by svědomitý Dodavatel za podobných okolností dodržoval.

18. POJIŠTĚNÍ

Dodavatel na vlastní náklady sjedná sdruženou pojistnou smlouvu na období do doby Převzetí, jejíž kopie je přiložena v Dodatku č. 3, a pojištění odpovědnosti za škodu, které je považováno za nezbytné ve smyslu povinností Dodavatele podle této Smlouvy. Pojistné smlouvy budou znít na jméno Dodavatele. Rozsah pojistných smluv a totožnost pojistitele odsouhlasí Objednatel. Dodavatel potvrzuje, že se obeznámil s ustanoveními sdruženého pojištění a v každém ohledu bude jednat v souladu s nimi. Dodavatel přijme a na vlastní náklady bude udržovat během Smluvního Období takové ostatní pojistné smlouvy, které budou vyhovující pro plnění závazků Dodavatele podle této Smlouvy a všech rizik z toho vyplývajících. Takové pojištění bude znít na jméno Dodavatele a kopie takových pojistek obdrží Objednatel do 14 dnů od data této Smlouvy. Dodavatel bude jednat v souladu s požadavky všech pojistitelů. Dodavatel nevykoná nic, co by učinilo jakoukoliv pojistnou smlouvu neplatnou nebo čím by byla odepřena celá pojistná částka nebo její část.

Nic v tomto Článku nesnižuje závazky nebo povinnosti Dodavatele, podle podmínek Smlouvy nebo jinak. Jakékoliv nepojištěné nebo nenahrazené částky od pojistitelů uhradí Dodavatel.

Objednatel zajistí, aby se Nájemci nebo jeho nebo jejich Přími dodavatelé pojistili proti škodám, které mohou způsobit na Díle.

19. VYŠŠÍ MOC

19.1. Definice Vyšší Moci

V tomto článku znamená "vyšší moc" událost, která není v moci Objednatele ani Dodavatele, která smluvní straně znemožní plnění nebo způsobí že je nezákonné, a to včetně a omezená na následující:

- (a) Boží čin;
- (b) válka, válečný stav (ať je válka vyhlášena nebo ne), invaze, čin cizího nepřítelů,
- (c) povstání, revoluce, vzpoura nebo vojenská nebo uchvatitelská vláda, nebo občanská válka,
- (d) ionizující záření nebo radioaktivní kontaminace jakýmkoliv jaderným palivem, nebo z jaderného odpadu ze spalování jaderného paliva, radioaktivní toxické výbušniny nebo nebezpečné součásti jakéhokoliv výbušného jaderného zařízení nebo jaderné komponenty takového zařízení,
- (e) přírodní katastrofy nebo jiné působení přírodních sil;
- (f) teroristický útok
- (g) nález zkamenělin, mincí, hodnotných nebo starožitných výrobků, atd.

Za předpokladu že je dohodnuto, že bez újmy na právech Dodavatele podle ostatních ustanovení této Smlouvy, vzhledem k takovým podmínkám nebude v žádném případě následující považováno za událost "vyšší moci" za účelem této Smlouvy:

- (i) Povětrnostní podmínky jakéhokoliv druhu, vyjma nepříznivých povětrnostních podmínek popsanych v Článku 8.3.;
- (ii) Události, které byly nebo mohly přiměřeně být součástí záměru Objednatele nebo Dodavatele při zahájení Díla;
- (iii) jakékoliv úpravy stávajících zákonů, technických norem vztahujících se k této Smlouvě;
- (iv) jakékoliv nové zákony, technické normy vztahující se k této Smlouvě;
- (v) jakákoliv rozhodnutí nebo neprovedené rozhodnutí jakéhokoliv orgánu.

19.2 Účinek Události Vyšší Moci

Ani Objednatel ani Dodavatel nebudou v prodlení nebo porušovat smlouvu v rozsahu povinností, jejichž plnění je znemožněno zásahem vyšší moci, ke kterému dojde po datu, ke kterému bylo Dílo zahájeno.

19.3 Zodpovědnost Dodavatele

Pokud dojde k události považované Dodavatelem za způsobenou vyšší mocí, která může ovlivnit plnění jeho povinností, neprodleně o tom uvědomí Objednatele a bude se snažit nadále o plnění svých závazků pokud to bude přiměřeně možné. Dodavatel

Pokud jsou podle zákona Smlouvy Objednatel a Dodavatel osvobozeni od dalšího plnění, částka splatná Objednatelům Dodavatelů bude stejná jako kdyby byla uhrazena podle Článku 19.6., pokud byla Smlouva ukončena podle tohoto Článku.

20. REKLAMACE, SPORY A ARBITRÁŽ

20.1. Přátelské Urovnání

Pokud mezi smluvními stranami vznikne spor týkající se Smlouvy nebo vyplývající ze Smlouvy nebo provádění Dřla, smluvní strany se pokusí urovnat takový spor přátelskou cestou před zahájením rozhodčího řízení. Za předpokladu, že se smluvní strany nedohodly jinak, řízení může být zahájeno třicátý šestý den nebo po tomto dni od data, kdy ke sporu došlo, i když nebyl učiněn žádný pokus o přátelské urovnání.

20.2 Rozhodčí řízení

Veškeré spory, jejichž přátelské urovnání nebylo úspěšné budou s konečnou platností urovnány rozhodčím soudem při České Obchodní Komoře v souladu s Arbitrážními předpisy [REDAKCE], které jsou v současné době v platnosti (" Pravidla [REDAKCE]"). Oznámení o arbitráži bude doručeno v souladu s Článkem 3 Pravidel [REDAKCE] a počet rozhodců bude tři, a budou jmenováni v souladu s Pravidly [REDAKCE]. Ustanovujícím orgánem pro účely Pravidel [REDAKCE] bude Londýnský Mezinárodní Arbitrážní soud ("LCIA"). Rozhodčí řízení bude probíhat v Praze a jazykem rozhodčího řízení bude angličtina se simultánním českým překladem.

Kterákoliv ze stran si přeje vyvolat rozhodčí řízení předá druhé straně oznámení o arbitráži v souladu s Článkem 3 Pravidel [REDAKCE] a je třeba aby každá strana jmenovala jedno rozhodce přičemž tyto dva rozhodci společně jmenují předsedajícího soudce. V souladu s Článkem 15 Pravidel [REDAKCE], může arbitrážní tribunál (podle pravidel [REDAKCE]) vést rozhodčí řízení takovým způsobem, který považuje za příslušný.

Každý rozhodčí výrok vyneseny v souladu s tímto Článkem bude v písemné formě a bude pro smluvní strany konečný a závazný, přičemž vylučuje veškerá a jakákoliv práva na odvolání vůči všem a jakýmkoliv výrokům natolik, nakolik mohou být platně provedena a vymahatelná u kteréhokoliv soudu s kompetentní pravomocí. Konečný výrok bude vyneseny do šesti měsíců od jmenování rozhodčího soudu, ale pokud je to proveditelné, bude vyneseny co nejdříve.

Každá strana zde neodvolatelně svoluje k výkonu soudní pravomoci soudem s jakoukoliv soudní pravomocí, kde má prostředky pro účely vymáhání jakéhokoliv soudního výroku vyneseny v souladu s tímto Článkem 19.2. a potvrzuje, že jakýkoliv výrok učiněný v souladu s tímto Článkem 19.2. se bude řídit Evropskou Úmlouvou o Uznání a Posazení Zahraničních Rozhodčích Výroků 1958.

21. RŮZNÉ

Příloha 5 – S3 (text originálu)

the other Party hereto by fax to the fax numbers referenced above and have to be entered in the construction accounting record (Site Diary stavební deník).
(a copy of the Contractor's Certificate of Incorporation is attached as Annex 1 hereto)

1. I INITIAL INFORMATION:

1. Definition of the contractual documents:

a) Design documentation for construction of the building, drawn up by the [REDACTED]
[REDACTED] - Final documentation (Realizační dokumentace (RD) A.č.:
[REDACTED] divided as follows:

- SO 001 Area preparation
- SO 002 High rack storage
- SO 003 Landscaping
- SO 004 Tank and machine room – Self Extinguishing equipment
- IO 001 Hot water service line
- IO 002 Rain water sewage
- IO 003 Waste water sewage
- IO 004 Drinking and fire water distribution
- IO 005 Low voltage power service line
- IO 006 Communication service line
- IO 007 Compressed air service line
- IO 008 Internal roads and compacted areas
- IO 009 External lighting
- IO 010 Existing utilities relocation
- IO 011 Pipeline bridge
- IO 012 Existing railway next to [REDACTED] shortening
- PS 001 [REDACTED] - investors supply
- PS 002 Heat exchanger
- PS 003 Self extinguishing equipment
- PS 004 Operational power distribution
- PS 005 Heating ventilation
- PS 006 Automatic fire detection equipment
- PS 007 Security detection system
- PS 008 Measuring and regulation
- PS 009 Automatic exhausting equipment

Upon the signing of this Contract for Work (hereinafter "SOD"), the Employer shall provide the Contractor with this documentation in 4 hard copies.

- b) Building permit ref. no.: [REDACTED] issued by the Building Department, Municipal Authority in Odry.
2. Architect's Supervision was entrusted to. [REDACTED]

The Architect's Supervision activities (hereinafter "AD" or "the Architect's Supervision") are itemised in [REDACTED] to the [REDACTED] rate list. The Contractor is obliged to allow and enable the performance of the Architect's Supervision to a full extent.

3. Performance of the Resident Inspector duties is entrusted to the Company [REDACTED]. The Resident Inspector activities (hereinafter "TDI") are itemised in Annex to the [REDACTED] rate list. The Contractor is obliged to allow and enable the performance of TDI to a full extent.
4. The Employer also entrusted the Contractor with obtaining the certificate of practical completion (kolaudační souhlas).

- 4.5. The Contractor shall submit the original of the site diary to the Employer upon the acceptance of the Work by the Employer, and/or upon the Employer's invitation if the Employer accepts the Work with defects.

7. VII INSPECTION OF THE WORK EXECUTION AND QUALITY

1. The Contractor is obliged in the course of the Work execution to adopt all necessary measures to prevent any defects of the Work, including the inspection of the design, production and workshop documents, materials supplied, semi-finished products and their certificates, inspection of technological procedures, as well as all the Contractor's work activities.
2. If the Employer detects that the Work are not being executed in compliance with this Contract, he shall be entitled to request the Contractor to remedy such failure in the period determined by the former. If the Employer detects that the Contractor executes the Work using items the properties of which do not comply with this Contract, the Contractor shall be obliged (unless otherwise instructed by the Employer) to remove such items from the site. If such materials and items have already been incorporated in the real estates and properties, the Contractor shall be obliged within the period determined by Employer to replace such items at his own expense with new ones that would comply with requirements set out by the legal provisions and this Contract. If the Contractor fails to do so, the removal will be carried by the Employer or by any person authorised by the Employer, provided that the Contractor is obliged to reimburse the Employer for any expenses incurred by the latter in relation to such removal.
3. The Employer shall be entitled to continuously perform random inspections of the work executed by the Contractor and inspect all the works that are being covered. By either performing or not performing these inspections the Employer does not assume the Contractor's responsibility and/or liability for the Work performed hereunder.
4. Continuous inspections, spot tests:
  - 4.1. TDI staff members are allowed during the working hours of the Contractor to access the site and all job sites of the same, where the materials to be incorporated in the Work are produced, processed or otherwise prepared, and the Contractor is obliged to arrange for this access. TDI is entitled to inspect and test the materials and equipment supplied as per this Contract.
  - 4.2. The Contractor summons TDI for the participation in tests by means of entry in the site diary at least three calendar days in advance. If TDI or his authorised representative fails to appear on the stipulated date, the Contractor, unless otherwise instructed by TDI, shall be entitled to perform the test; these tests will be of the same validity as if being performed in the presence of TDI. The Contractor is obliged to submit to TDI the verified results of the tests as soon as he receives them.
  - 4.3. TDI is also entitled to give the following instructions that will be documented in writing (by fax and/or by means of written entry in the site diary):
    - a) Removal of any materials and equipment which are in conflict with the terms and conditions hereunder or where the Contractor has been proved to violate technological discipline/state of the art,
    - b) Replacement of these materials and equipment with perfect or appropriate ones,
    - c) Removal and new execution of works, if materials, equipment or specialised trades are not in compliance with this Contract.

provisions hereof must be numbered in an ascending order (starting with 1), signed by the authorized representatives of both parties hereto and annexed to the contract.

5. All disputes arising out of this contract including disputes about legitimate conclusion of this Contract or related to its violation, termination or nullity shall be finally settled under the Rules of Arbitration and Conciliation of the International Arbitral Centre of the Austrian Federal Economic Chamber in Vienna (Vienna Rules) by one or more arbitrators appointed in accordance with these Rules. The number of arbitrators shall be three. The substantive law of Czech Republic, excluding the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG), shall be applicable. The language to be used in the arbitral proceedings shall be English. Alternatively, Employer shall at its option be entitled to institute legal proceedings against Contractor before a court having jurisdiction at the Contractors place of business.
6. The parties hereto have agreed that the Contractor is not entitled to assign his rights and obligations hereunder to any third party without the prior written approval.
7. If individual provisions should prove to be inoperative they have to be replaced by regulations as similar as possible from the economical point of view. The validity of the remaining contractual provisions shall not be effected thereby.
8. The following annexes form an integral part of this Contract:
  - Annex No. 1 - Copy of the Contractor's Certificate of Incorporation
  - Annex No. 2 - Time schedule
  - Annex No. 3 - Contractor's itemised budget
  - Annex No. 4 - Quality standard of the Work (tender)
  - Annex No. 5 - Architect's Supervision activities (Annex to [redacted] rate list)
  - Annex No. 6 - List of other contractors on site
  - Annex No. 7 - Building permit ref. no. [redacted]
  - Annex No. 8 - Geological Survey
  - Annex No. 9 - Technical equipment subject to warranty period of 36 month
  - Annex No. 10 - Slddeletter
9. The parties hereto declare that this Contract is an expression of their free and true will. In witness whereof their authorised representatives append their signatures hereinbelow.

Date

[redacted signature]

Date

[redacted signature]

[Handwritten signature]

Příloha 6 – S3 (český překlad)

1. I POČÁTEČNÍ INFORMACE:

1. Definice smluvních dokumentů:

a) Výkresová dokumentace na konstrukci budovy, vypracovaná ..., Smluvní práce
..., Realizační dokumentace (RD) ... rozdělena

následovně:

- SO 001 Příprava území
- SO 002 Vysokoregálový sklad
- SO 003 Sadové úpravy
- SO 004 Strojovna – SHZ
- IO 001 Přípojka teplé vody
- IO 002 Dešťová kanalizace
- IO 003 Splašková kanalizace
- IO 004 Rozvod pitné a požární vody
- IO 005 Přípojka NN
- IO 006 Datové přípojky
- IO 007 Přípojka stlačeného vzduchu
- IO 008 Vnitřní komunikace a zpevněné plochy
- IO 009 Venkovní osvětlení
- IO 010 Stávající přeložky inženýrských sítí
- IO 011 Potrubní most
- IO 012 Zkrácení stávající vlečky u budovy
- PS 001 Skladovací a Dispatching zařízení – dodávka investora
- PS 002 Výměník tepla
- PS 003 SHZ
- PS 004 Operational power distribution
- PS 005 Topení, VZT
- PS 006 EPS
- PS 007 EZS
- PS 008 MaR
- PS 009 Automatic exhausting equipment

Při podpisu této Smlouvy o dílo (dále SOD) předá Objednatel Zhotoviteli tuto dokumentaci ve 4 vyhotoveních.

b) Stavební povolení č. ... vydané Stavebním odborem, Obecního úřadu

2. Architect's Supervision byl svěřen firmě

Činnost the Architect's Supervision (dále "AD" nebo "the Architect's Supervision") je v položkách uvedena v příloze k ceníku ... Zhotovitel je povinen umožnit a dovolit provádění činnosti AD v plném rozsahu.

3. Provádění funkce Technického dozoru investora je svěřeno společnosti ... Činnost Technického dozoru investora (dále jen "TDI") je rozepsána v příloze ceníku ... Zhotovitel je povinen umožnit výkon činnosti TDI v plném rozsahu.

4. Zadavatel rovněž pověřil Zhotovitel, aby obstaral kolaudační souhlas.

5. Kromě Zhotovitele je stavba prováděna pro Zadavatele ještě dalšími zhotoviteli.

6. Zhotovitel potvrzuje, že si se Zadavatelem vyjasnil veškeré technické a další podmínky

perforované listy pro dva různé protokoly. Listy pro protokoly budou očíslovány stejně jako originální list. První protokol bude pro TDI. Druhý protokol denních zápisů uloží Zhotovitel zvlášť od originálu tak, aby v případě ztráty nebo zničení, tento byl dostupný.

- b) Denní záznamy ve stavebním deníku budou prováděny čitelně a podepsány hlavním stavbyvedoucím nebo jeho zástupcem během dne, kdy provedení, kterého se zápis týká, bylo skutečně provedeno (práce vykonány) nebo kdy se okolnosti popsané v zápisu staly. V denních záznamech by neměl být žádný volný prostor.
- c) Stavební deník by měl ukazovat, které dokumenty jsou v jedné kopii dostupné přímo v kanceláři hlavního stavbyvedoucího na stavbě.

4.5. Zhotovitel předá originální stavební deník Zadavateli při převzetí díla Zhotovitelem a/nebo při invidation jestliže Zadavatel přijal dílo s vadami.

7. VII KONTROLA PROVEDENÉ PRÁCE A KVALITY

1. Zhotovitel je povinen během provádění práce přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zabránil vadám na Díle, včetně kontrol projektu, výrobních a dílenských výkresů, dodaných materiálů, rozpracovaných produktů a jejich certifikátů, kontrolu technologických procesů a všechny pracovní aktivity Zhotovitele.
2. Jestliže Zadavatel zjistí, že práce nejsou vykonávány v souladu s touto Smlouvou, je oprávněn požadovat po Zhotoviteli nápravu takového selhání v čase jím určeném. Jestliže Zadavatel zjistí, že Zhotovitel provedl práce s použitím jiných položek, jejichž vlastností nejsou v souladu se Smlouvou, Zhotovitel je povinen (pokud není Zadavatelem řečeno jinak) odstranit takovéto položky ze stavby. Jestliže tyto materiály a položky byly již začleněny do nemovitosti a majetku, Zhotovitel je povinen do doby určené Zadavatelem vyměnit tyto položky na vlastní náklady novými, které budou vyhovovat požadavkům právních předpisů a této Smlouvy. Jestliže Zhotovitel toto neudělá, odstranění provede Zadavatel nebo jakákoliv osoba jím určená za předpokladu, že je Zhotovitel povinen zaplatit Zadavateli náhradu nákladů způsobených ve spojení s tímto odstraněním.
3. Zadavatel je oprávněn provádět náhodné kontroly probíhajících prací Zhotovitele a kontroly prací již provedených. Ať už jsou tyto kontroly prováděny nebo ne, tak Zadavatel nepřebírá zodpovědnost a / nebo závazky Zhotovitele za provedené práce.
4. Průběžné kontroly, namátkové testy:
  - 4.1. Zaměstnanci TDI mají během pracovní doby Zhotovitele povolen přístup na staveniště a všechna příslušná místa, kde se vyrábějí, skladují nebo jinak se nakládá s materiály pro provedení prací, a Zhotovitel je povinen jim tento přístup zajistit. TDI je oprávněn kontrolovat a testovat materiály a vybavení dodávané podle této Smlouvy.
  - 4.2. Zhotovitel svolá TDI kvůli účasti na testech prostřednictvím zápisu ve stavebním deníku aspoň tři kalendářní dny předem. Jestliže se TDI nebo oprávněný zástupce nezúčastní ve sjednaný den, Zhotovitel, pokud není instruován TDI jinak, je oprávněn provést testy: tyto testy budou mít stejnou platnost jako by byly provedeny za přítomnosti TDI. Zhotovitel je povinen předat TDI ověřené výsledky testů okamžitě jakmile je obdrží.
  - 4.3. TDI je rovněž oprávněn vydávat následující pokyny, které budou zaznamenány písemně (faxem a/nebo prostřednictvím písemného záznamu ve stavebním deníku):
    - a) odstranění jakéhokoliv materiálu nebo vybavení, které není v souladu

touto Smlouvou, se budou řídit patřičnými ustanoveními Obchodního zákoníku.

3. Tato Smlouva je vystavena ve dvou vyhotoveních, každé vyhotovení bude podepsáno oprávněnými zástupci a předáno stranám; každá strana každého vyhotovení bude parafována zástupci smluvních stran.
4. Každá úprava nebo změna této Smlouvy nebo příloh musí být vyhotovena písemně a podepsána oprávněnými zástupci obou stran. This holds also true for a relinquishment of the requirement of written form. Všechny dokumenty upravující, rozšiřující nebo doplňující ustanovení této smlouvy musí být očíslovány vzestupným způsobem (začíná se od 1), podepsány oprávněnými zástupci obou stran a přiloženy k této Smlouvě.
5. Všechny spory vyplývající z této smlouvy včetně sporů o legálního ukončení nebo spory týkající se porušení, ukončení nebo neplatnosti budou definitivně upraveny podle arbitrážních a smířčích pravidel Mezinárodního arbitrážního centra Rakouské spolkové hospodářské komory ve Vídni (Viedeňská pravidla) jedním nebo více arbitrážními rozhodčími ustanovenými podle těchto pravidel. The substantive law of Czech Republic, excluding the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG), shall be applicable. Jazykem arbitrážního řízení bude angličtina. Eventuelně může zadavatel jako možnost být oprávněn ustanovit soudní řízení proti Zhotoviteli před soudem mající působnost v místě sídla Zhotovitele.
6. Strany se zde dále dohodly, že Zhotovitel není oprávněn postoupit práva a povinnosti plynoucí z této smlouvy žádné třetí straně bez předchozího písemného odsouhlasení.
7. Jestliže se jednotlivá ustanovení ukáží být neúčinná, budou nahrazena podobnými nařizenými z hlediska ekonomického. Platnost zbývajících smluvních nařizení tímto není ovlivněna.
8. Následující přílohy tvoří nedílnou součást Smlouvy:

Příloha č. 1 – Kopie Zhotovitelova výpisu z OR

Příloha č. 2 – časový harmonogram

Příloha č. 3 – položkový rozpočet zhotovitele

Příloha č. 4 – Quality standard prací (tender)

Příloha č. 5 – Cennost AD (příloha [redacted] ceníku)

Příloha č. 6 – seznam dalších zhotovitelů na stavbě

Příloha č. 7 – stavební povolení

Příloha č. 8 – geologický průzkum

Příloha č. 9 – Technické vybavení, na které se vztahuje záruka 36 měsíců

Příloha č. 10 – sideletter?

9. Strany tímto stvrzují, že tato smlouva je vyjádřením jejich svobodné a opravdové vůle. Na důkaz toho připojí oprávnění zástupci své podpisy níže.

[redacted]

Dne _____

Dne _____

[redacted]

_____

Příloha 7 – D1 (text originálu)

AMENDMENT NO. 1 TO THE CONTRACT FOR WORK

This Amendment No. 1 to the Contract for Work executed between [REDACTED] as the Employer and [REDACTED] as the Contractor on [REDACTED] (the "Contract") (the "Amendment") is made on [REDACTED] by and among:

[REDACTED]
With its registered seat at [REDACTED] - [REDACTED] (formerly [REDACTED]),
Company ID [REDACTED],
Registered in the Commercial Register maintained by the Municipal Court of [REDACTED]
Represented by [REDACTED]
(hereinafter referred to as the "Employer")

and

[REDACTED]
With its registered seat at [REDACTED]
Company ID [REDACTED]
Registered in the Commercial Register maintained by District Court in [REDACTED],
Represented by [REDACTED]
(hereinafter referred to as the "Contractor")

(jointly referred to as the „Parties“)

WHEREAS

- (A) On [REDACTED], the Employer and the Contractor executed the Contract for the construction of [REDACTED] on the site situated in [REDACTED] street on land plot then numbered [REDACTED]
- (B) The Parties intend to expressly provide for the extension of the scope of the Works under the Contract and for determination of the final Contract Price, to subject certain Fit-out Works, already executed by the Contractor based on tenant improvement specifications, to the terms and conditions of the Contract and to provide for certain other amendments to the original Contract for Work;
- (C) The Parties intend that no Fit-out Works for any additional tenants within [REDACTED] shall be carried out by the Contractor nor shall fall within the scope of the Contract;

THEREFORE, THE PARTIES AGREE AS FOLLOWS:

I.
SUMMARY OF AGREEMENT OF THE PARTIES

1. The scope of the Works under the Contract shall comprise the works summarized in Annex 2 to this Amendment, including Fit-out works in [REDACTED] already executed by the Contractor in the premises rented by the Employer to the tenants [REDACTED] which shall be considered part of the Works. For clarity's sake, Annex 2 also describes the scope of the works which shall not, based on agreement of both Parties, form part of the Works under the Contract.
2. The final Contract Price under the Contract shall be [REDACTED] (in words: [REDACTED]), VAT exclusive; the open book system for determination of the Contract Price and saving thereon as described in Section 4.2 of the Contract shall for the purposes of this contract be excluded by the agreement of the Parties.
3. The Employer shall arrange that the payments of due receivables to the Contractor of the relevant amounts of the Contract Price shall be made directly by the Employer's bank to the Contractor's account. The Employer's bank shall confirm in writing that, subject to the terms of the relevant loan agreement, the Employer has financing for the price of the works executed by the Contractor under the Contract, as amended, agreed, up to the amount of the final Contract Price and that subject to the terms of such loan agreement and the terms of this Amendment and the Contract, the funds up to the amount of the remaining part of the final Contract Price shall be designated and used solely for payment of the receivables of the Contractor under the Contract, as amended ("Bank Confirmation"); the exact wording of the Bank Confirmation, satisfactory to both Parties and the bank, shall be agreed in good faith as soon as feasible following the signing of this Amendment and the Contractor shall not be obliged to commence the execution of the remaining Works unless and until the issuance of the Bank Confirmation.
4. The Contractor acknowledges that certain works originally intended as part of the Works under the Contract will be carried out by separate contractors employed directly by the Employer. The Contractor shall provide the Employer with necessary assistance and cooperation in negotiations with such contractors as well as to provide the contractors and the Employer with necessary assistance, coordination and cooperation on site. The Employer shall further ensure such contractors comply with the relevant health and safety regulations (generally binding as well as on-site regulations) and shall not take any steps which would obstruct or prevent any of its subcontractors from concluding a contractual relation with the Employer and/or duly execute works under the respective contracts for work.
5. The remaining Works shall be completed and handed over to the Employer in accordance with the Contract no later than [REDACTED] from the receipt of the Bank Confirmation, subject to:
  - a) full payment by the Employer of all liabilities under the Contract, as amended by this Amendment, due vis-à-vis the Contractor prior to the aforesaid date, namely

payment of [REDACTED] (in words: [REDACTED]), including VAT and increased by interest of [REDACTED] calculated from maturity of the individual amounts forming this outstanding amount (as listed in more detail in Annex 5 to this Amendment) until payment. The Employer shall execute the payment in full within [REDACTED] business days from the signing of this Amendment at the latest. Aside from the right to such interest of [REDACTED], the Contractor waives the right to late payment interest, penalties or any other sanctions and rights relating to late payment of the aforesaid amounts due to the Contractor by the Employer, provided these are paid within the agreed period of [REDACTED] business days;

- b) the Employer is not in delay with payment of its outstanding liabilities to the Contractor. Any delay in payment of outstanding liabilities shall result in immediate interruption of the works until payment of such liabilities and the extension of the Time for Completion by the duration of the delay with payment of the outstanding liabilities of the Contractor. This provision takes precedence over other provisions concerning delay with payments and interruption of works in other provisions of the Contract.

II. AMENDMENTS TO THE CONTRACT

1. Schedule 1 shall be supplemented by the Permits for Change of Building prior to Completion (in Czech "zmena stavby pred jejim dokoncenim") dated [REDACTED], dated [REDACTED] (No. [REDACTED]), dated [REDACTED] (No. [REDACTED]) and dated [REDACTED] (No. [REDACTED]), which form Annex 1 of this Amendment.
2. Schedule 2 shall be replaced by the
  - Implementation Documents issued by the Architect under No. [REDACTED], status as of [REDACTED], list of which forms part of Annex 2 to this Amendment,
  - As-Built Documents issued by the Contractor under No. [REDACTED] status as of [REDACTED], reflecting the Fit-out Works related to the premises rented to the tenants [REDACTED], list of such documents forms part of Annex 2 to this Amendment, and
  - the list of works not to be executed by the Contractor within the scope of the Works (for avoidance of doubt, the Parties confirm that such works shall not form part of the Works), forming part of Annex 2 to this Amendment.
3. Schedule 4 shall be partially replaced by the time schedule for the performance of the remaining Works, which forms Annex 3 to this Amendment.
4. Schedule 5 shall be replaced by the Contract Price breakdown and determination, which forms Annex 4 to this Amendment.
5. Within 5 days from the signing of this Amendment at the latest, the Contractor shall present to the Employer Contractor's insurance extended for the Time for Completion

Příloha 8 – D1 (český překlad)

DODATEK Č. 1 KE SMLouvĚ O DÍLO

Tento dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo ze dne [redacted] mezi [redacted] [redacted] Objednatel a [redacted] jako Zhotovitelem ("Smlouva") ("Dodatek") je uzavřen dne [redacted]. Tento dodatek je uzavřen mezi těmito stranami:

[redacted]
se sídlem [redacted]

Zapsaná v Obchodním rejstříku u [redacted]

(dále jen "Objednatel")

a

[redacted]
se sídlem [redacted]

zapsaná v Obchodním rejstříku u [redacted]

(dále jen "Zhotovitel")

dohromady označování jako „Strany“)

PŘÍČEMŽ

[redacted] Dne [redacted] uzavřeli Objednatel a Zhotovitel Smlouvu o dílo na stavbu [redacted]

- (B) Strany zamýšlejí výslovně stanovit rozšíření předmětu díla podle Smlouvy o dílo, a určit Smluvní cenu. Předmětem tohoto dodatku jsou jisté interiérové úpravy již provedené na základě specifikace nájemníky. Rovněž má tento dodatek upravit původní Smlouvu o dílo a podmínky této smlouvy;
- (C) Strany se dohodly, že žádné další interiérové práce pro nové nájemníky ve [redacted] nebude vykonávat Zhotovitel a tyto práce nebudou spadat pod předmět díla Smlouvy.

STRANY SE DÁLE DOHODLY TAKTO:

I. SHRNUTÍ DOHODY MEZI STRANAMI

1. Předmět díla podle Smlouvy bude zahrnovat práce uvedené v Příloze 1 tohoto Dodatku,

2

včetně interiérových prací v [redacted] již vykonaných Zhotovitelem v prostorách pronajatých Objednatelům nájemcům [redacted] a tyto budou považovány za součást Díla. Aby nedošlo k nedorozumění, Příloha 2 rovněž popisuje práce, které nebudou, na základě dohody obou stran, součástí Díla podle Smlouvy o dílo.

2. Konečná smluvní cena podle Smlouvy o dílo bude [redacted]), bez DPH; systém otevřených knih pro určení Smluvní ceny a úspor, jak bylo popsáno v Oddílu 4.2 Smlouvy, nebude na základě souhlasu obou Stran pro tuto smlouvu použit.
3. Objednatel zajistí, aby nezaplacené splatné platby Zhotoviteli příslušné výše ze Smluvní ceny byly převáděny na účet Zhotovitele přímo z Objednatelovy banky. Objednatelova banka přesemě potvrdí, s ohledem na podmínky příslušné půjčky, že Objednatel má odsouhlaseny finance na práce vykonané Zhotovitelem podle smlouvy, jak je doplněno, až do výše celkové Smluvní ceny a že podle podmínek této půjčky a podmínek tohoto Dodatku a Smlouvy budou prostředky zbývající části Konečné Smluvní ceny určeny a použity výhradně na platby nezaplacené částky Zhotovitele podle Smlouvy, jak je doplněno tímto Dodatkem („Potvrzení banky“); přesné znění Potvrzení banky ke spokojenosti obou Stran i Banky, bude odsouhlaseno v dobré víře, tak brzy jak to bude proveditelné po podepsání tohoto Dodatku a Zhotovitel nemá povinnost zahájet zbývající práce dokud nebude toto Potvrzení banky vydáno. .
4. Zhotovitel bere na vědomí, že určité práce původně zamýšlené jako součást Díla podle Smlouvy o dílo, budou vykonány jinými zhotoviteli zaměstnanými přímo Objednatel. Zhotovitel poskytne Objednateli nezbytnou pomoc a spolupráci ve vyjednávání s těmito zhotoviteli, stejně jako poskytne zhotovitelům a Objednateli nezbytnou pomoc, koordinaci a spolupráci na staveništi. Objednatel zajistí, aby tyto zhotovitelé dodržovali zdravotní a bezpečnostní předpisy (obecně závazné stejně jako předpisy stavenišť) a neučiní nic, co by zabránilo nebo zbrzdilo kteréhokoliv z jeho subdodavatelů od uzavření smluvního poměru s Objednatel a/nebo náležitě vykonávat práce podle příslušných Smluv o Dílo.
5. Zbývající část díla bude dokončena a předána Objednateli podle Smlouvy, nejpozději do [redacted] od data tohoto Dodatku, a
  - a. objednatel má povinnost podle Smlouvy, jak je doplněno tímto Dodatkem, plně uhradit před daným dnem [redacted]) včetně DPH a zvýšenou [redacted], počítaný od splatnosti jednotlivých částí tvořících tuto dlužnou částku (jak je popsáno podrobně v Příloze 5 tohoto Dodatku) do zaplacení. Objednatel zaplatí částku v plné výši nejpozději do [redacted] pracovní dnů od podepsání tohoto Dodatku. Kromě práva [redacted] se Zhotovitel zřídka práva na úrok z pozdních plateb, pokut nebo dalších sankcí a práv týkajících se pozdních plateb výše řečené částky, za předpokladu, že platby byly zaplacený v odsouhlaseném termínu [redacted] pracovních dnů.
  - b. objednatel nemá zpoždění v platbách splatných závazků Zhotoviteli. Jakékoliv zpoždění v placení splatných závazků bude mít za následek okamžité přerušeni

prací až do zaplacení těchto závazků a prodloužení Termínu dokončení o délku tohoto zpoždění v platbě splatného závazku Zhotoviteli. Toto ustanovení má přednost před všemi ustanoveními týkajícími se zpoždění platby a přerušení prací v jiných částech smlouvy.

II. DODATKY KE SMLouvĚ

1. Příloha 1 bude doplněna o Povolení změny stavby před jejím dokončením [redacted]
[redacted]
které tvoří Přílohu č. 1 tohoto Dodatku.
2. Příloha 2 bude nahrazena
  - Projektovou dokumentací vydanou architektem pod [redacted]
[redacted] je součástí Přílohy 2 tohoto Dodatku.
  - Dokumentací skutečného stavu (výkresy?) vydanou Zhotovitelem pod číslem [redacted]
[redacted] který zohledňuje interiérové práce v prostorách pronajatých společnostmi [redacted]
[redacted]; seznam takových dokumentů tvoří Přílohu 3 tohoto Dodatku, a
  - seznamem prací, které nebudou vykonány Zhotovitelem v rámci předmětu díla (aby se předešlo pochybám, Strany potvrzují, že tyto práce nejsou součástí Díla), který tvoří Přílohu 2 tohoto Dodatku.
3. Příloha 4 bude částečně nahrazena Časovým harmonogramem na vykonání zbývajících prací, který bude tvořit Přílohu 3 tohoto Dodatku.
4. Příloha 5 bude nahrazena Vyčíslením splatných pohledávek a určením Smluvní ceny, a to bude tvořit Přílohu 4 tohoto Dodatku.
5. Do 5 dnů od podepsání tohoto Dodatku nejpozději, předloží Zhotovitel Objednateli pojištění rozšířené na nový Termín dokončení odsouhlasený tímto Dodatkem a na část Díla, která ještě nebylo předána Objednateli. Po doručení tohoto pojištění Objednateli se tento dokument stane součástí Přílohy 8 Smlouvy o dílo.
6. Část A), seznam Příloh Smlouvy bude nově formulován následovně:

“1. Následující přílohy budou považovány za nedílnou součást smlouvy a v tomto smyslu budou také chápány:

Příloha 1	Stavební povolení [redacted] Povolení změny stavby před jejím dokončením [redacted] [redacted]
Příloha 2	Projektová dokumentace vydaná architektem [redacted] (stav ze

Bank's account specified in the Pledge Agreement, the next business day immediately following such ineffective laps of agreed period of time shall have a meaning of Suspension of Works as per Sub - Clause 8.7 hereof, unless the Employer, the Contractor and the Bank do not agree in writing otherwise. The Clause 12 hereof remains unaffected by the provision of this Sub - Clause 18.7.

(e) the Section 18.1 of the Appendix to the Agreement is deleted in its entirety and replaced with the following wording:

Amount of insurance for design 18.1 [REDACTED] (in words: [REDACTED]).

(f) the Section 18.3 of the Appendix to the Agreement is deleted in its entirety and replaced with the following wording:

Amount of insurance against injury to persons and damage to property

18.2 [REDACTED] (in words [REDACTED]) together with the proof of all insurance requirements to comply with the law of the Country before commencement of the Works

Article 3 Final provisions

1. Any terms which are specified herein with the first capital letters and are not otherwise defined herein, shall have the same meaning ascertained to them in the Agreement.
2. This Amendment No. 1 may be amended, supplemented, and substituted only in the form of a numbered amendment signed by each of the Parties. Any change to this provision must also be adopted in the form of a written amendment hereto.
3. Unless provided herein otherwise, the remaining provisions of the Agreement remain hereunder unaffected.
4. This Amendment No. 1 enters into full force and effect on the date when it is signed by both Parties hereto.
5. The integral part of this Amendment No. 1 is the text and form of the Pledge Agreement.
6. The Amendment No. 1 is construed in Czech language in four (4) counterparts, each of them being the original. Each Party shall receive two (2) counterparts.

[REDACTED]
For: [REDACTED]
By: [REDACTED]
Name: [REDACTED]
Function: [REDACTED]
By: [REDACTED]
Name: [REDACTED]
Function: [REDACTED]

For: [REDACTED]
By: [REDACTED]
Name: [REDACTED]
Function: [REDACTED]
By: [REDACTED]
Name: [REDACTED]
Function: [REDACTED]

Příloha 10 – D2 (český překlad)

Dodatek č. 1 ke Smlouvě o Dílo

dne viz níže, strany:

██████████ se sídlem v ██████████
společnost s IČO ██████████, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném ██████████
██████████ ("Objednatel")
na straně jedné

a

██████████ se sídlem ██████████, zapsaná
v Obchodním rejstříku ██████████ ("Zhotovitel", a Objednatel a
Zhotovitel každý zvlášť jako "Strana", dohromady jako "Strany")

dohodly následující:

Článek 1 Úvodní část

1. Strany podepsaly dne ██████████ Smlouvu o Dílo, podle které se Zhotovitel zavázal postavit pro Objednatele na klíč stavbu identifikovanou jako "Projekt" dle v ní odsouhlasených podmínek ("Smlouva").
2. Objednatel podepsal s ██████████ ("Banka") dne ██████████ Smlouvu o půjčce ("Smlouva o půjčce"), podle které se banka zavázala poskytnout Objednateli finanční prostředky na výstavbu Projektu. Smlouva o půjčce zahrnuje podmínky předcházející pro uvolnění financí, že Objednatel zajišťuje zástavu existujících a budoucích požadavků z pojištění all risk Zhotovitele Zhotovitelem ve prospěch Banky ve formě Smlouvy o zástavě existujících a budoucích požadavků vznikajících z pojištění all risk Builder dohoda, která by měla být podepsána mezi Bankou, Objednatelem a Zhotovitelem ("Smlouva o zástavě").
3. Zhotovitel oznamuje a zaručuje, že (a) má pod pojistnou smlouvou ██████████ podepsanou dne ██████████ s ██████████ se sídlem ██████████ ("Pojišťovna") platné a účinné pojištění škod třetích stran na pokrytí pojistných událostí (i) v souhrnné sumě ██████████ na škody na Díle a Vybavení, (b) Pojistka je prostá nároků od jejího založení.
4. Zhotovitel podmínil podepsání Dohody o zástavě podepsáním Dodatku č. 1 ke Smlouvě ("Dodatek č. 1").
5. Termíny velkými písmeny, které jsou zde uvedeny a nejsou jinak vysvětleny, mají stejný význam, jaký jim byl dán ve Smlouvě nebo eventuálně ve Smlouvě o půjčce.

Článek 2 Předmět Dodatku č. 1

1. Strany se dohodly následovně:
(a) Článek 1.1 Smlouvy je upraven takovým způsobem, že následující nové Podbody 1.1.6.19 - 1.1.6.23 jsou vloženy následovně:

Podbod 1.1.6.19

""Banka" ██████████

(e) Oddíl 18.1 Přílohy ke Smlouvě je vymazán v celém znění a nahrazen následujícím:

Výše pojistného na Projekt/Návrh 18.1 [REDACTED]

(f) Oddíl 18.3 Přílohy ke Smlouvě je vymazán v celém znění a nahrazen následujícím:

Výše pojistné odpovědnosti 18.2 [REDACTED]
vůči osobám a poškození majetku [REDACTED] spolu s důkazy/doklady pojistných požadavků,
aby se vyhovělo zákonům Země před zahájením Prací

Článek 3 Závěrečná ustanovení

1. Termíny velkými písmeny, které jsou zde uvedeny a nejsou zde jinak vysvětleny, mají význam, který jim byl dán ve Smlouvě.
2. Tento Dodatek č. 1 může být doplňován, rozšiřován a nahrazován pouze formou číslovaného dodatku podepsaného oběma Stranami. Jakékoliv změny ustanovení musí být rovněž provedeny formou písemného dodatku.
3. Pokud není uvedeno jinak, všechna zbývající ustanovení Smlouvy zůstávají nezměněna.
4. Tento Dodatek č. 1 vstupuje v platnost a účinnost dnem podepsání oběma Stranami.
5. Nedílnou součástí tohoto Dodatku č. 1 je Text Dohody o zástavě.
6. Tento Dodatek č. 1 je vyhotoven v českém jazyce ve (4) vyhotoveních, z nichž každý je originál. Každá strana obdrží (2) vyhotovení.

Za: [REDACTED]

Za: [REDACTED]

Jméno:
Funkce:

Jméno:
Funkce:

Jméno:
Funkce:

Jméno:
Funkce:

Příloha 11 – D3 (text originálu)

- (D) Under the Contracts for Works, [REDACTED] has an outstanding receivable owed by [REDACTED] for the amount of [REDACTED] (the "Settlement Amount") and an additional receivable of [REDACTED];
- (E) Under Section 10 of Contracts for Works [REDACTED] gave certain quality guarantees in connection with the Works (the "Quality Guarantee").
- (F) Pursuant to the Contract for Works, [REDACTED] is holding retention money (in Czech: *zádržné*) for covering possible liabilities of [REDACTED] under the quality guarantees with respect to the [REDACTED] in accordance with the Contracts for Works (the "Retention Amount"). Under the Contracts for Works, [REDACTED] is obligated to pay the Retention Amount to [REDACTED] upon the submissions by [REDACTED] of an appropriate bank guarantee to cover the liabilities of [REDACTED] under the Quality Guarantees.
- (G) [REDACTED] is the sole owner of the [REDACTED].
- (H) Simultaneously with this Agreement, [REDACTED] are entering into a Purchase Agreement and related documentation, based on which (i) [REDACTED] shall acquire ownership title to [REDACTED] and [REDACTED], and (ii) all outstanding claims, receivables and other outstanding contractual obligations between [REDACTED] and [REDACTED] shall be settled (the "Acquisition Documentation");
- (I) Under the Acquisition Documentation, [REDACTED] will be, *inter alia*, obligated to pay to [REDACTED] on behalf of [REDACTED] an amount corresponding to [REDACTED] (the "[REDACTED] Amount").
- (J) [REDACTED] has an outstanding and unpaid receivable from [REDACTED] under the Contracts for Works;
- (K) There are certain outstanding receivables, unsolved issues and other outstanding contractual obligations with respect to [REDACTED] under the Framework Agreement resulting from the construction of the [REDACTED];
- (L) The Parties desire to enter into this Settlement Agreement in order to, among other things, settle and resolve all disputes in connection with the Contract for Works and under the Framework Agreement;

THEREFORE, IT IS AGREED THAT

1 PAYMENT OF THE SETTLEMENT AMOUNT

The Parties agree that the Settlement Amount and [REDACTED] Amount will be paid by [REDACTED] to [REDACTED] from the monies received by [REDACTED] from [REDACTED] under the Acquisition Documentation. The payment conditions are as follows:

- 1.1 [REDACTED], on behalf of [REDACTED], be paid by [REDACTED] to [REDACTED] and transferred by [REDACTED] to the account of [REDACTED] within 5 working days from completion of all of the following: (i) the execution and delivery of the Acquisition Documentation by [REDACTED] and

- 3.3 The Current Bank Guarantee will be returned to [REDACTED] by [REDACTED] no later than 5 *working days* after receiving notice that the New Bank Guarantee was delivered to [REDACTED]. [REDACTED] shall notify [REDACTED] promptly upon receipt of the New Bank Guarantee.

4 PAY OFF DECLARATION AND WAIVER OF RIGHTS

[REDACTED] confirms that the sum of the Settlement Amount and [REDACTED] Amount is full and final payment of all amounts owed to [REDACTED] by [REDACTED]

- 4.2 [REDACTED] further confirms that, provided that all its outstanding receivables and other contractual obligations of [REDACTED] or [REDACTED] to [REDACTED] under this Agreement are fully settled, it has no claims against [REDACTED] nor [REDACTED] related to construction of the [REDACTED] or of [REDACTED], nor any other claims, which could be anyhow related to the business of [REDACTED], [REDACTED] or construction of the [REDACTED] or of [REDACTED], whether arising under a contract, as a claim for damages, unjust enrichment or otherwise, and if it does have such claims, it hereby fully and unconditionally waives such claims, in consideration of a similar waiver by [REDACTED]

5 TERMINATION OF EXISTING CONTRACTS

- 5.1 [REDACTED] and [REDACTED] hereby terminate the Contracts for Works and [REDACTED] Contract, except for those provisions of the Contract for Works, which (i) pass on [REDACTED] in connection with transfer of rights from the Quality Guarantees and, (ii) relate to liabilities of [REDACTED] under the Quality Guarantees and security given in connection with the Quality Guarantees or (iii) are guaranteed by [REDACTED] towards [REDACTED] by New [REDACTED] Guarantee.
- 5.2 [REDACTED] and [REDACTED] confirm that, provided that upon consummation of all of the obligations of the Parties under this Settlement Agreement and under the Acquisition Documentation, they shall have no claims towards each other in connection with the Contracts for Works, [REDACTED] Contract or any other agreement or arrangement.

6 REPRESENTATIONS

- 6.1 Each of the Parties hereby represents, warrants and confirms to the others:
- (a) it is a legal entity duly established and validly existing in accordance with the laws of the Czech Republic;
  - (b) it has full power and authority to perform its obligations under this Agreement;
  - (c) execution of this Agreement has been duly authorized by its competent bodies;

- (d) it is not aware about any circumstances, which would reason a doubt that it is bankrupt or insolvent under Czech law. Neither an application for bankruptcy, nor an application for composition has been filed with its respect, nor has any decision or order of a court been made thereto. No receiver (including an administrative receiver), liquidator, trustee, administrator, supervisor, nominee, custodian or similar official has been appointed in respect of the whole or any part of its business or assets nor has any event taken place or is likely to take place as a consequence of which such an appointment might be made;
- (e) all authorizations, decisions, registrations, consents, approvals (administrative or other) necessary to be given or made in connection with the execution of this Agreement and its validity, or in connection with the execution of the transaction hereunder have been issued or have come into legal force and effect; and
- (f) the [REDACTED] Amount was determined by arms length negotiation and is equal or greater to the market value of warehouse buildings similar the [REDACTED].

6.2 [REDACTED] and [REDACTED] represent to [REDACTED] that [REDACTED] was the only contractor with respect to the [REDACTED], there was no other contractor or subcontractor

9 FINAL PROVISIONS

- 9.1 This Agreement can be changed, amended or terminated only by amendments executed by all Parties in writing that expressly refer to this Agreement.
- 9.2 This Agreement shall be governed by the Czech law.
- 9.3 Any disputes arising under or out of this Agreement shall be finally settled by arbitration at the Arbitration Court of the Economic Chamber of the Czech Republic and Agrarian Chamber of the Czech Republic under the rules of the Court for domestic disputes (the "*Arbitration Rules*"), by three arbitrators appointed in accordance with the Arbitration Rules (except for when explicitly provided otherwise). The arbitration proceedings shall take place in [REDACTED] and shall be held in English.
- 9.4 Confidentiality
  - 9.4.1 The Parties have agreed that none of them shall disclose any information concerning the terms and conditions of this Agreement, as well as any information obtained in connection with the negotiation of this Agreement (the "*Confidential Information*") to any third person without the prior written consent of the other Party. This obligation of confidentiality shall not apply to disclosures of Confidential Information to employees, directors, shareholders (or in case of [REDACTED], other persons within the group), advisors, investors, potential lenders, property managers or agents of the Parties, provided, however, that the disclosing Party shall in each case be liable for any breach of the

obligations under this Section by such persons. In addition, the obligation of confidentiality under this Section shall not apply in the event that a Party is required by applicable law or a judicial or administrative decision to provide a court or administration body with any Confidential Information, however, in each such case only to the extent required by such law or a judicial or administrative decision and subject to a prompt written notice thereof to the other Party.

- 9.4.2 Unless required by applicable law, neither Party shall make any public disclosure or announcement regarding this Agreement or the transactions contemplated hereby without first submitting the text of its announcement to the other Party for its comments, which comments shall be incorporated if reasonable. No public disclosure or announcement shall contain any untrue or materially misleading information.
- 9.5 Except as otherwise provided otherwise in this Agreement, the Parties shall pay their own costs in connection with the preparation and negotiation of this Agreement and any matter contemplated by it.
- 9.6 All notices hereunder shall be made in writing and shall be hand delivered, sent by registered mail, postage prepaid, or delivered by a recognized courier service, in all cases to the Parties at their respective addresses set forth above in headings, or at such other address of which either Party shall notify the other in accordance with the provisions hereof. Any notice required to be given hereunder shall be deemed to have been given when received or refused.
- 9.6 This Agreement is executed in English language in three counterparts, each Party to receive one counterpart.

EXHIBITS:

- 1 COPY OF CONTRACT FOR WORKS
- 2 INTENTIONALLY OMMITTED
- 3 INTENTIONALLY OMMITTED
- 4 FORM OF CORPORATE GUARANTEES

/The signatures follow after Exhibits on the signing page/

EXHIBIT 4

FORM OF CORPORATE GUARANTEES
[MOTHER COMPANY'S NAME AND ADDRESS]

Beneficiary:

Guarantee No.: _____

Dear Sirs,

We have been informed by daughter company, _____, having its seat at _____, Identification no. (IC): _____, registered in the Commercial Register administered by the _____, Section __, File No. _____ (the *Principal*) that the Principal is liable to the Beneficiary for quality (the *Quality Guarantee*) of the _____ and _____ constructed and completed in the _____ under a _____, with respect to construction of (i) three _____ buildings (_____) in _____, and (ii) related utilities, connections, substations, external works as well as outside parking places, etc., all that on land parcels owned by the Beneficiary (the *Contracts for Works*).

Due to the above mentioned, we _____ with our seat at _____, provide you with this guarantee (the *Guarantee*), by which we irrevocably guarantee to remit to you, in two (2) business days irrespective of any objections, on your first demand any sum or sums not exceeding in total an amount of [EUR/CZK] _____ upon receipt of your written demand stating that the Principal failed to perform any of its liabilities under the Quality Guarantee pursuant to the Contracts for Works.

The above-mentioned demand shall be signed by a person fully authorized to act on your behalf.

This Guarantee shall become valid and effective immediately and its validity shall continue in full force and effect until _____. During this period of time, it shall not be subject to termination for any cause or reason whatsoever. The demand for payment under this Guarantee must reach our bank's counters at the latest on the last business day prior to its expiration.

This Guarantee is an absolute, irrevocable, unconditional, present and continuing guarantee and is in no way conditioned upon any condition or contingency whatsoever. Our liability under this Guarantee shall be unaffected by any amendment or modification of the Contract for Works.

You may assign all rights and claims issuing from this Guarantee.

This Guarantee is issued in accordance with the valid laws and regulations over the territory of the Czech Republic. The text of this Guarantee is issued in English.

Issued in _____ on _____

SIGNING PAGE

IN WITNESS OF A CONSENT WITH THIS AGREEMENT THE PARTIES HAVE EXECUTED THIS AGREEMENT

SIGNATURES

████████████████████

██████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

██████████

████████████████████

████████████████████

Příloha 12 – D3 (český překlad)

- (F) Podle Smlouvy o dílo drží [redacted] zádržné na pokrytí možných závazků společnosti [redacted] v souvislosti se zárukou jakosti na [redacted] podle Smluv o díla ("Částka zádržného"). Podle Smluv o díla je [redacted] povinna zaplatit zádržné společnosti [redacted] poté, co [redacted] předloží vhodnou/příslušnou bankovní garanci na pokrytí závazků společnosti [redacted] podle Záruky za jakost.
- (G) [redacted] je jediným vlastníkem [redacted].
- (H) Zároveň s podpisem této Dohody, [redacted] a [redacted] podepíší Kupní smlouvu a související dokumentaci, na jejímž základě (i) [redacted] získá vlastnictví [redacted] a [redacted] a (ii) všechny nezaplacené pohledávky a další nevyřešené smluvní pohledávky mezi společností [redacted] a [redacted] budou urovnány ("Dokumenty o koupi");
- (I) Podle Dokumentů o koupi [redacted] bude mimo jiné zavázána zaplatit společnosti [redacted] jménem společnosti [redacted] za [redacted] částku odpovídající [redacted] ("Částka za [redacted]").
- (J) [redacted] má nezaplacenou pohledávku od společnosti [redacted] podle Smluv o dílo;
- (K) Existují určité nezaplacené pohledávky, nevyřešené záležitosti a další nevyřešené smluvní povinnosti týkající se [redacted], podle Rámcové smlouvy, vyplývající ze stavby [redacted];
- (L) Strany si přejí podepsat tuto Dohodu o narovnání, aby mezi jinými urovnaly a vyřešily všechny spory spojené se Smlouvou o dílo a vyplývající z Rámcové smlouvy;

PROTO JE DOHODNUTO, ŽE

1 ZAPLACENÍ ČÁSTKY DOHODY

Strany souhlasí, že Částka dohody a Částka za [redacted] bude zaplacená společností [redacted] společností [redacted] z peněz, které společnost [redacted] obdrží od společnosti [redacted] podle Dokumentů o koupi. Platební podmínky jsou následující:

- 1.1 [redacted] za společnost [redacted], zaplacených společností [redacted] společností [redacted] a převedených na účet společnosti IMOS [redacted] do 5 pracovních dnů od splnění následujících: (i) vydání a doručení Dokumentů o prodeji společnostmi [redacted] a [redacted], (ii) nabytí vlastnictví [redacted] a [redacted] společností [redacted] zapsáním v Katastru nemovitostí, a (iii) úplné vydání všech nájemních smluv společností [redacted] a příslušných nájemníků podle [redacted], (splnění poslední z položek uvedených nahoře, "Den vstoupení v platnost");
- 1.2 Vlastnictví jakéhokoliv bytu v [redacted], na němž se obě strany dohodnou a jehož cena bude odečtena od částky [redacted] zmíněné v bodě (D) a zbývající část Částky dohody bude zaplacená společností [redacted] společností [redacted] na účet společnosti [redacted] v den vstoupení v platnost;

nároky, které by se mohly jakkoliv týkat společností [REDACTED], [REDACTED] nebo stavby [REDACTED] a nebo [REDACTED], ať už vyplývající ze smlouvy, jako nároky za škody, neoprávněné obohacení nebo jiné, a jestliže má takový požadavek, tak se zde plně a bezpodmínečně takového nároku vzdává vzhledem k podobného zřeknutí se společností [REDACTED].

5 UKONČENÍ EXISTUJÍCÍ SMLOUVY

- 5.1 [REDACTED] a [REDACTED] tímto ukončují Smlouvy o dílo a Smlouvu [REDACTED], kromě takových ustanovení Smlouvy o dílo, která (i) přecházejí na společnost [REDACTED] ve spojení s převodem práv na Záruku za jakost a (ii) se týkají závazků společnosti [REDACTED] vyplývajících ze Záruky za jakost a zajištění poskytnutého ve spojení se Zárukou jakosti nebo (iii) jsou zaručeny společností [REDACTED] vůči společnosti [REDACTED] na základě Nové záruky [REDACTED].
- 5.2 [REDACTED] a [REDACTED] potvrzují, že za předpokladu naplnění všech povinností Stran podle této Dohody a podle Dokumentů o koupi, nemají pohledávky vůči sobě navzájem ve spojitosti se Smlouvami o dílo, Smlouvou [REDACTED] nebo jakékoliv další Dohody nebo ujednání.

6 ZASTOUPENÍ

- 6.1 Každá ze stran zde tímto vyjadřuje, zaručuje a potvrzuje ostatním, že:
- (a) je právním celkem náležitě založeným a platně existujícím v souladu se zákony České republiky;
  - (b) má plnou moc a oprávnění plnit své závazky podle této Dohody;
  - (c) provedení této Dohody je plně v oprávnění kompetentních orgánů;
  - (d) si není vědoma žádných okolností, které by mohly způsobit odůvodněné pochybnosti, že je v insolventi nebo platební neschopnosti podle českých zákonů. Ani žádost o insolventi, ani žádost o narovnání nebyla registrována, a nebylo přijato žádné rozhodnutí nebo příkaz soudu v této věci. Nebyl určen žádný správce (včetně administrativního správce), likvidátor, správce konkurzní podstaty, administrátor, kontrolor, mandátář nebo jakýkoliv jiný úředník s ohledem na část nebo celý podnik nebo majetek a nestala se žádná událost nebo není pravděpodobné, že se stane, která by vedla ke jmenování tohoto;
  - (e) veškerá oprávnění, rozhodnutí, schválení (administrativní či jiná), která je nezbytné provést v souvislosti s vydáním této dohody a její platnosti, nebo v souvislosti s provedením operací podle této dohody byla vydána nebo nabyta právní moci a účinnosti; a
  - (f) Částka [REDACTED] byla určena (arms length) vyjednáváním a je rovna nebo větší než tržní hodnota skladových budov podobných [REDACTED].

6.2 [redacted] a [redacted] oznamují společnosti [redacted], že [redacted] byl jediným zhotovitelem v souvislosti s [redacted], neexistoval jiný zhotovitel nebo sub-zhotovitel.

9 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- 9.1 Tato dohoda může být měněna, upravována nebo ukončena pouze dodatky vydanými stranami v písemné podobě, které prokazatelně odkazují k této Dohodě.
- 9.2 Tato Dohoda se řídí zákony České republiky.
- 9.3 Jakékoliv spory podle této dohody nebo vyplývající z této Dohody budou urovnány u rozhodčího soudu Hospodářské komory České republiky podle předpisů soudu pro vnitrostátní spory ("Arbitrární pravidla"), třemi rozhodčími soudci v souladu s Arbitrárními pravidly (kromě případů, kdy jsou zřetelně vybráni jinak). Arbitrární řízení se bude konat v [redacted] a bude probíhat v anglickém jazyce.
- 9.4 Utajení
- 9.4.1 Strany se dohodly, že žádná z nich nebude poskytovat jakékoliv informace týkající se smluvních požadavků a podmínek této dohody, stejně tak jako informace získané ve spojitosti s jednáním o této dohodě ("Důvěrné informace") jakékoliv třetí osobě bez předešlého souhlasu druhé strany. Tento závazek se nevztahuje na prozrazení důvěrných informací zaměstnancům, vedoucím pracovníkům, akcionářům (nebo v případě společnosti [redacted] osobám uvnitř skupiny), poradcům, investorům, potenciálním věřitelům, správcům majetku nebo zástupcům stran avšak za předpokladu, že poskytující strana bude zodpovědná za případné porušení závazků v této části takovým člověkem. Kromě toho se závazek důvěrnosti nevztahuje na situace, kdy je po straně požadováno platným zákonem nebo právním nebo administrativním rozhodnutím poskytnout soudu nebo úřednímu orgánu důvěrnou informaci, avšak v každém výše popisovaném případě pouze do takové míry, jakou vyžaduje zákon nebo právní nebo administrativní rozhodnutí a to je předmětem okamžitého písemného uvědomění další strany.
- 9.4.2 Pokud není požadováno platnými zákony, nesmí ani jedna strana veřejně poskytovat či prohlašovat skutečnosti týkající se této dohody nebo zamýšlených kroků zde bez předešlého předložení obsahu prohlášení druhé straně pro připomínky, jež by měly být zváženy v případě jejich shledání opodstatněnými. Žádné veřejné odhalení nebo prohlášení nesmí obsahovat nepravdivé nebo zavádějící informace.
- 9.5 Pouze pokud není jinak uvedeno v této Dohodě, Strany zaplatí vlastní náklady spojené s přípravou a vyjednáváním této Dohody a všechny záležitosti zamýšlené touto Dohodou.

Důkaz 4
VZOR OBECNÉ ZÁRUKY
[Adresa a jméno mateřské společnosti]

Beneficiát: _____

Záruka č.: _____

Vážení pánové,

Byli jsme informováni dceřinou společností _____, se sídlem _____, (IČ): _____, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem _____, oddíl _____, vložka č. _____ (Příkazce), že Příkazce je zavázán Beneficiátovi za kvalitu (Záruka za kvalitu) _____ postavených a dokončených v _____ budov _____ a to se týká stavby (i) tří _____ v _____, a (ii) souvisejícím příslušenstvím, přípojkami, rozvodnou, venkovními pracemi stejně jako parkovacími plochami a další infrastrukturou atd. to vše na pozemcích, které vlastní Beneficiát (Smlouvy o dílo).

S ohledem na výše řečené, my _____ se sídlem _____, poskytujeme tuto záruku (Záruka), kterou neodvratně ručíme vrátit vám do dvou (2) pracovních dnů bez ohledu na jakékoliv námítky, na první požádání jakoukoliv částku nebo částky nepřesahující celkovou částku [EUR/CZK] _____ na základě obdržení písemného požadavku od vás, který oznámí, že Příkazce nesplnil závazky vyplývající ze záruky za jakost na základě Smlouvy o dílo.

Výše uvedený požadavek bude podepsán osobou plně oprávněnou jednat vaším jménem.

Tato záruka se stává platnou a účinnou okamžitě a její platnost bude pokračovat v plné síle a účinnosti až do _____. Během této doby se nestane předmětem ukončení z jakékoliv příčiny nebo důvodu. Požadavek na platbu podle této Záruky musí dojít k bankovní přepážce nejpozději poslední den před jejím vypršením.

Tato záruka je úplnou, nezměnitelnou, bezpodmínečnou, aktuální a trvající zárukou a v žádném případě není podmíněna žádnými podmínkami nebo možnostmi. Naše závazky podle této Záruky budou nedotčeny jakýmkoliv dodatkem nebo úpravou Smlouvy o dílo.

Všechny práva a požadavky vyplývající z této Záruky mohou být postoupena.

Tato záruka je vydána v souladu s platnými zákony a nařízeními na území České republiky. Text záruky je vydán v angličtině.

Vydáno v _____

[Jméno banky]

PODPISOVÁ STRANA

IN WITNESS OF A CONSENT WITH THIS AGREEMENT THE PARTIES HAVE EXECUTED THIS AGREEMENT

SIGNATURES

████████████████████

████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████

████████████████████

████████████████████

Summary

This diploma thesis deals with typical features of legal documents and problems arising during translation from English into Czech. Special attention is paid to contractual documents translated from English into Czech.

The aim of the thesis on the theoretical level is to provide an overview of typical features contained in legal texts. The first chapter starts with the description of functional styles and the development of specific categories. The characteristic is based on division done by functional approaches used in Czech tradition. A brief description of each functional style is included. Administrative style is discussed in detail as legal documents belong to this category, which is sometimes called administrative-legal style or even as Galperin suggests the style of official documents. The typical characteristics of legal documents given by the category of style are e.g. formal language, neutral expression, and frequent use of terms. The main function of the administrative style is to transfer the information as precisely and accurately as possible.

The second chapter focuses on technical translation taking into account translation of legal documents as its need has increased in recent years considerably. It rises a question about translator's competence and whether it is more important to be a lawyer or a linguist to translate specialized texts. Various opinions are mentioned here. Further interest is paid to the receiver of the translated text and his role within the whole process.

The following chapter describes the language in legal documents in general. Legal language represents a specific level of language and is considered an important part of the society. The chapter mentions the specific features of legal language and its division. An important influence on legal English has the development of English as such which is also mentioned in this chapter.

The theoretical basis of this thesis is formed by the description of the typical features of legal texts. They are divided into three main categories – graphic features and structure of legal texts, morphosyntactic features of legal texts, vocabulary in legal documents. Each part shows in great details the characteristics employed in legal texts.

In graphic features there are introduced the main and common parts of the structure within the contractual documents in English – incl. e.g. the signing page, recitals or sc. whereas section, force majeure section, etc.

The morphosyntactic features of the legal texts comprise of description of particular grammatical categories (time, modality) together with specific features within parts of speech (e.g. adverbials, prepositions). In legal texts an important role play also syntactic features – long complex sentences with postponed information, nominal structure and postmodified elements. Syntactic features above all others may not seem of the greatest interest but their role in the text is crucial.

The final chapter of the theoretical part discusses the vocabulary in legal texts. It starts with the description of terms in respect of morphology, grammatical categories, lexicology and syntax. The basis for this part is taken from Marta Chromá and her lexicological work *Legal Translation*. The terms in legal text are very important but with the use of dictionary the translator's work can be made easier. However, the translator should be aware of some inconsistencies in the meaning of words. There exist ordinary words that possess a specific meaning in legal texts. Other discussed areas in this chapter are sc. word-strings (according to Deborah Cao) and groups of synonyms, archaic expressions and fossilized formulaic phrases and old formalisms (according to Renata Vystrčilová).

The practical part uses the final chapter of the theoretical part as its foundations. From the specific features mentioned in the previous chapter it takes the structure and on particular examples from miscellaneous contractual documents shows the difficulties that arise from legal translation into Czech language.

The aim of the practical part was not to show all problems and give final solutions to them. The aim was to demonstrate on examples the most common problems evolved in translation with discussion of the way of translation and to offer possible solution to proper and correct translation.

The sample of used contractual documents consists of three pieces of Contract for Works, two different Amendments to Contract and one Settlement and Assignment Agreement. The parts for commentary were chosen according to the significant features mentioned in the theoretical part but also on the basis of mistakes that can be found in them.

The practical part is divided into two main chapters. Each chapter gives numbered examples with commentary. The first chapter is based on morphosyntactic features in legal texts. The examples here are not divided into subsection as morphosyntactic features spread all over the articles or clauses within the legal text. Although there arises difficulty translating archaic adverbials (hereunder, hereafter, herein, therefore, therein, etc.), sc. proviso-clause may have different meaning from the traditional one, majority of examples mentioned here prove the fact that syntactic features in legal texts cause various but also crucial troubles to translators and should not be underestimated.

Second chapter in practical part deals with vocabulary in legal texts. Distribution of terms in legal texts is much higher than in ordinary texts. In contractual documents there are not only legal terms but also terms from economics, accounting, or building construction. The problems arise in case the dictionary does not offer a term in target language or in case the ordinary word has its specific meaning as well. Although the terms are very important and there is a necessity to pay attention to their translation, legal vocabulary includes also Latin words, synonyms, and archaic words. In each commentary there is shown possible way to solve the problems connected with translation of those as well.

Vocabulary in legal texts should not be underestimated either but the truth is that with a good dictionary the work is made easier. Moreover lots of contractual documents contain definition section where they explain the major terms so as to avoid complications.

There are also included examples from such parts of contracts that can remain not translated without any misunderstanding. But as legal translation is a complex process they are considered to be a part of the task of the translator, no matter their importance or unimportance. If the original translation was completely wrong, new possible translation is offered.

From the given examples it is more than obvious that the translator of legal texts have to possess specific competence to legal texts. The translations of so highly specific language definitely needs further studying and is a long term process.

Seznam použité literatury

- BÁZLIK, M., AMBRUS, P. *Legal English and its Grammatical Structure*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009.
- BEČKA, J. V. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992.
- CAO, D. *Translating Law*. Clevedon: Multilingual Matters, 2007.
- ČECHOVÁ, M. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV nakladatelství, 2003.
- ČECHOVÁ, M. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2008.
- DUŠKOVÁ, L. a kol. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Praha: Academia, 1994.
- GALPERIN, I. R. *Stylistics*. Moscow: Higher School Publishing House, 1971.
- HRDLIČKA, M. K překladu odborného textu. In ŽEMLIČKA, M. *Termina 2000*. Praha: Galén, 2001.
- HRDLIČKA, M. Odborný text a jeho translace. In GROMOVÁ, E., ed. *Antologie teorie odborného překladu*. 2.vyd. Ostravská univerzita, 2007, 65 – 72.
- CHROMÁ, M. *Legal Translation and the Dictionary*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 2004.
- KNITTLOVÁ, D. *Funkční styly v angličtině a češtině*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1977.
- KNITTLOVÁ, D. *K teorii i praxi překladu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2003.
- KOLAŘÍKOVÁ, D. Vývoj odborného překladu u nás v letech 1945 – 2004. In HRALA, M., ed. *Český překlad II (1945 – 2004)*. Univerzita Karlova v Praze, 2005, s. 359 – 366.
- KOŘENSKÝ, J. Jazyk právní komunikace. In DANĚŠ, F. a kol. *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha: Academia, 1997.
- MINÁŘOVÁ, E. *Stylistika češtiny*. Brno: Masarykova univerzita, 2009.
- MISTRÍK, J. *Štylistika*. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelství, 1989.
- NORD, Ch. *Translating as a Purposeful Activity*. 2. vyd. Manchester: St. Jerome Publishing, 2001.
- PTÁČNÍKOVÁ, V. Ekvivalence v odborném překladu. In HRALA, M., ed. *Český překlad II (1945 – 2004)*. Univerzita Karlova v Praze, 2005, s. 330 – 342.

- SKOUMALOVÁ, Z. Jaké druhy překladu známe. In KUFNEROVÁ, Z., ed. *Překládání a čeština*. Jinočany: Nakladatelství H&H Vyšehradská, 2003, 22 – 39.
- ŠARCEVIC, S. Legal Translation and Translation Theory: a Receiver-oriented Approach. In GÉMAR, J.-Cl., ed. *La traduction juridique, Histoire, théorie(s) et pratique*. Université de Genève, s. 329 – 347. Elektronická verze ve formátu pdf dostupná z WWW: <<http://www.tradulex.org/Actes2000/sarcevic.pdf>>
- TOMÁŠEK, M. *Překlad v právní praxi*. 2. vyd. Praha: Linde a.s., 2003.
- URBANOVÁ, L. *Stylistika anglického jazyka*. Brno: Barrister & Principal, 2008.
- VYSTRČILOVÁ, R. Jazyk práva a problematika překladu právnické angličtiny. In *Acta Iuridica*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1998.
- VYSTRČILOVÁ, R. Jazyk práva, stručný exkurz do problematiky překladu anglických a českých právních textů. *Časopis pro moderní filologii*, 2001, roč. 83, č. 1, s. 1 – 10.
- VYSTRČILOVÁ, R. Legal English. In *Acta Philosophica*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000.
- VYSTRČILOVÁ, R. *Legal Language*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000.

Anotace

Autor: Eva Staňková

Název katedry a fakulty: Katedra anglistiky a amerikanistiky, Filozofická fakulta

Název: Charakteristické rysy právních dokumentů a problémy při jejich překladu z angličtiny do češtiny (komentovaný překlad vybraných pasáží smluvních dokumentů)

Vedoucí: Mgr. Jitka Zehnalová, PhD.

Počet znaků: 139 276

Počet příloh: 12

Počet titulů použité literatury: 26

Klíčová slova: administrativní styl, charakteristické rysy, lexikologie, morfosyntax, odborný překlad, právní jazyk, odborný styl, překlad právních textů, smlouva, styl, terminologie

Předkládaná diplomová práce v teoretické části charakterizuje právní texty z hlediska funkčních stylů. Zaměřuje se na specifika překladu odborného textu a překladu právních textů. Stručně pojednává o právním jazyce, charakterizuje právní angličtinu a její vývoj. V následující části vymezuje charakteristické rysy anglických právních textů v rovině morfosyntaktické a lexikální.

V praktické části dokládá tyto charakteristické rysy konkrétními příklady. Naznačuje chyby, které vznikají při překladu smluvních dokumentů do češtiny. Prostřednictvím komentářů nabízí překladové varianty.

Annotation

Author: Eva Staňková

Department and Faculty: Department of English and American Studies,
Philosophical Faculty of Palacký University

Title: Typical Features of Legal Documents and Problems with the Translation
from English into Czech (translation and commentary of chosen parts
of contractual documents)

Supervisor: Mgr. Jitka Zehnalová, PhD.

Number of signs: 139 276

Number of Appendices: 12

Number of bibliography titles: 26

Key words: administrative style, typical features, lexicology, morpho-syntax,
technical translation, legal language, scientific style, translation of legal
documents, contract, terminology.

In its theoretical part the submitted thesis describes legal texts in terms of functional styles. It focuses on the specifics of translation of technical texts and translation of legal texts. It briefly deals with legal language, characterizes legal English and its development. In the following part the thesis defines typical features of English legal texts on morphosyntactic and lexical levels.

In the practical part these typical features are shown on particular examples. In those examples there are indicated the mistakes that are made during the translation of contractual documents into Czech. There are also offered variations of possibility of translation.